

The book cover features a large, detailed illustration of a wolf's head in profile, howling upwards. The wolf's fur is rendered with fine detail, showing shades of grey, white, and brown. The background is a dramatic, colorful sky transitioning from a deep blue at the top to a vibrant orange and red near the horizon. A large, bright full moon is positioned in the upper right quadrant. In the lower portion of the cover, a misty, mountainous landscape is visible, with several smaller wolves standing on a rocky outcrop in the foreground. The overall mood is mysterious and powerful.

بودا اود لپوانو پلونه

(ناول)

ليکوال: نصير احمد اعدي

۱۳۸۵ ال

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د کتاب پېژندنه

|||||

د کتاب نوم : بوډا او د لېوانو پلونه

ليکوال : نصير احمد احمدي

د چاپ کال : تله ۱۳۸۵ل

د چاپ شمېر : ۱۰۰۰ ټوکه

کمپوزر : شېرافضل افضل

د خپرونو لړ : ۵

ډالۍ:

خپل پلار ته، چې تر ځان راباندې گران دی او په لومړي ځل يې راته وويل:

زويه! الف (ا) کوم ټکی نه لري، (ب) يو ټکی لري

او (ت) هم دوه ټکي...

بسم الله الرحمن الرحيم

په کوټه کې ناست وم چې دروازه په شدت خلاصه شوه.

پلار مې چيغه کړه:

وروا!

کوچني ورور مې په وره کې نوك ونيو، د پلار له وېرې بېرته پر شا ولاړ او د کور په اوږده دهلیز کې يې منډه کړه. ور خلاص پاته شو او کوټې ته سره هوا او ورسره د لاندې د پخې غوښې بوی راننوت. پلار ته مې وکتل، له غوسې نه په ډکو سترگو کې يې د لاتین ژیره رڼا ښکارېده. ولاړ شوم، د وره د پورې کولو پر مهال مې د ورور وارخطا غږ واورېد:

ادې! جومات ته لېونی راغلی.

پلار ته مې مخ ورواړاوه، د تاوځانې پر تاوده ځای ناست و او د راډيو ستن يې تاووله. له کوټې ووتم، په دالان کې مې مور د ښوروا لپاره ډوډۍ وپوله. ورور مې د هغې تر څنگ ناست و او تنور ته يې پښې ورغزولې وې. په قهر مې وويل:

دروازه د سړي غوندې خلاصه!

ورور مې په بېرته راته وکتل، سترگې يې وځلېدې او په داسې غږ، لکه کوم زېری چې راباندې کوي، وپې ويل:

جومات ته لېونی راغلی!

غږ مې يو څه پوست کړ:

ته په خپله لېونی يې!

ورور مې مور ته مخ ورواړاوه او د خواست په ژبه يې وويل:

غوښه پخه ده؟

مور مې له کټو نه د لاندې يو رايستلی بڅری په گوتو کې ټينگ کړ، بېرته يې په کټو کې، چې له خولې نه يې مړ تاو پورته کېده، واچاوه، ورو يې وويل:

يو څه وخت لا نور هم غواړي.

له دې سره يې پر کټو برغولی کېښود او بېرته يې تناره ته ور ښکته کړه. ورور مې ماته وکتل:
لالا! اجب لېونی دی، له جوماته يې ټول هلکان وايستل.

ما وپوښتل:

ولې؟ په جومات کې لویان نه وو؟

—نه، هغوی خو هر ماښام تر لمانځه وروسته کورونو ته ځي.

مور ته مې مخ ورواړاوه:

ادې! ډوډۍ یو څه وخت مه لندوه!

—ولې؟

—جومات ته ځم.

دباندي په وتو سره مې وار له واره په ورمېر کې د واورې بڅرکي ولوېدل. پورته مې وکتل، د ماښام په تته رڼا کې څرخېدونکې واوره ورو- ورو رابښکته کېده، له گام سره مې کلوشو ته واوره ورولوېده. د انگر لړگین ور مې له ځنځیره ونيو، د وره غنجا شوه او په ليڅک کې پرته واوره يې سره ټوله کړه.

جومات کور ته نږدې و او د کلي د هلکانو چيغې په اسانۍ سره اورېدل کېدلې.

لېونیه! ای لېونیه، لېونیه...!

گامونه مې گړندي کړل، د جومات وره وازه خوله نيولې وه او له دهلبز نه يې د هلکانو شور او زور راته... وره ته په رسېدو سره ناڅاپه د پښو درې شو. پر دېوال څه شی ولگېد، پر ځمکه ولوېد او له غږ نه يې پوه شوم چې د لړگي وار و. يو هلک په منډه له وره راووت. مخکې تر دې چې څنگ ته شم، اوږه يې زما تشي ته سيخه شوه. ما په دېوال پورې لاس ونيو، خو هلک له ځمکې يوه- يوه نیمه لوېشت پورته شو او پر ښي اړخ ولوېد. پنځه شپږ هلکان مې په ترپ تر سترگو تېر شول. ځمکې ته مې وکتل، په واوره کې د يوه غځېدلي انسان چاپ جوړ و. يو دم چوپه چوپتيا شوه، داسې لکه هېڅ چې هم نه وي پېښ شوي. يوه شېبه پر خپل ځای ودرېدم. په احتياط مې ښۍ پښه تر لڅک واړوله، دهلبز ته ورننوتم، د جومات د څنگ د کوټې دروازه خلاصه وه او له کوټې نه د لاتین تټې رڼا د بوټونو د ايستلو ځای روښانه کړی و. ورو مې د وره خوا ته غړۍ وراوږده کړه. د کوټې پر څر دېوال د يو بنيادم لړزانده سيوری ښکارېده، پښه مې ونيوله. پر يوه لوی عسکري بوټ مې سترگې ولگېدې، چې د تلي چاکونه يې له واورې نه

ډك اوبوت ړنگ پروت و. د كوټې منځ مې هغه وخت سم ليدلاى شواى، چې دوه گامه لا نور هم پر مخ تللى واى. گام مې واخيست، پښه مې پر يوه شي ولگېده او د لرگي د رغړېدو غږ چوپتيا ماته كړه. په بېره مې سيوري ته وكتل، د پخوا په څېر لږزانده ولاړ و. تيب شوم، د امسا په بڼه يو غوڅ شوى لرگى مې دېوال ته ودراره. بل گام مې پورته كړ، د اوږدې كوټې په منځ كې يو په ونه لوړ بنيادم ولاړ و. د هغه راته شا وه. اوږد بالاپونښ يې په تن و، په ښي لاس كې يې د بوت جوړه نيولې وه او داسې راته وايښد، لكه ځمكې ته چې گوري.

ورو مې وويل:

سلام عليكم!

سړي كوم غبرگون ونه ښود. دوهم ځل مې يو څه په زوره د سلام ټكى له خولې راوايست. هغه يوه جټكه وخوړه، په تېزۍ سره يې مخ راواړاوه، د څراغ رڼا يې پر نيمايي څېره ولگېده او د څپرې په روښانه برخه كې يې د ژورو گونځو سيوري ښكاره شول. سړى بوډا و، څرې لونگۍ يې تر سر تاو وه او د ږيرې د ښي اړخ سپين وېښته يې د لاتين رڼا ته ځلېدل...

په لږزانده گامونو راښودې شو، بوت ته مې وكتل، د وار په بڼه يې نيولى و. په بېره مې وويل:

خوا مه بدوه، هلکان دي!

ده هېڅ ونه ويل، بوت يې د خپلې جوړې تر څنگ كېښود او د كوټې په بر سر كې د تاوځانې پر تاوده ځاى كېناست، سر يې وڅړېد او په فكر كې ډوب شو.

پوه شوم چې سړى بې ازاره دى، ورمخته شوم، ورو مې وويل:

زه به ډوډۍ درته راوړم!

خو دى د پخوا په څېر غلى و او غولي ته يې كتل.

له جوماته ووتم، واوړه په تېزۍ اوږېدله. كور ته لاړم، د كوچني ورور چې مې كله راته پام شو، په بېره يې وويل:

لېوني ونه وهلي؟

هغه ته مې ځواب ورنه كړ، له مور نه مې وغوښتل چې يوه كاسه ډوډۍ تياره كړي. په لنډه موده كې ډوډۍ تياره شوه. له دالان نه د راوتو پر وخت مې ورور ته ورياده كړه چې چاى راپسې راوړي. كله چې بېرته جومات ته ورغلم، مساپر د پخوا په څېر څړېدلى سر ناست و. د هغه تر مخ مې دسترخوان وغوړاوه. كاسه مې كېښوده او څراغ مې ورنږدې كړ. اوس يې نو ټوله څېره ښكارېده؛ گڼې وروځې يې درلودې او په كينه سترگه ږوند و. ورو مې وويل:

ډوډۍ سرپرې، که لاس مینځې، په هغه بدنۍ کې اوبه شته!

ورو ولاړ شو، له شا مې پسې وکتل، د کمیس لمن یې په بالاپوښ کې پټه وه، خو د پرتوگ په یوه پایڅه پورې یې لویه پینه ښکارېده. بدنۍ یې ورواخیسته او دباندي ووت .

شېبه وروسته چې بېرته پر خپل ځای کېناست، لاسونه یې لاندې وو. له کاسې نه یې یوه کوچنۍ گوله ورپورته کړه، لاس یې لړزېده او کله چې یې گولې ته خوله وازه کړه، په وریو پورې یې یو غاښ هم نه ښکارېده. لنده ډوډۍ یې ښه ډېره وخوړه، خو غوښې ته یې لاس وراوړد نه کړ. ورو مې وویل:

د پسه لاندی دی.

خو د ده شونډې ونه خوځېدې.

پوهېدم چې گونگی نه دی، ځکه گونگیان بیا په غوږو هم نه اوري. دوهم ځل مې کوم ست ورته ونه کړ. په زړه کې راتېره شوه، شاید لېونی وي. دا وخت د وره کړپ شو، کوچنی ورو مې په وره کې ودرېد، د هغه په ښي لاس کې چایجوش او په کین لاس کې یې گیللاس ښکارېده. پوه شوم چې له وېرې پر مخ نه شي راتلای، ځکه ولاړ شوم، چایجوش او پیاله مې ورنه ونیول، ورو مې وویل:

یوه برستن درسره راوړه!

دی هم په منډه دباندي ووت، گیللاس مې له چایو ډک کړ، د بوډا تر مخ مې کېښود، یو ځل بیا په دې هڅه کې شوم چې پر خبرو یې راولم؛ ورو مې وویل:

یخني نه ده؟

د دې پر ځای چې څه ووايي، لړزېدلی لاس یې د څنگ جېب ته کړ او ډک لاس کاغذونه یې پر غولي کېښودل. حیران شوم. په نویو او زړو کاغذونو کې یو قلم او عکس هم ښکارېده. په عکس کې مې وار له واره پر بوډا سترگې ولگېدې، چې توره دریشي یې په تن، سرتور سر او رنگه ښکته یې تړلې وه. سترگه یې جوړه وه او تر څنگ یې یوه سینگار شوې پېغله د واده په سپین کمیس کې ولاړه وه.

د عکس پر پاتې برخه یو کاغذ پروت و. لا مې عکس ته سم نه وو کتلي، چې د بوډا تور لاس د کاغذونو پر کوټه ور تپت شو او پر غولي یې یوازې د گولیو یو پاکت پرېښود .

بوډا کاغذونه په جېب کې کېښودل، له پاکت نه یې یوه گولۍ خولې ته واچوله او د چایو غوږپ یې ورپسې وکړ. په زړه کې مې پوښتنې راولاړې شوې: ❖ څوک دی، سوالگر دی، که شتمن؟ ښاري دی، که کلیوال؟ روغ دی، که لېونی؟ د واده په جامو کې دا ښکلې نجلۍ څوک ده، مېرمن یې ده؟ سترگه یې ولې ړنده... ❖ ناڅاپه یو درب شو،

مخ مې ورواړاوه، وره ته نږدې يوه بړستن پرته وه. بړستن مې د سړي پښو ته کېښوده، کاسه او دسترخوان مې راواخيست، ورو مې وويل:

پياله او چايجوش بيا په هغه تاخچه کې کېږده!

دا مې وويل او له جوماته ووتم.

د پلار په غږ مې سترگې رڼې شوې، په غوسه يې ويل:

يوه ورځ يې نه ده، دوې يې نه دي، غټ سړی دی.

وروسته مې د مور غږ واورېد:

خير دی، زه به ورته ووايم.

پوه شوم چې پلار مې ولې په غوسه دی. ساعت ته مې وکتل، لمر لا نه و راختلی. په بړستن کې مې پښې بندې کړې. د کوټ په لستونو کې مې لاسونه ننه ايستل او له کوټې ووتم. د کوټو او دالان ورونه اوږده دهلبز ته خلاصېدل. دهلبز مې د گوتو په سرونو لنډ کړ. کله چې د دالان وره ته ورنږدې شوم، پر سپرمو مې د تودې ډوډۍ بوی ولگېد. د مور مې د وره له چولې راته پام شو، ور مې خلاص کړ او دالان ته ورننوتم. خړ بدلې شونډې يې وخوځېدې:

پلار به دې درسره گوري!

د خواست په ژبه مې وويل:

خير دی مورې لا وخت شته. ته يوه بدنۍ اوبه راکه چې اودس وکم!

خو دا ځل يې په غوسه راته وکتل:

تر تا خو دي هغه کشری ورور لا ښه دی، پلار يې يو ځلې ورته وويل چې د سهار جمعې ته راځه، تر اوسه يې د هغه خبره نه ده هېره کړې، خو ته غټ سړی يې، سره غرمه راجگېږې!

د مور خوابدون مې نه شواي زغملای، ژمنه مې ورسره وکړه چې له دې هيسته به تر پلار مخکې په جومات کې ناست يم. دا وخت مې ورور دالان ته راغی. د هغه په لاس کې نيول شوې چايجوش د تېرې شپې مساپر راپه زړه کړ. ومې ويل:

هغه سړي ته چا چای وروړی و؟

— هغه لېونی یادوي؟

لنډ ځواب مې ورکړ:

هو!

— لالا! هغه خو په جومات کې نه و.

مور مې وويل:

خوارکی به په دې نیم گز واوره کې چېرته تللی وي؟

په حیرانتیا مې وپوښتل:

نیم گز؟

د ځواب پر ځای یې په ریږده اوار شوی پاستی تناره ته ورتپت کړ. زه هم ولاړ شوم، د دالان پر یوازېنۍ خوله شوې کوچنۍ ښیښې مې ورغوی تېر کړ، انگرېک سپین و او د زردالو د ونې پر وچو ښاخونو څلور گوتې واوره پرته وه.

د مور غږ مې واورېد:

چای دې ژر وڅښه او بام ته وروڅپڅه!

پاو وروسته له کوچني ورور سره یو ځای د بام پر سر ولاړ وم. اسمان برگ و او په واوره کې لیرې کلي توربخون برېښېدل. زموږ د کلي پر هر بام یو-دوه تنه ولاړ وو او واوره یې اچوله.

د ورور په غږ مې جټکه وخوړه:

لالا! راځه چې بامونه سره ووېشو، دوه یې ستا او دوه یې هم زما.

هغه ته مې وکتل، نیم بام یې تور کړی و او زه لا په نیم گز واوره کې ولاړ وم. خندا راغله، د واورې غونډوسکی مې جوړ کړ، خو مخکې تر دې چې پر هغه وار وکړم، د تره زوی مې د خپل کور له بامه راباندې غږ کړ!

ای! هلته یو څه ښکاري، دوه کارغان هم ورته ناست دي.

ورغږ مې کړ:

چېرته؟

— د دښتې خوا ته وگوره! د توت ونې ته نږدې!

ورمېر مې کور کړ. ده رښتيا ويل، په واوره کې يو تک تور شى برېښېده. وار له واره مې د تېرې شپې مساپر په زړه کې ودرېد او په چيغه مې وويل:

هله ژر کوه!

د ژامو مې ټکا وه، مور مې يوه بله برستن راباندې وغوړوله، تر څنگ مې کېناسته او ويې ويل:

د ژوندو دى؟

لنډ ځواب مې ورکړ:

نه پوهېرم، خو زما په شا لا ساه پکې چلېده.

له ځان سره يې وويل:

خوارکى!

دا وخت په دهلبز کې درې شو، دروازه په شدت سره خلاصه شوه، ورور مې په وره کې ودرېد او په سترې غږ يې وويل:

اورلگيت، اور لگيت چېرته دى؟

مور مې وارخطا غوندې شوه:

په اورلگيت څه کوې؟

— پلار يې غواړي، د مېلمنو د کوټې بخارى بلوي.

— ولې؟

— هغه لېونى يې زموږ حجرې ته راوړ.

مور او ورور مې دواړه له کوټې ووتل، زه هم ولاړ شوم، پاىڅو ته مې وکتل، لا لنډې وې، پټو مې تر ځان تاو کړ. دباندې سوږ باد چلېده او غونډۍ- غونډۍ ورپخې يې شمال لور ته په مخه کړې وې. له واورې نه پورته شوې رڼا مې سترگې له اوبڼکو ډکې کړې. د مېلمنو له کوټې نه چې د انگر دروازې ته نږدې په دېوال پورې نښتې وه، گډوډ غږونه اورېدل کېدل.

کوټې ته ورغلم، پر غزېدلي مساپر غبرگې بېستنې پرتې وې، اوږد بالاپوښن يې سر ته شاپې واپرې پروت و او څو کليوالو پلټنۍ ورته وهلې وې. ورور مې هم دېخوا هاخوا گرځېده، هغه ته مې وويل:

د بامونو واورې لا پاتې دي.

پلار مې بخاری ته ورپو کړل او بيا يې مخ راواړاوه:

ته هم مرسته ورسره وکه، واوره درنه ده!

مخکې تر دې چې څه ووايم، د تره زوی مې وار رومبې کړ:

کاكا! زه به ورسره لاړ شم، د ده پايڅې لنډې دي او څو شېبې مخکې يې دا دروند بار پر خپلو اوږو تر جوماته راوړساره.

له دې سره يې پراته سړي ته اشاره وکړه. ولاړ شو او له ورور سره مې يوځای له کوټې ووت.

کليوال اندېښمن غوندې وو. په کوټه کې يوازې پوښتنې اورېدل کېدې:

څوک دی؟ له کومه راغلی؟ که مړ شو، نو څه به په کوو؟

په پای کې مې پلار وويل:

که هر څوک يې، اوس مو غاړې ته رالوبدلی، که يې پور پرې کړ، بيا به هغه وخت گورو.

کليوال تر غرمې ناست وو، بيا يو ځای ولاړ شول. پلار مې د ډوډۍ ست ورته وکړ، خو دوی پاتې نه شول او له پلار سره مې يو ځای له کوټې نه ووتل.

پر سره انگار مې يو- دوه د توت لرگي کېښودل، په تاخچه کې يوه زړه مجله پرته وه، لاس مې وروغزاوه او د بخاری تر څنگ مې دېوال ته ايښي بالنس ته ډډه ووهله. د مجلې پاڼې مې راواړولې، يوه کيسه مې پيدا کړه. د پيل له څو کرښو نه يې وپوهېدم چې تلوسه لري او په لوستلو ارزې. کيسه په زړه پورې وه، ښه انځور يې درلود او ذهن يې ورسره ووړ. د دوهمې پاڼې په نيمايي کې وم چې ناڅاپه يوه لږزانده غږ سره خوله راباندې راوسته:

انوره زويه!

په بېړه مې سر هسک کړ. يو سرتور، ډنگر سړی د کوټې په منځ کې ناست و. خپولي وپښته يې سره سرينس وو او يوه سترگه يې وچه راته نيولې وه.

شا و خوا مې وکتل، په کوټه کې له ما او بوډا پرته بل څوک نه و. سړي په لږزانده غږ خپله خبره تکرار کړه:

انوره زويه!

له دې سره يې برستنې له ځنگنو نه وښويېدې، لکه يو ماشوم چې نوى پر پښو راغلى وي، همداسې په لړزېدلو لينگو ولاړ شو، خو مخکې تر دې چې خپل انډول له لاسه ورکړي، په چټکۍ مې لاسونه ترې تاو کړل او ورو مې پر خپل ځاى پرې ايست. لړزانده لاس يې له ځمکې پورته شو او زما پر مخ يې داسې تېر کړ، لکه د چا چې پر يوه ماشوم مينه راغلي وي. لاس يې تود و، پوه شوم چې تبه لري. ورو- ورو يې سترگه بې نوره کېده، وروسته نيمکښه شوه او بيا يې تار- تار سپين بانه سره ورغلل.

نبض مې يې وکوت، رگ يې په چټکۍ سره غورزېده...

دا وخت مې ورور له انگر نه راغږ کړ:

ډوډۍ تياره ده.

په بخارۍ پورې مې يو- دوه نور لرگي هم پسې کړل او دمېلمنو له کوټې نه ووتم.

د کور په دهلېز کې مې د پلار غږ واورېد:

په جومات کې يې خدمت نه شو کېدای، ځکه مې کور ته راوور.

د کوټې ور مې خلاص کړ، مور مې وويل:

هو! ثواب لري.

د غرمې ډوډۍ مې له پلار، مور او کوچني ورور سره پر يوه دسترخوان وخوړه. پاتې ورځ دوه - درې ځلې د مېلمنو کوټې ته ورغلم، خو مساپر به د تېر په څېر بېسده پروت و.

ماښام قضا چې مې کله لاتين ته اورلگيت ورته کړ، د مساپر سترگه پرانيستې راته ښکاره شوه. دى ستوني ستغ پروت و او سترگه يې د چت پښتولانو (تيرانو) ته وچه نيولې وه.

ومې ويل:

څنگه يې؟

ورمېر يې کور شو، خو څه يې ونه ويل.

ورمخته شوم، پر تندي مې يې لاس کېښود، تبه يې پرې شوې وه. ورو مې وويل:

د خوړو اشتيا لري؟

دی بیا هم غلی و.

ما زیاته کړه:

که دې کور- کلی دلته نږدې وي، راته ووايه، زه به يې خبر کم.

هغه يوازې مخ رانه واراوه. ما هم څه ونه ويل او د بخاری په لگولو بوخت شوم. خو شېبه وروسته مې چې ورته پام شو، نو د سترگې له کونج نه يې يوه اوبسکه راوگرېده او د غوړ له پاسه يې په بېرو سپينو وېښتو کې پټه شوه. په څېره کې يې د بېوسې نښې ښکارېدې. په خپله خبره وشرمېدم، ورو مې وويل:

پر موږ بار نه يې او اوس تلای هم نه شې، له يوې خوا په واوره کې مند نه شته او له بلې خوا ناروغه يې .

بوډا غلی و، زه هم لارم، هغه مې يوازې پرېښود او ماخوستن له يوې کاسې يخني ښوروا سره بېرته د مېلمنو کوټې ته راغلم. بوډا پر خپل ځای ناست و، سترگه يې راواړوله، خو څه يې ونه ويل. کاسه مې د بخاری پر سر کېښوده. د لاس اوبه مې وروړې او په چيلمچي کې خړې اوبه توپې شوې. کله چې مې ډوډۍ پر دسترخوان کېښوده، پاستي ته يې لاس وروغزاوه. ومې ويل:

پلاره! يخني ده، غوړ نه لري.

له دې خبرې سره يې ډوډۍ بېرته پر خپل ځای کېښوده. په حیرانۍ مې ورته وکتل، سترگه يې له اوبسکو ډکه وه او په څېره کې يې يو درد پروت و.

پر خپله خبره مې فکر وکړ، داسې څه مې له خولې نه وو راوتلي، چې څوک خوابدی کړي. ورو مې وويل:

ولې دې لاس ونيو؟

د لومړي ځل لپاره يې خړې شونډې وڅوځېدې:

هېڅ.

بېرته يې پاستي ته لاس وروغزاوه، ډوډۍ يې وخوره، لنډه دعا يې وکړه او په يوه سترگه يې راته وکتل:

مننه.

حیران شوم، وار له واره مې د تېرې شپې عکس سترگو ته ودرېد، ځکه د مننې ټکي کليوال خلک دومره نه کاروي. دوی له مقابل لوري نه د خوښۍ څرگندولو ته د (کور ودان، خدای دې مه خواروه، خير يوسې، موږ کمه کړه، خدای دې درېږه کړي) او داسې نور توري پر خولو راوړي. يو ځل مې بيا په زړه کې پوښتنه راولاړه شوه:

دا سرې څوك دى؟

لا مې په ذهن كې دا پوښتنه د ځواب لپاره سره اړوله، چې بودا وويل:

بچيه! راسره په زحمت شوې!

ما وخنډل:

څه زحمت...

په خبره كې راولوېد:

كه سهار ته هوا ښه وه، درنه ځم.

نه پوهېږم چې ولې مې د زړه له تله وويل:

دا دې خپل كور وگڼه، تر څو چې نه يې روغ شوى، نه شې تلای!

خوله يې خبرو ته جوړوله، چې ما وار ورنه واخيست:

او بل واوړه ډېره ده، منډ نه شته.

دا وخت مې په ذهن كې را تېر شول چې د ده د ځاى د معلومولو لپاره ښه وخت په گوتو راغلى دى؛ په خدا مې

زياته كړه:

نو چېرته به ځې؟

له دې خبرې سره يې سر وڅړېد او غلى شو، خو ما نه غوښتل چې يو ځل بيا چوپتيا خوره شي، هماغسې مې په خدا

وويل:

د كوم ځاى يې؟

بې له دې چې سر پورته كړي، ورو يې وويل:

د قره باغ، د غزني قره باغ يادوم.

ما وخنډل:

د قره باغ د نجونو څه اجب جمال دى + گل په قره باغ دى.

د لومړي ځل لپاره يې گونځې - گونځې شونډې وپړې شوې او په خوند يې وويل:

دا سندرہ خان قرہ باغي ويلې ده .

د خبرو لپاره ښه بانه راته پيدا شوې وه، ومې ويل:

هو! د خان سندرې مې خوښېږي، ښه هنرمند و.

ورو يې وويل:

پرچميانو وويشت.

په خبره کې ورولوېدم:

خو ما اورېدلي چې مجاهدينو مړ کړ.

د دې پر ځای چې څه ووايي، بالاپوښ ته يې لاس وروغزاه او هماغه کاغذونه يې پر ځمکه کېښودل. خو دا ځل

عکس پرمخې پروت و او پر شا يې ليکل شوي وو: د ديارلس سوه دوه اتيايم لمريز کال، د ثور اتلسمه.

له پاکت نه يې يوه گولۍ ورواخيسته، د چايو غوړپ يې ورپسې وکړ او په داسې حال کې چې کاغذونه يې په جېب

کې اچول، ويې ويل:

نه بچيه! پرچميانو وويشت.

وپوهېدم چې سړی هېرجن نه دی او ذهن يې ښه کار کوي.

ده زياته کړه:

خان ټکسي چلوله او د کابل په دريمه کارته کې يې په خپل موټر کې توپانچه پرې تشه کړه. زهه پنځوسم کال و او

کله چې يې مړی قره باغ ته راوړ، ملایانو په هديره کې پرې ښود.

ومې ويل:

ولې؟

— هغه د جهاد لومړۍ دوره وه، ملایانو ويل چې خان کاپر و او بايد د مسلمانانو په هديره کې تر خاورو لاندې نه

شي. د کورنۍ غړي يې بهوسه خلك وو، نه يې زور درلود، نه ځمکه. هماغه و چې د غواوو په گودله (غوجل) کې يې

خاک (قبر) ورته وکينده او خاورې يې پرې واړولې.

دا وخت مې کوچنی ورور د چای له پتنوس سره کوټې ته راننوت. بوډا وويل:

ورور دې دی؟

لنډ ځواب مې ورکړ:

هو!

ورور مې دوې پيالې له چايو ډکې کړې، يوه يې د بوډا او بله يې زما مخې ته کېښوده او په خپله له کوټې ووت. بوډا وخنډل:

ډېر شوخ دى!

وپوهېدم چې د تېر ماښام د هلکانو ځورول ورپه زړه شول. يو څه وشرمېدم او ورو مې وويل:
څنگه يې کيې، هلکان دي.

بوډا پيالو وروپورته کړه او سر يې په منفي بڼه وڅوځاوه:

لويان هم گرم دي.

ما د نورو خبرو تمه ورنه لرله، چې بوډا غلى شو. بې اختياره مې له خولې ووتل:

کاا! انور څوک دى؟

ناڅاپه يې گيلاس په لاس کې کوږ شو، يو تند حرکت يې وکړ او په چټکۍ سره يې خپله غزېدلې ښۍ پښه ورتوله کړه، د لاس په گوتو يې لنډه پاڅه، چې مړ تاو ورنه پورته کېده، د خپلې پښې له څرمنې نه پورته ونيوله.

په وارخطايۍ ولاړ شوم. خو ده تر لاس ونيولم:

چيرې؟

په خوابدي غږ مې وويل:

د غاښونو کريم راوړم، د سوځېدنې لپاره ښه دي.

ده وخنډل:

کېنه زوروره! دومره لويه خبره نه ده، چې عمر تېر شي، خپل لاس به دي لا په واك کې نه وي.

خو زه له خپلې خبرې پښېمانه وم او د هغه سوځېدل مې له خپله لاسه گڼل. بوډا خپله ښۍ پښه تر څنگانه لوڅه کړه، پر توره څرمن يې يو- دوه ځايه مازې سرخي ښکارېده. څو ځله يې سوځېدلي ځای ته ورپو کړل او ويې ويل:

دې ته برسېرنه سوځېدنه وايي، دومره د تشويش وړ نه ده په خپله ښه کېږي.

وروسته یې په داسې حال کې چې خپلې پښې ته یې کتل، ورو یې وویل:

د انور نوم دې څنگه پر خوله راغی؟

تلولی غوندې شوم:

هسې تا په تبه کې یاداوه.

یو سوړ اسوبلی یې وایست. ما ورته وکتل، په سترگه کې یې اوشکې راټولې وې او غریو نیولي غږ یې مازې شونډې سره وخوځولې:

انور زما زوی دی.

تر یوې شېبې چوپتیا وروسته یې په داسې غږ، لکه څوک چې له ځان سره غږېږي، زیاته کړه:

ډاکټر انور.

په دې خبره کې یې یو ژور درد پروت و. په زړه کې راتېره شوه، زوی به یې مړ وي. عکس مې سترگو ته نېغ ودرېد، په ذهن کې مې وگرځېدل، نو هغه نجلی څوک ده؟ شاید دوه ودونه یې کړي وي! یو په ځوانۍ کې او بل هم د زړښت پر مهال. خو دا فکر هم د منلو وړ راته ښکاره نه شو. دا خوار بوډا او هغه ښاري ځوانه نجلی! هېڅ امکان نه لري، شاید هم امکان ولري...

ذهن مې گډوډو پوښتنو ته گډوډ ځوابونه ورکول. په پای کې پوښتنې او ځوابونه سره گډ شول، توري په یو بل کې ننوتل، نه مې پوښتنه جوړولای شوی او نه هم ځواب...

د بوډا غږ زما فکر سره راټول کړ:

واده لرې؟

ورو مې وویل:

نه، تر اوسه لا نه. پلار مې وایي چې لومړی دې سبق خلاص که.

په بېره یې وویل:

د څه شي سبق؟

پوهنتون یادوم. دا مې وروستی کال دی، اوس په رخصتۍ راغلی يم.

لنډه شېبه غلی و، داسې لکه فکر چې وهي. وروسته یې سر پورته کړ:

ښه ده، ښه ده، پلار د اولاد خیر غواړي. هغه مه خواږدی کوه!

ورو مې وویل:

له ما نه مې مور او پلار دواړه خوشاله دي، تر خپله وسه یې درناوی کوم.

— هو! زویه زاړه خلك د ماشومانو غوندې دي، په کوچنۍ خبره خوشالېږي، خو ډېر کم خواږدون نه شي زغملاي.

دې ته ورته خبره ما د طب په دریم کال کې له خپل استاد نه هم اورېدلې وه. هغه ویل: **❖** څومره چې عمر تېرېږي، په هماغه اندازه د مغز حجرات هم کمزوري کېږي او انسان په وړه خبره تر روحي فشار لاندې راځي. **❖**

په خندا مې وویل:

کا کا! ته خو د ډاکټرانو غوندې خبرې کوې.

ده وخنډل:

ډاکټر نه يم، خو لږه-ډېره مطالعه لرم.

په خندا مې خبره ورغوځه کړه:

نو زده کړې دې چېرته کړې دي؟

یوه شېبه غلی و، وروسته یې په آرام غږ وویل:

زموږ په وخت کې لېسې او پوهنتونونه نه وو، تر شپږمه لیک-لوست کېده. د ظاهرخان دوره وه، د حکومت خلك به په کلیو ګرځېدل، خو کلیوالو به خپل ماشومان ورنه پټول، بانې به یې پیدا کولې، تاوانونه به یې پر غاړه اخیستل، رشوت به یې ورکاوه او یا به هم شتمنو خلکو، بېوزلو ته پیسې ورکولې چې د دوی د ماشومانو پر ځای د خپلو کوچنیانو نوم ورکړي. زما پلار هم نېستمن سړی و. د کلي ملک یو پسه وروباڅنه او د ملک د زوی پر ځای، زه د مکتب خوا ته روان شوم **❖**...

په خبره کې یې ورولوېدم:

نو د خلکو ولې له مکتب نه دومره بد راتلل؟

— هېڅ. دوی ویل چې مکتب ماشومان بې لارې کوي، کوپر ته یې باسي، دین او مذهب (مذهب) ورنه اخلي. **❖**

بوډا یوه شېبه غلی شو او بیا یې یوه سترګه راواړوله:

زويه! كلونه تېر شول، خو زموږ فكر لا پر خپل ځای ولاړ دی؛ اوس هم ډېر خلك همدا عقیده لري، مکتبونه سوځول کېږي، ښوونکي وژل کېږي او مکتب ته د پسات ځاله وايي. دلته لا اوس هم لمر ته زولنې وړلوپېري او ځمکه د غوايي پر ښکر ولاړه ده...

بوډا پر خبرو راغلی و او ما غوښتل چې د هغه د ژوند په اړه ډېر څه واورم، خو د نزاکت له مخې مې نېغ په نېغه پوښتنه نه شوای ورنه کولای. مجبور وم چې له ځنډو نه اصلي موضوع ته راشم، په خدا مې خبره ورغوڅه کړه:

نو دوې گتې مو وکړې، هم مو پسه ترلاسه کړ او هم دې مکتب ووايه!

ده وخنډل:

خو اصلي کار پسه وکو.

د بوډا خندا يو څه جرئت راکړ او په خندا مې وويل:

د پلار دې هم مکتب نه خوښېده، که څنگه؟

بوډا چايجوش ته لاس وروغزاوه، خو ما وار رومبې کړ او پيالې مې ورډکه کړه، ده وويل:

معلوماته! هغه هم له بله ځايه نه و راغلی، خو هر رنگه چې و، پلار مې ښه سپړی و، پر هغه گران وم، هغه زما لپاره هم پلار و، هم مور.

په خوابدي غږ مې وويل:

مور دې مړه وه؟

ده يو سوړ اسوبلی وايست. تر زاړه پټکي لاندې يې خپلې گوتې تېرې کړې، ککړۍ يې وگړوله او ورو يې وويل:

هو زويه! مور مې نه په زړه کېږي، زه ډېر کوچنی وم، چې هغې پور پرې کړ، شايد د څلورو پنځو کلونو. په ذهن کې يوازې د هغې يو څر تصوير راپاتې دی. څېره يې سمه نه شم سره جوړولای، رانه ښکېږي، داسې لکه چاته چې د زاړه او سپېره پلاستيک تر شا گورې، خو فکر کوم چې ښکلې به وه، مور تل ښکلې وي.

بوډا يوه شېبه غلی شو، بيا يې خپله خبره پسې وغزوله:

د مور له مړينې مې لا کال نه و وتلی، چې پلار مې بله کوژده وکړه. تر واده يو کال نور هم ووت، ولور نه پوره کېده، خو بيا يې له پلاره ورپاتې دوه جريبه ځمکه وپلورله او واده يې راخوندې کړ. زه ماشوم وم، هغه مهال په دې خبرو نه پوهېدم، خو وروسته مې چې ښی او کين بوت سره وپېژندل، دا خبرې راته روښانه شوې.

د پلار له واده نه مې نور څه نه دي په ياد، خو يو څه چې د انسان په زړه کې ريښې ځغلوې او تلپاتې وي، له هغه نه د مينې اخيستل دي. نه پوهېږم چې د واده لومړۍ شپه به وه، که دوهمه، خو دومره مې په زړه دي چې ميرې زما ځای ونيو. زه به تل د پلار په غېږ کې خوب وړلم. خو په هغه شپه يې د لومړي ځل لپاره په بله کوټه کې ځای راته جوړ کړ، خو بيا روږدی شوم. يو- يونيم کال وروسته به بيا پر بام ويدېدم او ستورو ته به مې تر هغو کتل، چې سترگې به مې سره ورغلې. ژوند همداسې پر مخ ته. ميرې به مې د پلار تر مخ د ناز په ژبه خبرې راسره کولې، خو چې هغه به نه و، په مازې خبره به يې چونډۍ رالگولې. خو پلار مې ښه و، کله ناکله به يې پلرنۍ مينه راباندې راتله او د مچولو پر وخت به يې د برېتو تېره وېښته زما پر بغورو (غومبرو) لگېدل. وروسته بيا د سهار له خوا مکتب ته تلم او ماپښين به مې له پلار سره د بزگرۍ په کارونو کې مرسته کوله. مور پردۍ ځمکې کرلې، خو گوزاره مو کېده.

میره وچه (شندېه) وه او د دریو تنو خوراک مو له یوې او بلې خوا برابر اوه. په دیارلس یا خوارلس کلنۍ کې مې مکتب خلاص کړ. بیا مې د پلار په غوښتنه د کلي گورواڼي ونيوله. له لمر ختو سره سم به د غواوو، مېړو او پسونو په دورو پسې روان وم او په لمر لوېدو به مې د خلکو مالونه د هغوی د کورونو تر ورونو ورسول.

په دوه ویشت کلنۍ کې مې د عسکرۍ پچه وخته. دوه کاله مې د کابل د ریشخورو په فرقه کې تېر کړل. ترخیص مې واخیست او بېرته قره باغ ته لاړم. دا ځل مجبور وم چې له یوه کاره هم مخ وانه ږوم، ځکه پلار ته مې د ملا درد پیدا شوی و او درانه کارونه یې په وس نه وو پوره، بزگري ماته راپاتې شوه. ورسره مې له مزدورۍ، ختگرۍ، کارېزکنۍ او له هېڅ شي نه هم مخ نه اړاوه. سهار به په خړه له کوره ووتم، ټوله ورځ به مې په ولاړو تېره کړه او د ماښام له اذان سره به کور ته راغلم، لاسونه به مې دومره له چاودو ډک وو چې هر ماخوستن به مې د لنډو وړو پټۍ پرې تړلې. بس نو ژوند و، د گېډې د ډکولو لپاره مو باید یو څه موندلې وای. د کلي ځوانانو به د ښه اس، اصیل ښکاري ټوپک او د غوږورو تازیانو د درلودلو فکرونه وهل، خو ما چې به د چا په لاس کې کومه سپکه او تېره بېلچه ولیده، پر هغې به مې مینه راتله. د چا چې به مزدور په کار و، نو لومړی به یې زموږ د کور ور راتکاوه، ځکه ما غښتلی بدن درلود. د بدن بوټي مې د ډېر کار له لاسه سره تاو شوي وو او ژر نه سترې کېدم. ماخوستن چې به مې سر ولگاوه، سمدستي به مې سترگې پټې شوې او نوې ورځ به هم د تېرې ورځې تکرار وه. ژوند همداسې تېرېده، زه وم او د ځمکې اړول، کرل او رېبل. ما یوازې خړه ځمکه او شنه واښه پېژندل. د پولي-پټي دښمن مې مورک و او دوست مې د ځمکې سوررنګه اوږد چینجی، خو ناڅاپه مورک په انسان بدل شو او ما د بېلچې پر ځای ټوپک ته لاس وروغزاوه...

بودا غلی شو، لېنګي یې ورټول کړل او په لړزېدلو گامونو دباندي ووت، خو زما په ذهن کې د هغه وروستی خبره په تکرار ډول راگرځېده: **❖** خو ناڅاپه مورک په انسان بدل شو او ما د بېلچې پر ځای ټوپک ته لاس وروغزاوه، خو ناڅاپه مورک په انسان بدل شو او... **❖**

د بودا په غږ مې جټکه وخوړه:

بچیه! چای مې ډېر سور کو، بخښنه غواړم.

په بېرته مې ورته وکتل، د لمنې یوه څنډه یې په گنډه کې نښتې وه، خو د نزاکت له مخې مې پر خوله څه رانه وړل.

بودا پر خپل ځای کېناست، پښې یې په برستن کې ننه ایستې او ورو یې وویل:

ستوري نه ښکاري، شاید بیا واوړه واوري.

بې اختیاره مې له خولې ووتل:

ټوپک ته دې څنگه لاس وروغزاوه؟

بودا يو سوړ اسوبلی وايست، په اشاره يې وپوهولم چې چای غواړي، پياله مې وردکه کړه، ده وويل:

خه درته ووايم، د اوړي يوه ټکنده غرمه وه، ما رشي ته اوبه ورخوشې کړې وې او په خپله د پولې پر سر ورته ناست وم، خو گامه ها خوا مې د يوه اوږدژبي ننداره کوله، چې د مېړيانو د غار تر څنگ پروت و. اوږدژبی يو کوچنی مرغه دی، ځان پر مړينې اچوي، خپله اوږده ژبه راباسي او کله چې يې پر ژبه مېړيان راټول شي، ژبه ورتولوي.

ما لا اوږدژبي ته کتل، چې يو ليرې غږ مې په غوږو ننوت. له مرغه نه مې سترگې واړولې، يوه هلك منډې راوهلې. چينغې مې نه شواي صحيح کولای، خو احساس راولوبد چې ښه زېری نه راته لري. د هغه په يوه چينغه کې مې د **پلار؟** ټکی واورېد. دې ټکي مې زړه ولړزاوه، خو کله چې مې پوره جمله واورېده، يوه شېبه مې سترگو هم کار پرېښود، رڼا ورځ راباندې توره شپه شوه، خو په غوږونو کې مې لا د هلك چينغو انعکاس درلود:

مالکه! ای مالکه! پلار دې يې دروواژه، هغه يې مړ کلي ته راوړ!

بودا غلی شو او زه وپوهېدم چې سړی مالک نومېږي. خو ډېر ژر يې خپلې خبرې پسې وغزولې:

اه زويه! نه پوهېږم چې څنگه کور ته راوړسېدم، خو کله چې د جنازې تر څنگ ودرېدم، نو پښې مې د لومړي ځل لپاره له خپله واکه ووتې، پر گونډو شوم او د بدن د انډول د ساتلو لپاره مې د جنازې کټ ونيو. ورو مې د خپل پلار له مخه د هغه څر څادر ليرې کړ، سترگې يې پټې، څېره يې څړه او سپين وېښته يې له خاورو ډک ښکارېدل. څادر مې نور هم ورنه وښوياوه، پر ټټر يې د بنگرې يوه ماته ټوټه او تار- تار ښځينه تور وېښته پراته وو. د بنگرې ټوټه مې وپېژندله، زما د ميرې بنگرې و. له مړي نه مې پاتې څادر هم ليرې کړ، پر سپينو جامو يې وينه نه ښکارېده، پر جسد مې گوتې وټولې. د پلار په خوله پسې مې خپل مخ ونيو، خو د هغه له خولې نه تاو نه راووت او برېټونه يې نه راچوځېدل.

يو چا تر مټ ونيولم، کله چې پورته کېدم، له سترگو نه مې يوه اوبښکه بېله شوه، د پلار پر مخ مې پرېوته. يوه لنډه منډه يې واخيسته او يو دم ځای پر ځای ودرېده. په لومړي ځل مې شا و خوا وکتل، انگر له کليوالو ډک و او خو تنه په څرېدلو سرونو سونگېدل. په لرزانده گامونو د کوټو خوا ته روان شوم، په يوه کوټه کې د کلي څو تورسړې سره راټولې وې، په لوړ غږ يې ژړل او ښېراوې يې کولې:

خدايداده ټک له ټکه شې، د کور لوگی دې وړک شه، خدای دې مېنه سپېره که...!

خو ميره مې څر دېوال ته ناسته وه، ټکری يې په غاړه کې پروت و، سترگې يې له سرو رگونو ډکې وې او پر بغورو يې څو تاره تور وېښته سربښ وو. هغې هېڅ حرکت نه کاوه، غاړه يې کړه وه. سر يې پر دېوال لگولی و او غولي ته يې کتل. تر مخ يې کېناستم، خو بې له دې چې راته وگوري، شونډې يې مازې سره وخوځېدې:

مالکه زويه پلار دې وليد؟

د لومړي ځل لپاره مې د هغې له خولې نه د زوی ټکی واورېد. زړه مې درد وکړ او د سکه مور مینه مې پرې راغله، بې اختیاره مې د هغې سر په ټټر پورې ونیو. د میرې له خولې یوه کوکه راووته. زما پر اوږه یې لاس کېښود او په لنډ وخت کې مې ټټر د هغې په اوبښکو لوند شو. میرې مې د ماشوم غوندې ژړل او چیغې یې وهلې:

اه زویه! زه خواره شوم، زه کونډه شوم، زه ښه شوم...

زما پلار یې په هماغه ورځ خاورو ته وسپاره او ما قسم یاد کړ چې د ده قاتل به ژوندی نه پرېږدم.

درې ورځې د کلي په جومات کې پر فاتحه کېناستم، له نږدې او لیرې ځایونو نه به ډله-ډله خلک راتلل، لاسونه به یې پورته کول او بېرته به یې خپله مخه نیوله.

هغه وخت مرګونه کم وو، تر څو ورځو پر ټول کلي د ویر لږه پرته وه، ان د کلي ماشومانو هم دا جرئت نه درلود چې د لوبو لپاره دباندي راووزي.

د پلار د مرګ په لسمه-یوولسمه د ولسوالۍ بازار ته لاړم. دا د داودخان د پاچاهۍ لومړی کال و. روسي ټوپکان نوي راغلي وو. یو کولنگ داره چره ییز گل چاپ ښکاري ټوپک مې خوښ شو، پیسې مې ورکړې او د راتګ پر وخت مې کلي ته نږدې یوه کارغه ته نلۍ ورواړوله. هغه د چنار له سره لاندې راولوېد. بیا مې په شودیاره کې د ډاګو پر یوه مږه ډز وکړ، خو کله چې د چرو دورې کېناستې، هېڅ هم نه وو، مږه په غار ننوتې وه. دې ډزو کلیوال او نږدې خلک خبر کړل، چې مالک ټوپک اخیستی او بدې یې په نیت کې ده. په سبا د کلي دوه-درې سپین ږيري په کور راننوتل او ما یوازې نصیحت ورنه واورېد. خو د بلې ورځې په سهار لویه مرکه کېناسته. په قره باغ کې ډېر قومونه پراته دي، تره کي، اندرې، خروټي، دوتاني، میاخېل او د نورو لویو او وړو قومونو مشران او مخور د کلي په جومات ننوتل. ټولو خدایداد گرم کړ. ویې ویل چې هغه هم خپله گرمه مني، خو زما پلار ته یې هم ګوته ونيوله، چې دی هم تر خولې تېروتي و. وروسته یې یو شاهد راوغوښت. شاهد د خدایداد دوی د کلي و او زما پلار د ده په غېږ کې ساه ورکړې وه. هغه لنډه کیسه تېره کړه:

پر خره مې غنم بار کړي وو، چې تر ژرندې یې وباسم، کله چې د خدایداد د کلا تر مخ تېرېدم، نو شور او زوږ مې تر غوږ شو. چې ورته ومې کتل، یو خدایداد و او یو هم د مالک مرحوم پلار. د دوی تر څنګ یوې برگې غوا هم په ډېران کې خوله وهله. دوی دواړه په غوسه وو، لاسونه یې د یو-بل تر خولو ورتېرول. مرحوم خپلې پیسې غوښتې او ویل یې چې غوا دومره شیدې نه کوي، لکه خدایداد چې وریادې کړې وې، خو د خدایداد دلیل دا و چې غوا درې ورځې د مرحوم پر اخور ولاړه وه، خو دوی د یوې ورځې شرط سره ایښی و. زه خرڅه کړې غوا بېرته نه اخلم. اخر مرحوم په کاور وویل:

ته خو لا ته یې، ستا پلار به یې هم بېرته اخلي!

خدايداد هم پرې ورچيغه كړه:

له خولې سره دې پام كوه!

خو د مالك پلار ورغبرگه كړه:

ته خو پيسې يادوې، والله چې عورته (ښځه) درنه بوزم!

دا وخت مرحوم د غوړ تر څنگ يو دروند سوک وخور او له ځمکې نه يې مړه دوړه پورته كړه. ما جوال پرېښود، په منډه ورغلم. د هغه سر مې له خاورو راپورته كړ. مرحوم يو-دوه ځله خپله خوله خلاصه كړه او بيا يې پور پرې كړ.

د شاهد تر خبرو وروسته يوه سپين ږيري مخ راواړاوه او ويې ويل:

مالکه! ښه به دا وي چې يوه روغه وکړې، د ټوپک له خولې داسې څه نه وځي، چې په هغه کې خیر وي. بدې دې په گټه نه ده.

په خبره کې يې ورولوبدم:

معلوماته چې په بدۍ کې خوند نه شته، ما خو تر اوسه د چا سپي ته هم په بده نه وو کتلي، خو اوس چې يې مجبوره كړم، يا به پر ما خاورې اوړي، يا به هم پر خدايداد!

يوه بل راغبر كړ:

له خدايداد سره زه غږېدلی يم، هغه هر ډول پور ته تيار دی، که يې لور غواړې، که پيسې او ټوپک، هر څه چې ستا خوښه وي!

لنډ ځواب مې ورکړ:

نه مې د قاتل لور په کار ده او نه هم د پلار وينې په پيسو پلورم!

يوه بوډا چې ما کله پخوا نه و ليدلی او له سپينو جامو، اوږدو تسبو او په ورمېر کې له بياتي شويو څڼو نه داسې راته وايښېد چې ملا به وي، په ارام غږ وويل:

عبدالمالکه زويه! نو چې داسې ده، خدايداد وبخښه! خداى به يې اجر و نه درکي.

په کاور مې خبره ورغوځه كړه:

څنگه يې وبخښم، هغه چرگ نه دی وژلی، زما پلار يې وژلی، پلار!

د ټولې مرکې خولې ماته رااوښتې وې؛ چا نصیحت راته کاوه، چا جنتونه مخې ته راته ایښودل او ځینو نورو ویل چې خدایداد د جرگې هر ډول پرېکړې ته تیار دی، خو ته سوله ومنه. خو زما یوه خبره وه. د پلار غچ (بدل) اخیستل. اخر جرگې پرېکړه وکړه چې بله ورځ به بیا سره راټولېږي او دا ځل به د سیمې تر ټولو روحاني شخصیت (اغا صیب) هم رابولي.

تر پرېکړې وروسته جرگه خواږدې ولاړه او د غرمې لپاره زموږ پاڅه کړي دېگونه همداسې پاتې شول.

په هماغه ورځ مې پرېکړه وکړه چې خبره به دوهمې جرگې ته نه ځنډوم.

ماخوستن مې د ټوپک کولمو ته خواږه تېل (د شارشمو تېل) وروڅخول. تر سر مې کېښود او سهار لا ملایانو اذانونه نه وو کړي چې له کوره ووتم.

د خدایداد دوی کلی دومره لیرې نه و، شل- پنځه ویشت دقیقې وروسته د ده کلا ته ورورسېدم، کلا له کلي نه یو څه وتلې وه. پر سر یې راڼه ستوري ولاړ وو او برجونه یې په تیاره کې وپرونکي ښکارېدل. دا یوه زړه کلا وه، لوړ دېوالونه یې لرل او ما لا په کور کې دا فکر کړی و چې پر دې دېوالونو اوښتل له امکانه لیرې کار دی، خو په ذهن کې مې یوه تیاره نخشه درلوده. مخکې مې لا د خدایداد د کلا له دروازې دېرش- څلویښت گامه لیرې له لوڅو ډک اودی (ډنډ) په پام کې نیولی و. په دې اودی کې به د شپې له خوا د کارېز اوبه راټولېدې او په رڼا کې به یې پټیو ته ورپرېښودلې. داسې اودی د کوچنیو کارېزونو خولو ته نږدې جوړېږي، چې بیا په یوځلي لښتی ډک کړي او پټی ژر اوبه شي.

لاړم او د اودی پر ژۍ کېناستم. که څه هم اوږی و، خو بیا مې هم تر ځان ځادر تاو کړ، ځکه د غزني د دوبي شپه هم پر سرې لړزه راوستلای شي. د ټوپک خزانه مې په یوه جنگي کارتوس ډکه کړه، دې کارتوس د مردکی غونډې یوه سربې چره لرله، چې تر اويا- اتيا گزه یې ان غوايي هم چپه کاوه. ټوپک مې پر ورنو کېښود او د کلا خوا ته مې وکتل. د لوڅو تر تېرو څوکو پورته تور او پنډ برجونه ښکارېدل.

زموږ په ولسوالۍ کې دا ډول زړې او برجورې کلاوې ډېرې تر سترگو کېږي. ډېری یې تر دوو مترو پلن دېوالونه لري، پر ځینو یې ان یو نیم دوه سوه کاله اوږي، خو لا اوس هم پر خپلو پښو ولاړې دي.

یو وخت د سیمې یوه عمر خوړلي بوډا د خپل پلار له خولې کیسه راته کوله، چې د دې کلاوو په خټه کې به یې څو جوړې غوايي گرځول، چې ښه سره گډه او پخه شي. بیا به یې لږ خټه وتلله، ماخوستن به یې په اوبو کې کېښوده او سهار به یې په تله کې واچوله. که به په وزن پوره وه، مانا دا چې د پخې د وهلو لپاره تیاره ده، که نه نو بیا به یې تر هغو غوايي په کې گرځول، چې ښه به پخه شوه.

د خدايداد پر كلا هم شپږ- اووه شله كاله اوبتي وو. دا كلا ده ته له پلاره او نيکه وړپاتي وه او د معلوماتو له مخې دى يوازې په كې اوسېده.

د سهار له اذان سره مې اودي ته پښې وروغزولې، اوبه سرې وې او پښې مې تر بېديو پورې په مله (اوبړۍ) كې ښخې شوې. د خدايداد په باب مې مخكې لا معلومات ترلاسه كړي وو. تر بدۍ راوړوسته به يې توپانچه تړله او له كوره ډېر نه راووت، خو دى لمونځ گزاره سړى و. د پخوا په څېر به يې جمعه نه پرېښوده.

د سهار څرې زما لپاره هم ښه وه، تر وار وروسته په اسانۍ تښتېدلای شواى، ځكه خدايداد تېروونه لرل او ورځ راته خطرناکه وه.

يو څه انتظار مې لا نور هم وايست. د لمر ختو خوا ته اسمان روښانه شوى و او د كلا لويه دروازه له ورايه ښكارېده. ناڅاپه مې بدن زېر شو. د دروازې ځنځير پر دره ولگېد. ټوپك مې ورواړاوه. زه پوهېدم چې بل څوك نه دى، ځكه خدايداد يوه ناروغه مېرمن، پېغله لور او دوه كوچني زامن لرل، چې زامن يې لا د لمانځه نه وو.

خدايداد مې هم نه شو غلطولای. ما يو- دوه ځله په گنج (دڅارويو د پلورلو ځاى) كې ليدلى و. ده د مالونو سوداگري كوله.

د ټوپك پر كولنگ مې د ښي لاس بټه گوته ټينگه كړه. ټوپك مې تيار ونيو، د دروازې يوه پله په غنجا سره چوله شوه. كينه سترگه مې پټه كړه او په ښۍ سترگه مې د ټوپك زخه او دروازه په يوه ليکه سره راوستل. خو ناڅاپه مې بدن زېر شو. زړه مې ولړزېد او د ټوپك خوله بې واكه رانه ټيټه شوه. لومړى مې يو گړى وليد، بيا سپين مړوند، ورپسې د تور ټكري پيڅكه او وروسته يوه دنگه نجلۍ.

بې اختياره مې په اوبو كې گونډې ووهلې. سر مې پورته كړ، سترگو ته مې يوازې لوڅې ولاړې وې، د ورمېر په كېرولو سره مې يوه چوله پيدا كړه. نجلۍ د دروازې تر مخ ولاړه وه. يو- دوه ځله يې دېخوا ها خوا وكتل او نېغه زما لور ته راروانه شوه. بېرته مې سترگو ته لوڅې په خوله وركړې. شېبه وروسته مې پنځه- شپږ گامه ها خوا، په اوبو كې چرپا واورېده. په احتياط مې ورمېر كور كړ. نجلۍ د كارېز خولې ته نږدې ناسته وه، د څېرې يوه خوا يې ښكارېدله، ټكرى يې مازې پر ككرۍ تم و. هغې تور او پېچلي وېښته لرل او تر لنډې سپينې زڼې يې رڼې اوبه څخېدې.

نږدې توخي زما ملا لاسې كړوپه كړه، بېرته مې لوڅې سترگو ته ودرېدې. د يو ډډ نارينه غږ مې واورېد:

شېرينو بچو! نن تنور ته ولگوه، د مور دې بيا تبه ده!

د نجلۍ نرى غږ مې په زړه كې پرېوت:

همدا اوس ور ځم.

نه پوهېږم چې ولې د **❖ ځم ❖** ټکي راباندې ښه ونه لگېد. بې اختياره مې بيا غړۍ اوږده شوه. دا ځل د نجلی ټوله څېره ښکارېده. سترگې يې غټې وې، خو پزه او خوله يې واړه جوړ شوي وو. د هوسۍ د بچي غوندې معصومه او مينه ناکه راته وايښېده. سړي ته مې وکتل. خدايداد و. د واسکت له سوريو نه يې لاسونه کښل او په تشي پورې يې يوه توپانچه څرېده.

بېرته مې د نجلی خوا ته سترگې ورواړولې، زړه مې ولږزېد. هغې د لوڅو خوا ته کتل. ورو مې غړۍ راتوله کړه، تر هغو مې ساه نه ايسته، چې په اوبو کې مې د گړي د ډوبېدو گور-گور واورېد. ټوپک ته مې وکتل، پر ماشه ولاړ و. ما په ډېره اسانۍ سره د خپل دښمن ککړۍ سوري کولای شواي، هغه پنځه-شپږ گامه ليرې اوداسه ته ناست و، خو بېواکه د ميل خوله په اوبو کې رانه ډوبه شوه.

شېبه وروسته نجلی گړی په اوږه د کور خوا ته روانه شوه، چې تنور بل کړي. خدايداد د جومات لاره ونيوله، چې خپل خدای ته پر سجده پرېوځي، خو ما د خپل کلي ملا په پام کې نيولی و، چې د خپلې مينې لپاره د قسم د ماتولو کفاره ورنه وپوښتم **❖**

بوډا وټوخل او خبرې يې غوڅې شوې.

ما غوښتل چې د هغه په اړه ډېر څه واورم، ځکه تر اوسه مې لا د خپلو پوښتنو ځوابونه نه وو موندلي، خو شپه ناوخته وه او د ساعت دواړې ستنې پر دوولسو ولاړې وې. هغه سخته ورځ تېره کړې وه او استراحت ته يې اړتيا درلوده. ورو مې وويل:

کا کا له خوبه مې وايستي!

ده وخنډل:

نه بچيه! زاړه خلك هومره ډېر خوب نه کوي، خو ته ځوان يې، تاته به خوب درځي.

ده رښتيا ويل، زه به هر ماخوستن لا پر نهو بجو په بستره کې پروت وم، خو زړه مې غوښتل چې د بوډا له خولې ډېر څه واورم، بيا هم د نزاکت له مخې ولاړ شوم او بوډا ته مې وويل:

د شپې خو به اوبه نه څښي؟

ده راته وکتل:

نه بچيه! خو نن درې لمونځونه رانه قضا شول، اودس به لا وکم.

د بخارۍ له اودان نه مې بدنۍ ورډکه کړه، جاينماز مې ورته کېښود، شپه په خير مې ورته وويل او له کوتې ووتم.

سهار وختي جومات ته لارم. جمعه ولاړه وه، خو په كتار كې مې بوډا ونه ليد. تر لمانځه وروسته كور ته راغلم. بوډا د مېلمنو په كوټه كې لمونځ كاوه. هوا سره وه او د كړكيو پر لويو بښينو يخنۍ ښكلي ميناتورې گلان انځور كړي وو. بخارۍ ته مې اورلگيت ورته كړ، بوډا سلام وگرځاوه او لنډه دعا يې وكړه. ما وويل:

شپه دې څنگه وه؟

مخ يې راواړاوه:

ښه وه، خو لږ تبه مې درلوده.

له دې سره بستري ته وروښويږد او خپل خوار لېنگي يې په برستن كې پټ كړل.

ما يې د ښي لاس تر بند خپلې گوتې تاو كړې، رگ يې په عادي توگه غورځېده، ومې ويل:

لكه چې اوس ښه يې؟

ځواب يې راكړ:

هو زويه! خو د شپې كله- كله خوله راباندې راتله.

ومې خندل:

خير! زه به گولۍ درته راوېږم.

كور ته لارم، شېبه وروسته مې د چای په پتنوس كې دوې گولۍ هم كېښودې او پتنوس مې د كوچني ورور په لاس د مېلمنو كوټې ته ورولېږه. زه په دالان كې له مور سره كېناستم. هغې په دېگي كې پياز سره كول، ويل يې چې غوړي او بوره خلاص شوي، څه نوره سودا هم په كار ده، خو ما د لارې د بندېدا خبره رامنځته كړه او ومې ويل چې واوړه ډېره ده، بازار ته تگ نه كېږي، ښه به دا وي چې د اوس لپاره دا شيان له كوم گاونډي نه په پور واخلي. بله چاره نه وه، هغې هم زما خبره ومنله. د چای تر گرمولو وروسته د خپل تره كره ورغلم. د دوی د مېلمنو په كوټه كې زما د تره زوی او د كلي پنځه- شپږ ځوانان سره راټول وو او ټيکه (د قطعو يو ډول لوبه ده) يې كوله، ځكه واوړه ډېره وه، هېڅوك هم له كوره نه شواي وتلاي او ځوانانو به خپل ډېر وخت په قطعواو بندارونو تېراوه. ماته هم وار راوړسېد، خو لا مې قطعې په لاس كې نه وې سره جوړې كړې، چې د تره ټوخي مې واوړېد. هغه سپين ږيري و، قطعې يې د شيطان كار گانه او بد يې ورنه راتلل، ځكه مو په بېرته قطعې سره ټولې او تر توشكو مو لاندې كړې. تره مې كوټې ته راغی او كېناست. د مساپر پوښتنه يې رانه وكړه. بيا يې يوه بل ځوان ته مخ ورواړاوه، هغه يې گرم كړ چې جومات

ته نه راځي او په لمانځه كې يې خوند نه شته. بيا د عبادت د ارزښت په اړه وغږېد. پر يوه لمانځه يې مخ ته جنتونه راته كېښودل او د لمانځه د قضا سزا يې د دوزخ په اور كې اويا زره غوټې يادې كړې.

تره مې ملا نه و، خو د فقهيې، بوستان او گلستان پانې يې كتلې وې او د كلي د جومات د ملا په غيابت كې به په ده پسې قد قامت ويل كېده. دی یو- یونیم ساعت د جنت او دوزخ پر درجو وغږېد او بیا لاړ.

د تره له وتو سره بېرته د قطعو میدان سور ونيو، خو ما ډېر ژر لوبه بايلوده او له خونې نه ووتم. د خپل کور د مېلمنو د کوټې تر مخ مې ناڅاپه ښې پښه وښويېده او د شا پر تخته ولوېدم.

لومړی مې د ورسې د پلې د خلاصېدو غږ او ورپسې مې د کوچني ورور خندا واورېده. سر مې پورته کړ، ورور مې د ورسې له پلې سر راايستلی او خوله يې له خندا نه سره ټولېده. د هغه تر څنگ بوډا هم په يوه سترگه راته كتل، خوله يې وپړه وه، خو د خندا غږ يې نه راته. ولاړ شوم. په جامو پورې نښتې واوره مې وځنډله او کوټې ته ورغلم. ورور مې خندل... بوډا هم وازه خوله نيولې وه او سترگه يې د کوكۍ غوندې ځلېده. ورور مې په خوند وويل:

لالا! ښه درب دې وخور.

ما په خندا خپل ښوی بوټونه ملامت کړل. بيا ورمخته شوم، د ورسې پله مې وټرله او د بخارۍ تر څنگ کېناستم.

ورور ته مې د چای د راوړلو وويل، هغه له کوټې ووت. بوډا وويل:

بچیه! کوم کلي ته به منډ نه وي تللی؟

د هغه دې خبرې وپوهولم، چې سپری کوم ځانگړي ځای ته د تگ نیت نه لري، بلکې بې هدفه پر جوماتونو گرځي او خپلې شپې سبا کوي. تر خولې مې ووتل:

کاكا! يوه پوښتنه درنه وکم؟

—ولې نه، شل پوښتنې خو وکه!

ومې ويل:

کور، څوك خپل- پردی لري، که نه؟

سر يې وځړېد.

ما وويل:

خوا مه بدوه، که دې زړه نه وي، څه مه وايه، خو د اوس لپاره دا ځای درته ښه دی.

يو سوړ اسوېلى يې وايست:

څه درته ووايم، هم يې لرم او هم يې نه لرم.

ومې ويل:

پوه نه شوم، خو ستا له بېگانو خبرو معلومېږي چې واده دې كړى.

بوډا سر جگ كړ، په سترگه كې يې اوښكې رغېدې، سپرېمې يې سره ورغلې، پزه يې پورته كش كړه او شونډې يې وخوځېدې:

هو زويه! هماغه د خدايداد لور مې وكړه.

دا يې وويل او بېرته غلى شو.

مخكې تر دې چې پر خپله خبره غور وكړم، له خولې نه مې ووتل:

كېداى شي چې د خپل ژوند كيسه راته تېره كې؟

پر شونډو يې يوه ترخه موسكا وغزېده او ورو يې وويل:

څه گټه به درته وكې؟

سپينه خبره مې ورته وكړه:

داسې ښكاري چې ډېر غمونه دې تر شا پرې ايښي دي، غواړم ستا د ژوند په راز پوه شم.

بيا يې سر وځړېد، ما وويل:

خير، ته مجبوره نه يې چې د خپل كور خبرې يوه پردي ته وكې، ما وبخښه!

له دې سره ولاړ شوم، خو بوډا تر پايڅې ونيولم او ورو يې وويل:

كېنه زويه! ته زما د لمسي پر ځاى يې.

ما هم پلټى ووهلې او بوډا پر خبرو راغى:

زما واده د بدى واده و، نه ډول و او نه هم ورا، بس د كلي دوه-درې سپين سرې ورغلې او د خدايداد لور يې

راخوندي كړه. ماښام مې د كلي ملا او يو دوه كسه سپين ريري راوبلل. ډوډى مو وخوړه او د نكاح پر وخت مې ميره كوټې ته راننوته. سترگې يې سرې وې او په چيغو يې پېغورونه راكول چې د پلار قاتل دې د يوې مردارې لپاره

وباخښه. هغې ژړل، سپکې سپورې يې ويلې او غږ يې ناوې هم اورېده، ځکه موږ دوې کوتې درلودې چې يوازې يوه دالان (د اور ځای) سره بېلې کړې وې او ناوې د کلي له يوې زړې ښځې سره په دوهمه کوټه کې ناسته وه. ميرې مې هماغسې په ژړا کې پېغورونه راکول، خو زما سر ځړېدلی و او هېڅ مې هم نه شو ويلای. اخر د کلي يوه بوډا مخ پرې ورواړاوه او په خشکه يې ورته وويل:

بس که نور، مالک څه گرم دی؟ دا د جرگې پرېکړه وه.

بيا د کلي ملا په نرم غږ وويل:

خوږې! مالک هغه څه وکړل چې د خدای خوښه ده، په بدۍ څه نه جوړېږي.

له دې سره ميره له کوتې ووته، خو د کوتې تر مخ له چوترې نه يې د ژړا غږ راته.

د نکاح پر وخت نه د ځوانانو ټوکې ټکالې وې او نه هم د پېغلو د سندرو غږ. بس ما يوسپين ږيری خپل وکيل ونيو او نجلی ته هم ملا له دالان نه درې ځله ورغږ کړ چې نکاح دې قبوله ده؟ کله چې نجلی څه ونه ويل، ملا پته خوله اقرار وگاڼه او نکاح وتړل شوه. شېبه وروسته مېلمان له کوتې ووتل او زه يوازې پاتې شوم. بيا د کوتې کوچنۍ دريڅه د لاتين رڼا روښانه کړه او ورسره مې د گاونډۍ سپين سرې غږ واورېد، چې په چوتره کې يې زما ميرې ته د صبر غوښتنه کوله. وروسته رڼا ورو- ورو کمزورې کېده او پوهېدم چې بوډۍ خپل کور ته روانه ده.

زه هم ولاړ شوم. دباندې ووتم. ميره مې په چوتره کې ناسته وه، خو څه يې ونه ويل. د انگړ دروازه مې خلاصه کړه او په توره شپه کې د کارېز د دنې (خولې) خوا ته روان شوم. دنه کور ته نږدې وه. کله چې مې په اوبو کې لاسونه ډوب کړل، ستورو ټال وخوړ او ږنگ شول.

تر اوداسه وروسته بېرته کور ته راغلم، ميره په چوتره کې نه وه او د پيالې له کرپ نه وپوهېدم چې کوتې ته تللې ده. دالان ته ورننوتم، د خپلې کوتې ورته مې لاس وروغزاوه، خو کوتې مې په هوا کې سره راټولې شوې او همالته د اور په ځای کې کېناستم. زړه مې درېدېد او پر تندي مې خوله راماته وه، ځکه زه په خپل دوه دېرش کلن ژوند کې په لومړي ځل يوې نجلی ته ورتلم. پوهېدم چې ما له هغې سره شرعي نکاح تړلې وه، خو بيا مې هم له شرمه پښې نه پرې ورتلې. يوه شېبه همداسې غلی ناست وم، بيا مې زړه ته پرې ورواچول او د کوتې دروازه مې خلاصه کړه. په تور ټکري کې پته يوه نجلی په کونج کې ناسته وه. سر يې په ځنگنو ايښی و او په ټيټ غږ يې ژړل. په بېرته مې ځادر اوار کړ او پر لمانځه ودرېدم. ما به تل خپل لمانځه ته پام کاوه، خو دا ځل مې په نهو رکعتونو کې درې ځلې د سهوې سجدې وکړه. تر دعا وروسته مې مغزی کوږ کړ. نجلی د پخوا په څېر ناسته وه او ورو- ورو سونگېده. ځان ته مې کاوړ راغی او په لومړي ځل مې له ځانه ورت (کرکه) وشو، ځکه ما تر اوسه يوازې د خپلې خوښې په اړه فکر کړی و. زما په زړه کې دانه وو راتېر شوي، چې هغه به څومره هيلې او ارمانونه لري!

د نجلۍ له ځنگانه نه پر څرېدلي لاس د نکر يزو د رنگ پر ځای وچ اوږه سرینس وو او سپینه پښه یې له یوې سپڅېدلې (شلبدلې) خیرنې گلابي رنگې پایڅې نه راوتلې وه. په ټکري پورې یې د بوسو څو خلي نښتي وو او ماته داسې وایسېده، لکه د کور له کاره چې یې راولاړه کړې وي؛ د هغې پر تن د ناویتوب هېڅ نخښه نه ښکارېده.

څو شېبې همداسې په چورت کې ډوب وم. زړه مې نیولی و او د هغې هرې سونگېدا زما په زړه کې لارې جوړولې، خو بله چاره نه وه. اوس زه او هغه مېړه او ښځه وو او ما باید د هغې اوبښکې ورپاکې کړې وای. سل زړونه مې سره یو ځای کړل او ورو مې وویل:

ژړا کومه گټه نه لري، بس نو له خپله قسمته یې وگڼه .

خو نجلۍ هېڅ ډول غبرگون ونه ښود، د پخوا په څېر یې سر پر ځنگنو ایښی و او هماغسې یې ژړل...

ما هم نور څه پر خوله رانه وړل، بالښت ته مې ډډه ووهله او د لاتین په ژیره رڼا کې مې چت ته وکتل. د تورو لرگیو له پاسه تر پرتو لښتو لوتې راوتلې وې او په یوه چوله کې د څرموښکۍ لکۍ ښکارېده.

د جامو ښورېدا مې تر غوږ شوه، نجلۍ ته مې وکتل. خپله ښۍ پښه یې وغزوله، خو بېرته یې ژر ورتوله کړه او د پخوا غوندې کېناسته. پوه شوم چې له ډېره وخته همداسې ناسته ده او پښې یې وچې شوې دي. په خدا مې وویل:

ارامه کېنه، زه نه درته گورم.

له دې سره مې څنگ بدل کړ او مخ مې دروازې ته ورواړاوه. خو د دروازې تر څنگ مې د ښوروا پر لنده ډوډۍ سترگې ولگېدې، چې یوه بوتۍ غوښه یې هم پر سر پرته وه او هېڅ گوله نه وه ورنه پورته شوې. ولاړ شوم، کاسه او دسترخوان مې د نجلۍ تر مخ کېښودل، څراغ مې هم ورنږدې کړ، ورو مې وویل:

گوره! له خپل ځان سره ظلم مه کوه، خیر دی، که لنده ډوډۍ سره شوې ده، دا غوښه خو درواخله!

خو هغه لکه بوت داسې ناسته وه. دا ځل یو څه کاوړ راغی او په خشکه مې وویل:

اوس بله چاره نه لري، که خوشاله یې، که خپه، زما سره به ژوند کوي!

په دې خبره د هغې ښۍ لږزانده لاس له ځنگانه وښوید، کاسې ته ورټیټ شو او د لنډې ډوډۍ یوه کوچنۍ گوله یې ورپورته کړه.

ما یې یوازې لنډه زنه ولیده چې د ډوډۍ په ژدوولو ښورېده، ځکه پر څېره یې ټکری را ځوړند و او ان خوله یې هم په کې پټه وه.

پوه شوم چې هغې له وېرې کاسې ته لاس وروغزاهه، ځکه مې خپل غږ بېرته پوست کړ:

گوره! په خوابدون څه نه جوړېږي، نه به زه خوند درکوم او نه هم زما میره او دا کور، خو اوس خدای سره وروستي یو، چاره څه ده؟

دا مې وویل او په دې هیله چې نجلی په ډاډه زړه ډوډۍ وخورې، بېرته پر خپل ځای پرېوتم او څادر مې پر سترگو راکش کړ.

چوپه چوپتیا شوه او زه وپوهېدم چې نجلی له ډوډۍ نه لاس نیولی دی. دا ځل مې خپل ځان پرې پوه نه کړ او هغه مې پر خپل حال پرېښوده. ښه شېبه ووته او بیا مې د نجلی د پښو ښکالو تر غوږ شوه. هغه زما تر څنگ تېره شوه او وپوهېدم چې کاسه او دسترخوان یې پر خپل پخواني ځای کېښودل. بیا یو سیوری راباندې راغی، زما تر څنگ تړلې بستره خلاصه شوه او ورسره مې پښو ته نږدې پر غولي د توشکې د لوېدو غږ واورېد. څادر مې چوله کړ. د نجلی راته شا وه، خو له لوڅ غوږ او پېچلو وېښتو نه یې وپوهېدم چې ټکری یې پورته کړی دی. په خدا مې وویل:

هغه بله توشکه هم درواخله!

په چټکۍ سره یې راته وکتل. ما یې په شونډو کې خدا ولیده او په هماغه چټکۍ یې مخ رانه واړاوه. یو ټکی یې له خولې راووت:

اکر به.

اکر ب موږ بې موره ته وایو، خو د هغې له خولې خوږ راباندې ولگېد. هغې توشکې ته بالښت کېښود، پرستن یې سمه کړه، ټکری یې پر خپل مخ راکش کړ او بېرته پر خپل ځای کېناسته. ما هم پلټۍ ووهلې او په خدا مې وویل:

که مې خدای غلط نه کړي، لکه چې لېونۍ مې په نصیب شوه!

هغې سر پورته کړ او ما یې لاندېښۍ ډکه سره شونډه ولیده، چې د لایتین رڼا نرۍ لیکه په کې جوړه کړې وه.

ومې خندل:

گوره! زه خو څه پردی نه یم، چې مخ دې رانه پټ کړ.

هغې څه ونه ویل. ما ځان خواشینی ونيو او په خوابدي غږ مې وویل:

هو رښتیا! هېر مې و، چا راته ویل چې په سترگه کې دې گل دی.

نجلی بیا هم کوم غبرگون ونه ښود او ما هماغسې په خواشینی زیاته کړه:

څه قسمت به مې همداسې وي.

شونډې يې وخوځېدې او په يوه داسې غږ، چې د ټوکې بوی ورنه ته، ويې ويل:

اکر به! تر تا خو ښه يم.

په بېره مې ورغبرگه کړه:

زړه ته مې نه لوېږي.

نجلی څه ونه ويل. ما زياته کړه:

پزه به دې هم کړه وي.

ويې خندل. ورو يې پر خپله ککړۍ لاس تېر کړ، مخ يې تر تندي پورې لوڅ شو، خو سر يې ځوړند نيولی و او د تار-

تار ښو اوږده سيوري يې د سپينو بغورو پر پاسنۍ برخه ښکارېدل.

په خندا مې وويل:

نو زه دومره بدرنگه يم چې راته گورې لا نه؟

يو نظر يې راته وکتل، پر دواړو بغورو يې اوبښکو ليکې جوړې کړې وې او په سرو سترگو کې يې شرم او معصوميت

پروت و. ما لا هغې ته سم نه وو کتلي چې بېرته يې سر وځړېد. ورو مې وويل:

زه ډېر ظالم يم.

شونډې يې وخوځېدې:

نه.

نو مخ ته دې يو- دوې لپې اوبه ورواچوه، خواشيني ښه نه ښکارې.

نجلی ورو ولاړه شوه او له کوټې ووته. کله چې بېرته د څراغ رڼا پرې ولگېده، نو مخ يې لوند و. زه خپلې بستري ته

وروشوېېدم، خو نجلی د کوټې په بل سر کې ځانته ځای جوړ کړ. په خندا مې وويل:

يوه شپه خو نه ده، سبا به څه کوې؟

هغې يوازې وخندل او پرته له دې چې ټکړی له سره ليرې کړي، پرستن يې پر ځان ورکش کړه. ما هم يو څه شېبه د

شغالانو انگولا ته غوړ نيولی و، بيا مې د څراغ پليته ټيټه کړه او په داسې حال کې چې زړه مې درېږده او ټير مې په

خولو لوند و، د هغې په پرستن ورننوتم.

بوډا غلی شو او کله چې ما ورته وکتل، پر خړو شونډو یې یوه نری موسکا پرته وه او په سترگه کې یې چې دروازې ته یې وچه نیولې وه، یوه مرموزه ځلا ښکارېده، ورو یې وویل:

لکه چې جای یې راوړ.

ده رښتیا ویل، له دهلبز نه د پیالو د رېږدېدا غږ راته. بیا دروازه خلاصه شوه او ورور مې چې په یوه لاس کې یې پتنوس او په بل لاس کې یې چایجوش نیولی و، کوټې ته راننوت. دواړه یې پر غولي کېښودل او منډه یې واخیسته، په غوسه مې پسې غږ کړ:

سړی نه یې!

ده په داسې حال کې چې بوټونه یې په پښو کول، په لوړ غږ وویل:

لالا! پر دام مې مرغی راتولې وې.

له دې سره یې له وره نه درب وایست.

ما سر وخوځاوه.

بوډا وویل:

د څه شي دام؟

ومې خندل:

هېڅ، سهار یې یو-دوه گامه ځمکه توره کړې وه، بس! غلبیل ته لښته ودروي، تر لاندې یې یو څو دانې غنم واچوي او چې کله خړې مرغی دانو ته ورنږدې شي، نو له ورسې نه په لښته پورې تړلی تار ورکش کړي.

بوډا وخنډل.

ما له چایو دوې پیالې ډکې کړې او په خندا مې وویل:

ښه، کیسه دې کوله.

شونډې یې وخوځېدې:

سهار د میرې په تېره غږ له خوبه راښکار شوم، هغې چيغې وهلې... لغړې، پمنې، د خوني لورې!... اوس مې په سترگو هم راننوخې.

له دې سره زما د کوتې دروازه خلاصه شوه، نجلی په ډکو سترگو کوتې ته راننوته او وره ته نږدې یې سر پر ځنگانه ولگاوه.

زړه مې درد وکړ، ولاړ شوم او د هغې تر څنگ کېناستم، ورو مې وویل:

گوره! ته باید غټ زړه ولرې.

هغې سر هسک کړ، شونډې یې سره سرینې وې، خو له سترگو نه یې اوبنکو مندې وهلې. ما خوله خبرو ته جوړوله، چې د کوتې تر مخ مې د چایجوش د رغېدو غږ واورېد. د دريځې پرده مې چوله کړه، یو تور چایجوش په چوتره کې پنگ پروت و او له لنډې ځمکې نه تاو پورته کېده. پرده مې پرېښوده، نجلی ته مې مخ ورواړاوه:

گوره! میره مې...

خو د هغې ژړا زما په خوله کې خبره وچه کړه، سر یې زما پر بڼې اوږه کېښود او د ماشومانو غوندې یې په چیغو-چیغو وژړل. وروسته یې په ژړا کې وویل:

ابې نه ده گرمه، د هغې د زړه پزار (ټپ) لا نه دی سره ورغلی، خو ما سپین سترگی وکړه او چای مې ورووړ. زه سپېره باید دومره ژر نه وای ورسره مخامخ شوې.

سترگې مې له اوبنکو ډکې شوې، د هغې پر سر مې لاس کېښود او ومې ویل:

ته سپېره نه یې، زما زړه یې زړه!

له دې سره یې سر پورته کړ او زما پر کینه اوږه یې گوتې ټینګې کړې. هغې ورو- ورو ژړل او ما هم پرېښوده چې زړه یې تش شي.

کله چې یې ژړا سلګیو ته ځای پرېښود، نو په خندا مې وویل:

شپړینو خو ما دومره کمزورې نه بلله.

سر یې پورته کړ، په څېره کې یې ژړا او موسکا ګډه سره ښکارېده، تر یوې سلګۍ وروسته یې وویل:

اکر به! زما نوم دې له کومه زده کو؟

ومې خندل:

ځکه چې شپړینه، شپړینو وي.

شونډې یې موسکۍ شوې.

ما وويل:

زما لپار چای نه راوړې؟

ويې خندل:

خو ته به هم چايجوش له ځمکې وولې!

په چټکي سره مې لاس وروغزاوه، تر پزې مې ونيوله او په خدا مې وويل:

نه، زه به دې وخورم.

په خدا ولاړه شوه. ټکری يې پر مخ کش کړ او له کوټې ووته. زه هم انگر ته لارم، له ځا نه مې اوبه راوايستې، مخ مې پرېمينځه او کله چې بېرته په کوټه ننوتم، د دريځې پرده پورته شوې وه. پر دسترخوان چای او ډوډۍ پراته وو او شېرينو هم پرستنې په بوغبند کې تړلې. پيال مې راپورته کړه، هغې ته مې وکتل، خړه- پړه ښکارېده، په ډکه خوله مې وويل:

نن به يو دوه کميسه درته راوړم.

ويې خندل:

نه، په همدې کې به گذاره وکم.

خو هغه په يو جوړ جامو کې راغلې وه او جامو ته يې ضرورت درلود، ومې ويل:

په يو جوړ جامو کې گوزاره نه کېږي، دا راته ووايه چې څه ډول رنگ دې خوښ دی؟

— هر رنگ چې ستا پر زړه برابر وي.

يوه شېبه غلې شوه او بيا يې وويل:

خو په يوه شرط!

خدا راغله:

کوم شرط؟

دا چې ابی يې ونه ويني.

خدا می زور ونيو:

لېونۍ! نو څه وخت به يې اغوندي؟

په شرمېدلي غږ يې وويل:

ماخوستن، ماخوستن!

ما وخنډل، د چايو تشه پيالې مې پر دسترخوان کېښوده او ولاړ شوم.

شونډې يې وخوځېدې:

چېرته؟

ومې ويل:

يو ځل له ميراو نه د اوبو د وار پوښتنه کوم، بيا له هغه ځايه بازار ته ځم، بل څه خو به دې نه وي په کار؟

هغې راته وکتل او د ځواب پر ځای يې په شرمېدلي غږ وويل:

اکر به!

له دې سره رامخته شوه، زما پر زيره يې لاس تېر کړ او کله چې مې د هغې گوتو ته وکتل، نو په سپينو گوتو پورې يې دوه-درې تاره اوږده، پېچلي وپښته څرپدل.

بوډا غلی شو، تشه پيالې يې د ډکولو لپاره رامخته کړه او بېرته پر خبرو راغی:

اه زويه! څه درته ووايم، ما د لومړي ځل لپاره خوشالي موندلې وه او له ژوند نه مې خوند اخيست. د ورځې ټوله ستړيا به مې د شپرينو په ليدو له ياده وته. هغه هم ورو- ورو راسره روږدې شوه او پوهېده، چې پر ما گرانه ده. جامې مې پاکې شوې، خوراک مې سم شو، له هغې سره مې خوله په خندا روږدې شوه او ژوند ته مې په مينه کتل، خو د ميرې وينه نه ورگډېده، په مازې خبره به يې سپکې سپورې ورته ويلې او تل به يې له ځنيو نيولې وه، خو دې به هېڅکله ماته څه نه ويل. ټوله ورځ به د کور په کار اخته وه؛ لاسونه به يې د لوبنو په مينځلو غوړ وو او پزه به يې د نغري ايرو توره کړې وه، خو ماښام به له ما سره په پاکو جامو او پرېولي مخ ناسته وه، شپرينو خوشاله ښکارېده، هېڅوخت به يې زما تر مخ د خپل پلار کور نه ياداوه، خو د شپې به يې په خوب کې له مور او وروڼو سره خبرې کولې. يو دوه ځله مې ورياده کړه چې د خپلې ناروغې مور پوښتنې ته ورشي. دې به نن سبا راته کول، خو بيا پوهېدم چې ميره اجازه نه ورکوي. اخر د واده په دريمه مياشت د خپلې مور په مرگ د پلار کور ته لاړه، لس ورځې يې تېرې کړې او کله چې بېرته راغله، رنگ يې ژړې ښکارېده. ميرې به سپکوله، پوچ او پاش به يې ورته ويل، خو دې به هېڅکله پر خوله نه راتړه راوړل. ميرې ته به يې ابې- ويل او د هغې له ناروا سره- سره به يې تل ښه خوله ورته وهله، خو کله- کله چې به ډېره سخته پرې راغله، نو د ژړا لپاره به يې گوبڼه ځای پسې غوښت.

بوډا يوه شېبه غلی شو، ماته يې وکتل او بېرته يې شونډې وڅوځېدې:

يوه غرمه له کاره سترې کور ته راغلم، وار له واره مې په چوتره کې له غوښو ډک غاب ته نږدې، پر خړ پوتې د وینو داره تر سترگو شوه، بيا د وینو ليکه په څاڅکو بدله شوې وه او کله چې دالان ته ورننوتم، زړه مې ولرژېد؛ د شېرينو مټ، يوه خوا کميس او د ټکري پيڅکه په وینو سره وه او ميرې مې د هغې د مټ په پرار سوځېدلې ټوټه ايښوده. د ميرې چې کله سترگې راباندې ولگېدې، نو تلولې غونډې شوه:

زه... زما...!

خو شېرينو په خوله کې ورولوېده او په بېره يې وويل:

غوښه مې وړه کوله، چې چاره خطا وته.

له دې سره مې ميره په ژړا له دالانه ووته. په بېره د شېرينو تر څنگ کېناستم، د وينې د تم کېدو لپاره مې د ټپ تر پورتنۍ برخې گوتې راوگرځولې، په بل لاس مې له جېبه دسما راوايست او نيولی ځای مې ټينگ پرې وتاړه. هغې ته مې وکتل، سترگې يې له اوبښکو ډکې وې او کله-کله به يې په تندي کې د درد له لاسه گونځې جوړېدلې. د هغې له نيولې څېرې نه وپوهېدم، چې د ډېرې وينې د بهېدو له امله يې زړه کمزوري ورکوي، ځکه مې تر مټ ونيوله او په کوټه کې مې بړستن ورباندې اواره کړه. هغه وخت زموږ په ټوله ولسوالۍ کې ډاکټر نه و، ځکه نو د کلي ملا ته، چې د ډاکټرۍ په کارونو کې يې هم گوتې وهلې، ورغلم. هغه په اوکلی (هاون) کې دوه-درې ډوله بوتې سره وټکول. بيا يې له يو رنگه سپينو پوډرو سره، چې د ده په وينا د چرک مخه يې نيوله، گډ کړل او راياده يې کړه چې پر ټپ يې وتړه. کله چې بېرته کور ته راغلم، نو ميره مې د شېرينو تر څنگ ناسته وه او هغې ته يې د بورې شربت جوړاوه. زما په ورتلو ميره ولاړه شوه او له کوټې ووته. په حيرانتيا مې شېرينو ته مخ ورواړاوه:

د ابې پر زړه نن څنگه د رحم اوبه تېرې شوې دي؟

هغې څه ونه ويل.

ما پر ټپ تړلی دسما خلاص کړ او په داسې حال کې چې پر پرار (ټپ) مې راوړي دارو ايښودل، ورو مې وويل:

څه کيسه وه؟

شېرينو تلولې غونډې شوه:

هېڅ...

ومې ويل:

ابی ولې د چارې وار درباندي وکړ؟

په وارخطايي يې وويل:

ما په خپله خپل لاس...

په خبره کې يې ورولوېدم:

گوره! که چاره ستا له لاسه خطا شوې وای، نو پر گوته، ورغوي او يا به دې هم د لاس پر شاتني برخه لگېدلې وای؛
مت يې څنگه ژوبلاوه؟

سر يې وڅرېد.

ما وويل:

زړه دې، خو درواغ ښه نه دي، هغه هم د ښځې او خاوند تر منځ.

په ژرغوني غږ يې وويل:

ابی په چوتره کې غوښه ميده کوله، کله چې ما ورته وکتل، نو ډېره ورسره په تکليف وه، بايد يو چا د غوښې بڅري
ورته نيولې وای، ځکه يې تر څنگ کېناستم او غوښې ته مې لاس وروغزاوه، خو دې کار هغې ته خوند ورنه کړ. په
خشکه يې پورې وهلم او په لاس کې نيولې تېره چاره يې زما مت ته سيخه شوه.

بوډا غلی شو، ماته يې وکتل او ويې ويل:

زويه! مينه تل ميدان وړي، د شپرينو زغم او تر ځان تېرېدنې اخر ميره وژروله، د زړه خيري يې اوښکو راوايستې او
د خاوند تر مړينې وروسته يې يو ځل بيا پر کور زړه ولگېد. نور نو په کور کې د سپکو سپورو پر ځای د خندا غږ
اورېدل کېده. ميرې به مې له شپرينو سره د کور په کارونو کې لاس ووړ. دواړو به يو ځای ډوډۍ خوړه، کيسې به
يې کولې او تر غرمې وروسته به چې کله چوترې سيوری پيدا کړ، نو دواړې به پر زاړه ليمڅي ناستې وې او گربوانونه
به يې جوړول.

ژوند په خوښۍ تېرېده، خو وروسته ما او شپرينو دواړو ته يوه اندېښنه راولوېده، ځکه زموږ د واده درې کاله تېر
شوي وو، خو اولاد مو نه کېده. دمونه مو وکړل، تاويزونه مو په غاړو وڅړول، پر زيارتونو وگرځېدو، خو د شپرينو لمن
زرغونه نه شوه. اخر چا راته وويل چې د غزني ښار ته يو ډاکټر راغلی، يو ځلې هغه ته ورشئ. ما هم د هغه خبره
ومنله، ډاکټر څه دوا راته وليکله او څو مياشتې وروسته شپرينو په شرمېدلي غږ راته وويل چې په وجود کې يې يو
بل زړه هم درېږي.

آه زويه! انسان هغه وخت د سکون احساس کوي چې اروا يې پر کراره شي. نور مې نو هېڅ غم نه درلود او څه مې چې لرل، په هغه خوښ وم. خپل ژوند مې پر پاچاهۍ نه ورکاوه او ژوند ته مې په مينه کتل. خو هر څه بدل شول، هر څه، اخر نېکمرغۍ مخ رانه وگرځاوه.

بوډا غلی شو. ما ورته وکتل، څېره يې خواشينې وه او پزه يې تر پخوا ځرېدلې راته ښکاره شوه. بېرته يې شونډې و خوځېدې او پر خبرو راغی:

اه زويه! يوه شپه مې د شېرينو په زگېروي سترگې روڼې شوې، څراغ مې ولگاوه او هغې ته مې وکتل. پر سپين تندي يې څاڅکۍ - څاڅکۍ خوله پرته وه او په غاښونو يې لاندېنۍ شونډه ټينگه کړې وه. هماغسې يې په زگېروي کې وويل:

ښه نه يم.

ما يې پر تندي لاس کېښود، د څراغ په رڼا کې يې شونډې خندنۍ شوې، خو ډېر ژر د درد څپه پرې راغله او په زحمت يې وويل:

اکر به! تبه مې نه ده، ابې ته ووايه!

وپوهېدم چې خبره څه ده. تر سر ايښې خولۍ ته مې لاس وروغزاوه، خو د ولاړېدو پر وخت، شېرينو تر مټ ونيولم، هغې ته مې وکتل. سترگې يې له اوبښکو ډکې وې او پر شونډو يې يوه مړاوې موسکا پرته وه، له درد سره يې په شرمېدلي غږ وويل:

اکر به! ته بيا مه راځه، د ابې په کوټه کې پرېوځه، ښه!

يوه شېبه يې تر مټ نيولی وم، په ځير - ځير يې راته کتل او له يوه درد سره يې زما لاس پرېښود. ما پر تندي ښکل کړه او ورو مې وويل:

لېونۍ! مه وارخطا کېره، خدای به هر څه سم کړي.

له دې سره مې سترگې له اوبښکو ډکې شوې، دالان ته لاړم او په توره شپه کې مې د ميرې د کوټې ورو وټکاوه. د هغې خوبولۍ غږ مې واورېد:

څوک يې ؟

ومې ويل:

زه يم، مالک.

د اورلگیت د لگېدو له غږ سره مې د وره په چاکونو کې رڼا ولیده. میرې مې دروازه خلاصه کړه. دا پوهېدلې وه چې خبره څه ده، ځکه یې څه ونه ویل. ما لار ورکړه او هغې زما د کوټې د وره لاستې ته لاس وروغزاوه. زه د میرې په کوټه کې اوږد وغزېدم او په فکر کې ډوب شوم. ساعت— نیم به وتلی و چې د میرې غږ مې واورېد. هغې ویل چې شاپواگی راولم. شاپو زموږ گاونډی وه او د کلي ډېرو نېځو د دې تر لاس لاندې ماشومان زېږولي وو. ما هم څراغ رواخیست، دباندي ووتم او د گاونډي د انگر دروازې ته مې ډېره ونيوله. شېبه وروسته مې یو وارخطا نارینه غږ واورېد:

څوک یې؟

ځان مې وروپېژاند. دروازه خلاصه شوه او گاونډی مې وپوهاوه، چې د څه لپاره راغلی يم، هغه کور ته لاړ او شېبه وروسته شاپواگی د لاتین په رڼا کې ښکاره شوه، چې په کړوپه ملا زما خوا ته راروانه وه.

درې— څلور دقیقې وروسته بېرته د میرې په کوټه کې اوږد وغزېدم او بودی. زما کوټې ته ورننوته، خو دا ځل مې د چونگینو په کوررړا کې د شېرینو زگېروي او یوه نیمه چيغه هم اورېده... د هغې چيغو زما په زړه کې ستنې تېرولې، ځکه مې یو غوږ پر توشکه ولگاوه او پر بل غوږ مې بالښت کېښود. ښه شېبه نوره هم ووته او بیا یو دم نېغ کېناستم. په زړه کې مې خوشالی منډه واخیسته او په غوږو مې د یوه ماشوم د ژړا تېرې کوکې ننوتې. بې اختیاره مې پر درې تندی ولگاوه او د شکر پر سجده پرېوتم، خو یو ناڅاپه مې د میرې کوکو په زړه کې غږ بدلې خوښې بېرته راټوله کړه، زړه مې له خولې راووت او په توره شپه کې مې پر تړلي وره منډه ورواخیسته. سر مې پر ډږه ولگېد او د شا پر تخته پرېوتم.

بوډا غلی شو او کله چې ما ورته وکتل، مخ یې د ورسې خوا ته واړاوه. ورو یې وویل:

لکه چې بیا واوره پیل شوه؟

غږ یې ژرغونی و او کله چې مې ښینې ته وکتل، اسمان وربخ و، خو د اوږې اورېدل مې ونه لیدل. وروسته مې د بوډا لږزېدلې لاس ته پام شو، چې د تندی له خوا یې پر وېښتو تېر کړ، خو زه وپوهېدم چې په دې چل یې د لاس په ورغوي خپلې اوبښکې پاکې کړې.

ساعت ته مې وکتل، د غرمې دوولس بجې وې، زړه مې غوښتل چې بوډا نور هم راوغږوم، خو هغه خوابدی و او ښه مې دا وگڼل، چې یوه شېبه یې یوازې پرېوتم. ورو ولاړ شوم، بوډا وویل:

څه کوي؟

— ډوډی راوړم.

خړېدلې شونډې يې خدا سره وپري کړې:

وړی يې؟

ما وخنډل:

وخت يې نه دی؟

په خدا يې وويل:

کېنه زوروره! اوس دې زما د زړه غوټې راوسپړلې، پرېږده چې يو څه تش شي.

ما هم له خدايه همدا خبره غوښته، پلټی مې ووهلې او بوډا هم د خپل ژوند کيسه پسې وغزوله:

زما د خوشالی عمر لنډ و، داسې لکه يو خوږ خوب او بس. په سبا يې د شپرينو پلرگنی راغله او جنازه يې خپلې هديرې ته يووړه. زه به د ورځې پر فاتحه ناست وم او ماخوستن به مې د وروسي يو دوې گولې تر ستوني تېرې کړې. وروسي زموږ په خلکو کې يو دود دی. کليوال تر څو ورځو په خپل وار د کورنۍ نارينه ډوډۍ ته بيایي. ښځينه وو ته پوخ دېگ ورلېږي او په دې توگه خپله غمشريکي څرگندوي. ما چې به په هر کور کې ډوډۍ وخوره، که به يې د مېلمنو کوټه لرله، نو همالته به مې سر ولگاوه، که نه نو په جومات کې به مې شپه سبا کوله. درې-څلور ورځې مې پر خپل کور پښې نه ور تلې، خو اخر مې د مجبوريت له مخې کور ته مخه کړه. چوپه چوپتيا وه، ان د کوټو دېوالونه هم خوابدي ښکارېدل. ميره مې په دالان کې وليده، چې په چوشک کې يې شيدې اچولې. کله چې يې سترگې راباندې ولگېدې، خوله يې جينگه شوه، سترگو ته يې ټکری ونيو او په ژړا خپلې کوټې ته ننوته. يوه شېبه په دالان کې ودرېدم، بيا مې لړزېدلې لاس د کوټې وره ته وروغزاوه.

اه زويه! ملايان وايي چې د قبر تر تيارې بله وېره نه شته، خو ما په ژوندوني قبر وليد. گام مې واخيست، د کوټې ور په غنجا راپسې پورې شو. پرده مې چوله کړه، سترگې مې وغړولې، پر خړه درۍ يوازې يو توشک پروت و، د شپرينو د لاس هېڅ نښه نه ښکارېده. د هغې بستره، جامې، پر مېخ ځورند ټکری او ان د هغې رانجه او سلايي، هر څه له کوټې ايستل شوي وو.

داسې احساس مې وکړ، لکه يوه لوی گودال ته چې لوېدلې يم، داسې تياره گودال ته، چې د وتو لار ونه لري او له مارانو او لړمانو ډک وي. پرده مې نوره هم پورته کړه او کله چې رڼا شوه، وار له واره مې په اينې کې خپلې څېرې ته پام شو، پر دېوال خړېدلې اينې ته ورنږدې شوم. دې اينې ته يوازې څو ورځې مخکې ولاړ وم، په برېتو کې مې يو سپين وېښته ښکارېده، خو په گوټو نه راته او کله چې د شپرينو راته پام شو، په بېره يې وويل:

اکر به! مه بيا ډېرېږي!

خو اوس مې ږیره او وېښته له سپینو خلو ډک وو او څېره مې دومره گونځې- گونځې راته وایسېده، لکه د څلورو ورځو پر ځای چې کلونه راباندې اوستي وي. بې اختیاره مې اینې ته لاس وروړ او پر ځمکه مې د یو شي د لوېدو غږ واورېد. لاندې مې وکتل، پر یوې سرې رنگې ږمنځې مې سترگې ولگېدې چې له وېښتو ډکه وه. پر گونډو شوم، ږمنځ مې له غولي راپورته کړه، د ږمنځې په ښاښونو پورې د شېرینو تور او پېچلي وېښته څړېدل. بې اختیاره مې ږمنځ په ټټر پورې ونيوله. اوبښکې مې له واکه ووتې، خو هڅه مې کوله چې له خولې نه مې کومه کوکه ونه وځي. یوه شېبه مې په ټیټ غږ وژړل... بیا ستوني ستغ پرېوتم. سترگې مې چت ته وچې نیولې وې، خو په ذهن کې مې شېرینو یوې او بلې خوا ته کېده؛ کله به یې خندل، کله به یې زما په وېښتو کې گوتې تېرولې او کله به یې راته ویل:

❖ اکر به! دومره ډېر کار مه کوه، ناروغ به شې. ❖

بیا یو دم کېناستم، زړه مې نیولی و، ټپکه نه راتله، کور داسې راته وایسېد، لکه خولې چې راباندې لگوي.

ناڅاپه ولاړ شوم، په دالان کې مې میرې ته ورغږ کړ. هغه راغله او په سرو سترگو راته ودرېده، بې اختیاره مې وویل:

زه ځم.

خوله یې وازه پاتې شوه:

چېرته؟

— نه پوهېرم.

څومره وخت؟

— نه پوهېرم.

هغې په رډو سترگو راته کتل، ما وویل:

باید د یو څه وخت لپاره چېرته لاړ شم، که نه زړه مې چوي.

د میرې غږ ژرغونی شو:

موږ چاته پرېږدې؟

— خدای ته.

دا وخت د میرې له کوټې نه د یوه کوچني چيغې پورته شوې... میرې مې وویل:

پر ماشوم څه نوم کېږدم؟

خواب مې ورکړ:

نه پوهېږم.

يو ځل يې ويني نه؟

__نه.

بوډا غلی شو. ماته يې مخ راواړاوه، په سترگه کې يې اوبسکې رغېدې، خو شونډې يې خندنې وې. هماغسې يې په خندا وويل:

اوس به يې وخت وي.

حيران شوم:

د څه شي وخت؟

__ډوډۍ يادوم.

ما وخنډل او د ډوډۍ د راوړلو په نيت ولاړ شوم، خو له ورسې نه مې پر خپل کوچني ورور سترگې ولگېدې، چې چلمچۍ يې په لاس، د کوټې خوا ته راروان و. شېبه وروسته مو لاسونه پرېمينځل او کله چې مې دسترخوان اواراوه، نو پلار مې کوټې ته راننوت. هغه ويل چې دباندې جان گل ولاړ دی او تا غواړي. جان گل زموږ کليوال و. ورغلم، هغه ته مې هم د ډوډۍ ست وکړ، خو ده زموږ بېکاري ټوپک غوښت، ويل يې چې دا دوې شپې يې د کور پر چرگانو کومه گيدړه اموخته شوې. غواړي نن شپه ورته پټ شي او خوړلي چرگان ورباندې زهر کړي. ما هم له کوره ټوپک ورته راوايست او کله چې بېرته د مېلمنو کوټې ته ورننوتم، پلار او بوډا دواړو د شولې له ډک غوري نه گولې پورته کولې. زه هم د پلار تر څنگ کېناستم. بوډا په ډکه خوله د کارېزونو په اړه خبرې کولې. ويل يې چې قره باغ کوم رود يا سيند نه لري، ټولې ابادۍ يې د کارېزونو په اوبو ده. ده په دې ولسوالۍ کې پراته خلک تر دوو لکو زيات ياد کړل او دليل يې دا راوړ چې يوازې د ولسمشرۍ د ټاکنو لپاره پنځه اتيا زره کارېدونه اخیستل شوي وو، نو څومره به ماشومان وي، ښځو خو د بېلابېلو لاملونو له مخې کارېدونه وانه خيستل او داسې ډېر نارينه هم وو چې نوم ليکنه يې ونه کړه.

بوډا خبرې کولې، خو ماته د کارېزونو په اړه معلومات په زړه پورې وو، ځکه مې د موضوع د راوړلو لپاره يوه ساده پوښتنه ورنه وکړه:

نو دا کارېدونه دومره ډېر دي؟

بوډا وويل:

هو زويه! كه لوى او واړه كارېزونه حساب كړې، شمېره يې سلگونو ته رسېږي.

په خبره كې يې ورولوېدم:

دا كارېزونه به چا كيندلي وي؟

بوډا د خپل نبي لاس يوه- يوه گوته په خپله ژبه وختله، وروسته يې وويل:

نه پوهېږم. سم او دقيق تاريخ يې نه دى معلوم، خو د سيمې اوسېدونكي دا كارېزونه پر دوو برخو وېشي. دوى تنگو كارېزونو ته سلیماني كارېزونه وايي او په دې باوري دي چې د سلیمان علیه السلام په زمانه كې دېوانو او پېريانو كيندلي دي. دليل دا راوړي چې د سلیماني كارېزونو تونلونه دومره تنگ دي چې انسان ان په خاپوړو هم تگ نه شي په كې كولاى، نو كيندل به يې څنگه؟

بل سلطاني كارېزونه دي چې د سلطان محمود په وخت كې كيندل شوي وو. دا كارېزونه پراخ او ارت تونلونه لري، چې په ځينو كې يې ان په ولاړو هم تگ كېداى شي، خو زه يوې خبرې ته حيران يم.

دا ځل مې پلار د بوډا له خبرو سره دلچسپي وشوده او په بېړه يې وويل:

كومې خبرې ته؟

زه ډېرو كارېزونو ته وركښته شوى يم، گوډي (د خټو د راپورته كولو رابري بوكه) مې ډكې كړې او خټې مې رايستلې دي، خو خبره دا ده چې پخوانيو خلكو د اوسنۍ دنيا غوندې پرمختللي وسايل نه لرل. دوى په دې څنگه توانېدلي وو چې په يوه حال (يوه لېول) پر يوه مستقيمه ليكه، تر ځمكې لاندې تونلونه وكيندي، د اوبو لارې معلومې كړي او په ځانگړو فاصلو له لاندې نه د ځمكې سر ته سپرغې (ځاگانې) راوخپژوي؟

پلار مې وويل:

تاته د سپرغو كيندل ولې دومره سخت ښكاري؟

بودا يوه لنډه دعا وکړه او پلار مې په اشاره وپوهولم چې دسترخوان ټول کړم. بودا وويل:

دوې خبرې دي. که يې سپرغې د ځمکې له سره کيندلې وي، نو له کومه پوهېدل چې کيندل شوی ځای به خامخا لاندې پر تونل وربرابروي؟ او بيا يوه سپرغه نه ده، هر کارېز په لسگونو سپرغې لري او بل که له تونلونو نه مخ پورته راختلی وي، نو څنگه کاره نه دي تللي؟ سپرغې داسې سيده او مستقيمې کيندل شوي، چې د ځمکې له سره څوک د اوبو څا هم دومره سوتره نه شي کيندلی.

بودا خبرې کولې، خو ماته مې پلار د چايو د راوړلو وويل، ځکه مې غوری او دسترخوان راواخيستل او له کوټې نه ووتم.

دباندي واورې په اورېدو پيل کړی و او پخوانيو پلونو سپينه شيره نيولې وه. شېبه وروسته مې د چايو وروړل کوچني ورور ته ورپه غاړه کړل او ما هم کاه دانې ته مخه کړه، چې د غواوو لپاره وچه ريشقه او بوس سره گډ کړم.

د ماسپښين تر لمانځه وروسته واورې شدت وموند او کله چې بېرته د مېلمنو کوټې ته تلم، زما زاړه پلونه ډک شوي وو.

بودا په کوټه کې يوازې ناست و او له سره راټولو لينگو نه يې وپوهېدم چې د سړي يخني شوې ده، ځکه مې بخاری ته اورلگيت ورته کړ او په چايجوش کې پاتې سوړ شوی چای مې د بخاری پر سر کېښود. بودا په يوه سترگه راته وکتل، ورو يې وويل:

خدای دې خير کي.

حيران شوم:

ولې؟

—واوره يادوم، بيا يې شروع وکړه.

په خندا مې وويل:

دا شپږ کاله وچکالي دې هېره شوه؟

په خبره کې راولوبد:

خير يې غواړه، غزنی يو ځل همدې واورې غرق کړ.

ما دا کيسه له خپله پلاره اورېدلې وه، ځکه مې په يوه پوښتنه د هغه ذهن راواړاوه او نېغ په نېغه اصلي موضوع ته راغلم:

کله چې له کوره ووتې، بیا چېرته لاړې؟

بوډا راته وکتل، شونډې يې موسکې شوې او ورو يې وويل:

لکه چې نه مې پرېږدې؟

ما وخنډل:

نو د ژمي دا اوږدې شپې او سپرې ورځې به څنگه لنډوو؟

شونډې يې وخوځېدې:

په هماغه ساعت له کوره ووتم، د مني وروستۍ مياشت وه. په لارو کې يوه لوېشت پوتی پروت و. تر نيم ساعت مزل وروسته مې پر پاڅه سړک بوټونه وټکول. يوه شېبه مې فکر وکړ، نه پوهېدم چې چېرته لاړ شم؟ بې اختياره مې يوې لارۍ ته، چې د کابل له خوا راروانه وه، لاس ورکړ، خو موټر ونه درېد. بيا مې د کندهار له لوري پر يوه راروان بس سترگې ولگېدې. تر سړک پورې وتم، لاس مې د درېدو په نښه ورته وخوځاوه، خو د موټر شمال زما پر سر د تړلې لونگۍ ولونه خلاص کړل. وروسته مې ناڅاپه جېب ته لاس کړ، يوازې شل افغانۍ راسره وې، چې چېرته تگ پرې نه کېده.

يوه شېبه د سړک پر غاړه کېناستم، بيا يو فکر راولوېد. ما سړک ته نږدې يو ملگری درلود، کولای مې شواى چې له هغه نه يو څو روپۍ په پور واخلم، ځکه مخ کېننه روان شوم. پاو وروسته د هغه کلي ته ورسېدم. ملگری مې له کوره راووت او تر روغېر وروسته يې د مېلمنو کوټې ته بوتلم. ما خپله کيسه ورته تېره کړه او ومې ويل چې د څه لپاره راغلى يم. دى زما په درد خبر و، ځکه يې يو بل وړانديز راته وکړ. ويې ويل چې بله ورځ له خپلو دريو نورو کليوالو سره يو ځاى پاکستان ته ځي، زه به هم ورسره لاړ شم. ملگری مې په خټه اندر و او د اندرو ډېرو ځوانانو به د ژمي له خوا په پاکستان کې خټې کولې. په دوى کې لا اوس هم ډېرو خلکو همدا کسب نه دى پرېښى. زما هم دا خبره خوښه شوه. دوې شپې له هغه سره پاتې شوم او په دريم سپېده چاود زما سره پنځه تنه له کلي ووتو. هغه وخت موټر کم وو. تر يو څه ځايه مو پلى مزل وکړ، بيا يو روسى واز موټر راباندې پېښ شو. باډۍ ته يې وروختو او تر ياخېلو پورې مو يوازې دورې په خولو ننوتې. په ياخېلو کې مو يو بل موټر کرايه کړ او ماخوستن ناوخته انگور اډې ته ورسېدو.

په سهار مو وزيرو بدرگه چيانو ته روپۍ ورکړې او هغوى له پاکستاني پوليسو نه په پټه وانه ته ورسولو. په وانه کې مو شپه سهار کړه او په بله ورځ د شپې ناوخته د سنده په جکم اباد کې له موټره کېننه شوو.

زما ملگری په سيمه کې بلد وو. دوې ورځې وروسته يې د يوه باغ په سلگونو متره پخڅه په ټپکه ونيوله.

مور به د ورځې خټې کولې او د شپې به هم د باغ د منځ په يوه جونگره کې ويدېدو. دې دېوال څه کم دوه نيمې مياشتې وخت وغوښت او بيا مو يوه بله پخڅه اجاره کړه، خو په دې موده کې مې شپرينو يوه گړۍ هم له ذهنه ونه وټه، تل به راسره وه او د هغې بېلتون به خوړلم. اخر بې خوبې راته پيدا شوه. ملگري به مې په خواږه خوب ويده وو، خو ما به تر ناوخته ستورو ته کتل. بيا به مې ټوله ورځ په وچولي دردو او وروسته تېو پرېستم. کله چې له اخه و ټوخه ولوېدم، نو د ملگرو په ټينگار ډاکټر ته لاړم. ډاکټر راياده کړه چې ستا د ناروغۍ لوی علت خواشيني ده. څه دوا يې راته وليکله، خو زه ورځ په ورځ زهيرېدم او اخر يوازې څرمن او هډوکي را پاتې شول.

وروسته مې ناروغي ډېره شوه او په يوه دولتي روغتون کې يې بستر کړم. يوه مياشت تر درملنې لاندې وم او کله چې پر پښو ودرېدم، نو ملگرو مې ټينگار کاوه، چې کور ته لاړ شم، ځکه وضع مې ښه نه وه.

زه زړه نازړه وم. له يوې خوا مې د ناروغۍ له لاسه په وجود کې د کار کولو سيکه نه وه پاتې او له بل لوري مې د شپرينو له غمه پر خپل وطن پښې نه ورتلې، خو مجبوري وه. ملگرو مې يو بل دېوال هم په اجاره نيولی و او ما له دوی سره بېلونه نه شواي پورته کولای. له همدې امله مې کور ته د تلو نيت وکړ. دا هغه وخت و چې تره کي نوې کودتاه کړې وه او پر وطن خلقيانو حکومت کاوه. يوه اونۍ نور هم معطله شوم او بيا د ميرانشاه پر لار تر پولې راواوښتم، خو خوست ته نږدې زموږ د سولۍ موټر د پوليسو پر يوه گزمه پېښ شو او د تلاشي پر وخت يې زما له جېبه کلداری وایستلې. زه يې د خوست ښار ته بوتلم او د پاکستان لپاره د جاسوسۍ په تور، په بند کې ولوېدم. وهل ټکول مې وخوړل، سپکې سپورې مې تېرې کړې، بې خوبۍ يې راباندې وگاللې او تر دريو مياشتو وروسته چې کله ناروغۍ له پښو وغورځولم، خوشی شوم.

دوې شپې په يوه مساپرخانه کې پروت وم. په ځان مې دوا درمل وکړل او چې په بدن کې مې د ولاړېدو سېک پيدا شو، د غزني پر لور وخوځېدم. شپه مې د غزني ښار ته ورسوله او په بله ورځ غرمه د ولسوالۍ بازار ته نږدې له موټره کښته شوم. څه شېبه مې مزل وکړ، خو بيا پښو ياري نه راسره کوله، ځکه نو لارې ته څېرمه د يوه توت سيوري ته وروگرځېدم. يوه شېبه مې د ونې تنې ته ډډه ولگوله او دوهمه ساه مې کلي ته نږدې د يوه پالېز په څاله کې سمه کړه.

کله چې په کلي ورگډ شوم، نو تر کوره مې پر هېچا سترگې ونه لگېدې. يوازې د کلي پر لوی ډېران څو خيرنو چرگو ټونگې وهلې او کليوال په خپلو کورونو کې پراته وو.

يوه شېبه د انگر د دروازې تر مخ ودرېدم، بيا مې دروازه ورو پرانيستله. انگر خړ- پړ ښکارېده، د کوټو دېوالونو هېڅ سيوری نه درلود او څا ته نږدې د ولاړو اوبو پر کوچني ډنډ څو سرې بمبرې (غومبسي) راټولې وې.

د زړه په زور مې څو گامه واخيستل، د دالان دروازې ته مې لاس وروغزاه. دروازه په غنجا خلاصه شوه او ورسره مې د ميرې وارخطا غږ واورېد:

څوک يې؟

ورو مې وويل:

زه يم، مالک!

ناڅاپه د پيالو کړنگ شو، داسې لکه د چا چې پښه ورسره ولگېږي. بيا دکوټې دړه په شدت خلاصه شوه او ميره مې په خوبولو سترگو په وره کې ودرېده. يوه شېبه يې په ځير- ځير راته وکتل. خوله يې وازه شوه، سترگې يې اوبښکو ونيولې، شونډې يې وځړېدې، رامخته شوه او په ژړا يې زما پر ټټر سر ولگاوه. ښه شېبه يې وژړل او بيا يې په غړيو کې وويل:

دا څه درباندي شوي دي؟

د هغې سر مې ورو له ټټره بېل کړ، وروسته په دالان کې کېناستو. مېرې مې په ژړا کې پوښتنې رانه کولې:

چېرته وې؟ نه خط، نه احوال، ولې دومره خوار شوی يې؟ خو زه ستړی وم، هغې ته مې ټوله کيسه نه شواي تېرولای، ځکه مې د اوبو غوښتنه ورنه وکړه. دا په منډه له دالانه ووته او ما هم د خپلې کوټې دروازه پرانيسته. پر ځمکه هماغه پخوانۍ خره درۍ او يوه توشکه پرته وه. اوږد وغزېدم او بيا تېرو يادونو په مخه کړم، ذهن مې شپږينو ونيو؛ د هغې انځورونه يو په بل پسې راتلل. خندل يې، ژړل يې، خبرې يې راته کولې، د **؟** اکرب **؟** ټکی يې له خولې راته راووت او په مينه يې راته کتل. خو ناڅاپه د ميرې غږ زما په ذهن کې تېرېدونکي انځورونه ږنگ کړل. د هغې له لاسه مې له اوبو نه ډک گيلاس ونيو او پر سر مې واړاوه.

د ميرې شونډې وڅوځېدې:

ډوډۍ درته راوړم؟

ومې ويل:

نه، زړه ته مې نه کېږي.

چای څنگه؟

گرمي ده، غواړم چې يو ساعت سر ولگوم.

ميرې مې نور څه ونه ويل. پرده يې واچوله او له کوټې ووته.

بودا غلی شو، مخ يې راواړاوه او ورو يې وويل:

له چایجوش نه تاوونه پورته کېږي، چای خراب نه شي؟

ولاړ شوم. د چایجوش لاستی مې د ځادر په پیڅکه ونیو. یوه پیاله مې ډکه کړه او کله چې مې پر دوهمه پیاله چایجوش ورکور کړ، بوډا وویل:

بچیه! بله پیاله مه ډکه، زه یې نه سوروم.

ما وخنډل:

چای وڅښه چې تود شي!

ده څه ونه ویل. ما هم ډکه پیاله مخې ته ورته کېښوده او د کیسې د غزولو لپاره مې یوه پوښتنه ورنه وکړه:

نو بیا؟

بوډا وویل:

هماغسې خوب وړی وم، خو نه پوهېږم څومره وخت به وتلی و، چې یو دم مې د سر وپښته کش شول. په بېړه مې سترگې رڼې کړې. د کوټې پرده پورته شوې وه او زما سر ته نږدې یو ماشوم ناست و. پلټی مې ووهلې، ماشوم ته مې وکتل. تور او پېچلي وپښته یې لرل. سترگې یې غټې وې، خو پزه او خوله یې واړه جوړ شوي وو. کټ مټ لکه د شپږینو. یوه شېبه مې په ځیر- ځیر ورته وکتل... له لنډو وپښتو، تورو کړو سترگو او سوتره جامو نه یې وپوهېدم، چې لنډه شېبه مخکې تیار شوی او په لوی لاس کوټې ته راوستل شوی دی. ما لا ماشوم ته کتل چې د میرې غږ مې واورېد:

نوم یې انور دی، دا نوم...

ناڅاپه غلې شوه، خو لنډه شېبه وروسته یې بېرته خپله خبره بشپړه کړه:

دا نوم شپږینو خوښ کړی و.

له دې سره په سونگېدا له کوټې ووته .

ماشوم ته مې وکتل. هغه د اتو میاشتو و، خو تر خپل عمر پیاوړی ښکارېده؛ غوښن وجود یې درلود او له پوټکي سپین رنگه و. یوه شېبه مې د هغه حرکات وڅارل. ده خاپوړې کولې او په کوټه کې به کله یوې او کله بلې خوا ته گړندی روان و.

بیا مې د میرې په غوښتنه پر سر اوبه تېرې کړې. پاکې جامې مې واغوستې او کله چې بېرته کوټې ته راغلم، انور زما پر توشک خوب وړی و.

د هغه تر څنگ کېناستم. سترگې يې پټې وې او اوږده بانه يې پر ملا کاره ښکارېدل. يوه شېبه مې په ځير- ځير ورته وکتل، خوږ راباندې ولگېد او د مينې وړ راته ښکاره شو. وروسته د انگر دروازه وټکېده، څو تنه کليوال زما پوښتنې ته راغلي وو. له هغوی سره د کور پر چوتره کې کېناستم. بيا مې شين چای د گوړې له څو چکيو سره يو ځای ورته راوړ. تر ماښامه له يوې او بلې خوا وغږېدو او د ماښام لمانځه ته په گډه د کلي د جومات خوا ته روان شوو. د ماخوستن جمعه مې هم په ملا پسې وکړه او د ستورو په تته رڼا کې کور ته راغلم. ډوډۍ مې وخوړه او کله چې بېرته خپلې کوټې ته ورننوتم، انور لا ویده و. يوه شېبه مې ورته وکتل. دی ستوني ستغ پروت و او پر ښي بغور يې د لاتين ژپړه رڼا لگېده. وروسته پر اړخ راواوښت. بغور يې زما پر خړبيلې زنه ولگېد. وچونگېد او غلی شو.

شېبه وروسته مې ميره کوټې ته راغله. له شيدو ډک چوشک يې پر غولي کېښود او ويې ويل:

که دې خوښه وي، انور به له تا سره ویده شي!

په حيراني مې ورته وکتل.

هغې زياته کړه:

خوب يې ښه دی، د شپې يوازې يو ځل راوينښېري. ځای هم نه لندوي.

ما هم څه ونه ويل او کله چې ميره له کوټې ووته، څراغ ته مې ورپوه کړل. يو ځل بيا فکرونو په مخه کړم. خو ډېر ژر مې د انور د ساه ايستلو غږ ته پام شو. د هغه بغور ته مې خپل مخ ورنږدې کړ. ده لنډه- لنډه ساه ايسته. ساه يې خوږه راباندې لگېده او د شپې تر ناوخته مې د ده ساه ته غوږ نيولی و.

بوډا غلی شو او کله چې ما ورته وکتل، داسې راته وايښېد، لکه وروستی ياد چې يې په ذهن کې مېخ شوی وي، ځکه ده کوم حرکت نه درلود. په فکر کې ډوب و، خو د تندي گونځې يې د پخوا غوندې ننوتې نه ښکارېدې او پر خړو شونډو يې يوه نرۍ موسکا پرته وه، داسې لکه اوس چې يې هم د زوی ساه پر غومبرو لگېږي او خوند ورنه اخلي.

وروسته يې يو دم ټکان وخوړ او بې له دې چې راته وگوري، بېرته پر خبرو راغی. خو دا ځل يې غږ نيولی شانتنه و، داسې لکه د خيال په دنيا کې چې له ځان سره غږېږي، ده ويل:

انور زما په زړه کې پرېوت. دی د خدای له لوري هغه ډالی وه، چې د شپږينو غم مې ورباندې غلطولای شواي. خپره يې د خپلې مور انځور و. هماغسې معصوميت، خدا او د خدا پر وخت د خولې کونجانو ته نږدې، تر بغورو لاندې د گونځو جوړېدل.

يو ځل مې بيا ژوند ته تمه پيدا شوه او په زړه کې را وگرځېدل، چې د خدای خوښې ته غاړه کېږدم، ځکه د هغه رضا تر هغه څه غوره ده، چې موږ يې په خپله د ځانونو لپاره غواړو.

انور زما په خوار وجود کې وینه وغوړوله، رنگ مې راوگرځېد. ناروغۍ ته مې ماته ورکړه او بیا مې بېلچې ته لاس وروغزاوه. دهقاني مې ونيوله، کارېزونو ته ورکېښته شوم او د بدن بوټۍ مې د پخوا غونډې پېچلې شوې.

شېرينو زما خندا ورسره يووړه، خو د انور په راتگ مې شونډې بېرته له موسکاه سره روږدې شوې.

د هغه لومړنۍ خندا وځنډولم، خو کله چې يې په اول ځل له کوچنيو شونډو نه د **ابا؟** ټکي راته راووت، نو له خندا سره مې اوبښکې هم ملگرې شوې. نور مې ځان يوازې نه احساساوه او په زړه کې راتېره شوه چې ژوند په ژوند کولو ارزې.

د بوډا غږ د کلي د ملا په اذان غلی شو. سر يې پورته کړ، ماته يې وکتل او ويې ويل:

زه به اودس تازه کم.

ما هم له اوبو نه ډکه بدنۍ ورته کېښوده، پتنوس مې راواخيست او د مېلمنو له کوټې نه ووتم.

د ورپځو له لويو چولو نه د مازيگري لمر ژړې وړانگې راوتلې وې او د انگړ د دېوالونو پر سرونو يوه لوېشت تازه اورېدلې واوړه ولاړه وه. د مازيگر لمانځه ته مې په خپله کوټه کې ځادر اوار کړ او شېبه وروسته مې تود پاستي په لاس کې بېرته د مېلمنو کوټې ته ورغلم. بوډا خدای ته پر سجده پروت و، ده څه ويل، خو ما يې خبرې نه شواي صحيح کولای. يوازې يو- دوه ځلې مې د ده په خبرو کې د **انور؟** ټکي واوړېد او بس.

بوډا ډېر وخت خپل تندي پر غولي لگولی و. بيا يې سر هسک کړ، د جاينماز يوه څنډه يې ورتوله کړه او کله چې يې ماته پام شو، نو ويې ويل:

څه وخت راغلي؟

ما د ځواب پر ځای پر ځادر پراته پاستي ته اشاره وکړه او ومې ويل:

توده ډوډۍ ده، همدا اوس يې له تناره راوايسته.

بوډا د پاستي يوه پسته څنډه وربېله کړه. بېرته پر خپل توشک کېناست او په داسې حال کې چې په ډوډۍ يې خپلې بې غاښو وړۍ ټينگولې، ويې ويل:

شېرينو هم د پاستو په پخولو کې تکره وه، دې به د کاغذ غونډې نري پاستي پخول، دومره سوتره چې يو ټکي سوځېدلی ځای به هم نه په کې موندل کېده.

خو ما اصلي موضوع ياده کړه:

ښه! نو انور خوږ درباندي ولگېد؟

د بودا سترگه وځلېده او په ټيټ غږ يې وويل:

هو زويه! انور زما په تن کې نوې ساه پوه کړه، مينه يې راسره پيدا شوه او کله چې به په کوم کار پسې له کوره وتم، راپسې ژړل به يې. رښتيا وايم، په ژوند کې په لومړي ځل يو چا راپسې ژړل. ايا تر دې بل لوی خوند شته چې يو څوک اوښکې درپسې تويې کړي؟

خو کله چې پر پښو راغی، بيا به مې کله-کله کروندې ته راسره بېوه. دی به ډېر وخت د توت سيوري ته ناست و. کله به يې له ځان سره مردکې کولې، کله به يې خټې تپلې او يا به يې هم د مېريانو د ليکې په وړاندې د شگو پوله پورته کوله او د هغوی له ښويېدو نه به يې خوند اخيست.

وروسته چې يو څه غټوکی شو، بيا به يې پر خوله رنگارنگ پوښتنې راتلې:

ابا! مورکان بد خلک دي؟ لوتې چا جوړې کړي؟ ته ولې برېتونه لرې...؟

ما به د ده ماشومانه پوښتنو ته، ماشومانه ځوابونه ورکول.

خو په څلورکلنۍ کې يې يو مازيگر يوه سخته پوښتنه رانه وکړه، داسې پوښتنه چې په ژوند کې نه وم ورسره مخامخ شوی. په هغه مازيگر مې په انگړ کې غوا ته اخور جوړاوه، چې انور مې تر څنگ ودرېد، سترگې يې سرې وې او په جامو پورې يې پوتې نښتې وو. په ناستو مې ښې لاس ترې راوگرځاوه او په ټير پورې مې ونيو. ورو مې وويل:

څوک چې منډې وهي، همدا به يې حال وي!

ژرغوني غږ يې ډکې شونډې وڅوځولې:

لوېدلی نه يم، مردکې يې رانه يووړې.

په خندا مې وپوښتل:

چا؟

د نورگل مور.

حيران شوم:

ولې؟

له نورگله مې مردکې وگټلې، خو ده وژړل. مور يې راغله، په خپېره يې ووهم او ټولې مردکې يې له جېبه رانه وايستلې.

نورگل زموږ د گاونډي زوی او د انور همزولی و. دوی دواړو به ډېر وخت یو ځای لوبې سره کولې، ځکه مې انور پر تندي ښکل کړ او په خندا مې وویل:

خوا مه بدوه. زه به له بازاره ډېرې مردکې درته راوړم، نوې مردکې، ان یوه لیکه به هم نه لري.

انور یوه شېبه غلی و. بیا یې یوناخاپه شونډې و خوځېدې:

ابا! زما مور چېرې ده؟

په زړه کې مې نرۍ څړیکه تېره شوه. تر ډېره غلی وم، هېڅ ځواب مې نه شو ورته جوړولای. خو ده په سترگو کې له ما نه ځواب غوښت. ما باید یو څه ورته ویلي وای.

یو دم مې په ذهن کې د انور د تېرې شپې پوښتنه راوگرځېده. تېر ماخوستن دواړه پر بام پراته وو. ده ستورو ته کتل، بیا یې په ټیټ غږ وویل:

ابا! غمي دي، نه؟

ځواب مې ورکړ:

هو زویه! غمي دي.

—ماته یې راوړې؟

خندا راغله:

نو ته یې څه کوې؟

—په خپله خولی کې یې ټومبم.

ځکه مې یو دم وویل:

مور دې اسمان ته تللې ده، تاته غمي راوړي.

تورې غټې سترگې یې وځلېدې:

بیا راځي؟

—هو زویه! بیا راځي.

په څېره کې یې وینه وغوړېده:

ابا! نورگل ته به څپېره ورکي او ټولې مردکې به يې له جېبه ورنه راوباسي، نه؟

— هو زويه! ټولې مردکې به يې له جېبه ورنه راوباسي.

په گيله من غږ يې وويل:

مور به بيا نه پرېږدو چې بېرته لاړه شي، نه؟

سترگې مې له اوبنکو ډکې شوې:

هو زويه! نه به يې پرېږدو.

بوډا خپله وروستی خبره څو ځله له ځان سره تکرار کړه:

نه به يې پرېږدو، نه به يې پرېږدو... هو زويه! نه به يې پرېږدو او بيا غلي شو.

خو شېبه وروسته يې سر پورته کړ. ماته يې وکتل او ويې ويل:

ژوند ښه و. دومره څه مې موندل چې گوزاره مو پرې کېده، خو وروسته حالات بدل شول. ملایانو د خلقیانو پر ضد د جهاد فتوا ورکړه او خلک د جگړې په نيت غرونو ته وختل. حکومت هم ټانکونه راوايستل. وينې تويې شوې، کلي بمبارد شول او د سيمې ډېرو اوسېدونکو پاکستان ته مخه کړه.

مور هم مجبور شوو چې کډه وټرو. غوا، بايسکل، د اوږو لوی کندو او د کور د خرڅلاو وړ نور هغه سامانونه مې وپلورل، چې پيسې پرې جوړېدای شواي. بيا پر پټو لارو او سټرو منزلونو پاکستان ته واوښتو. هلته مو پېښور د اوسېدو لپاره ښه وگاڼه، ځکه ډېرو کډوالو هلته اړولي وو. مور هم د ښار په يوه ځنډه کې يوه کيمپ ته ورغلو او د يوې موسسې له خوا مو په راکړل شوې يوه خېمه کې واړول. دا د شپېتم کال د اوږي وروستۍ مياشت وه.

يو څه موده مو په راسره راوړو پيسو گوزاره وکړه او بيا راشن راته حواله شو. اوږه، غوړي او وريچې به يې راکولې، خو ضرورتونه ډېر وو. په تېره بيا هغه وخت چې ميره مې ناروغه شوه. هغې د شکرې ناروغي درلوده او د ډاکټر پر هرې نخسې به مې څو سلگون نوټونه ورکول. له بل لوري د ژوند نورې اړتياوې هم ډېرې وې، ځکه مې بيا له خپلو مټو نه کار واخيست. هغه وخت ځينو کډوالو د کورونو جوړولو ته مخه کړې وه. ما هم خټگرۍ ته لاس وروغزاه او تر ماښامه به مې مزدوري کوله.

د وخت په تېرېدو سره په کيمپ کې تر خېمو، ولاړ دېوالونه ډېر شول او وروسته بيا ټول کيمپ خړو کورونو ونيو. د انور د اووه کلنۍ غاښونه لا نه وو لوېدلې، چې هغه مې د کيمپ په يوه ښوونځي کې داخل کړ. له هماغه لومړيو ورځو يې راته معلومه شوه چې هلکي د درس په زده کولو کې تکړه دي. انور به هر ماخوستن پلټی. راته وهلې، کتاب

به يې پړانيست. ده له درس سره مينه لرله. تل به يې کتاب سترگو ته نيولی و. په دوهم ټولگي کې دويم نومره شو، خو په دريم کې يې لومړی ځای ونيو.

ژوند د روانو اوبو غوندې پر مخ ته، خو سترې او له خواشيني نه ډک؛ فقر، لوړه او نېستي تر سر اوښتې وه. په کيمپ کې د بورو، کونډو او يتيمانو شمېره ورو-ورو ډېرېده، تقريباً هره ورځ به په يوه کور کې د غم ټغر خور و او د هغو ځوانانو وير به يې کاوه، چې له کيمپ نه به جگړې ته تللي وو او تر خپل هېواد يې سرونه څارول.

اخر يوه ورځ پر مور هم د وير ټکه پرېوته. پر ميرې مې د شکرې ناروغۍ زوروره شوه او هغې ساه ورکړه. کله چې جنازه پورته کېده، د انور په گړېوان کې يوه گروې (تکمه) هم پاتې نه شوه. له سترگو نه يې اوښکې روانې وې او خوله يې له ژړا نه سره ټولېده، ځکه انور خپله مور نه وه ليدلې. ده به د مور مينه په خپلې انا ماتوله او هغه ورباندې گرانه وه.

نور مو په کور کې د اور بلولو لپاره څوک پاتې نه شول. تنور سوړ شو او ما به له نانوایي نه ډوډۍ راوړه.

يوه ورځ د کيمپ ملا رايا ده کړه، چې د خپل گاونډي لور په نکاح کړه، ځکه تر اوسه لا ځوان يې. نجلی هم اخلاقي ده، کورگي به دې پرې جوړ شي، خو ماته مې خپل ماشومتوب سترگو ته ودرېد. زړه مې نه منل چې انور ته دې د هغه ميره چونډۍ ورولگوي، ځکه مې د ملا وړانديز رد کړ.

مور به د پېښور تودې شپې د بام پر سر تېرولې، خو د هغه ځای ستوري د قره باغ د ستورو غوندې رانه نه وو. انور به تر ناوخته پورې زما پر ټټر سر ايښی و. ده به بېلابېلې پوښتنې کولې، خو ډېر معلومات به يې د خپلې مور په اړه رانه غوښتل:

مور مې څه ډول څېره درلوده؟ څنگه جامې يې خوښېدې؟ له بازاره دې څه شی ورته راوړل؟ مور مې له تا خوشاله وه؟...

ما به د ده هرې پوښتنې ته اوږد ځواب ورکاوه او ده به په پوره دقت غوږ راته نيولی و.

په پنځلس کلنۍ کې يې تر پاسنۍ سره شونډه نرۍ توره ليکه راوگرځېده. دی هغه وخت په نهم ټولگي کې و. ښکلې او نرۍ ځواني يې درلوده او څېره يې له شپږينو نه وړې وه.

يو مازيگر يې په خوابدي غږ راته وويل:

ابا! يوه خبره درته وکم؟

په حيرانتيا مې وويل:

څه خبره؟

نه غواړم چې تا په سره لمر کې د پيازو او کچالو رېږی ته ولاړ ووينم.

د هغه پر اوږه مې لاس کېښود :

گرانه! چاره څه ده؟ د ژوند لپاره بايد يو څه وکړم .

نری شونډې يې و خوځېدې:

داسې به وکو.

هلک غلی شو.

ما وويل:

څه به وکو؟

گوره ابا! زه به د انگرېزی د کورس وخت له ماښامه سهار ته راواړوم او کله چې غرمه له مکتبه راغلم، نو ته به کور ته ځي. رېږی ته به زه درېږم، ښه نه ده؟

_نه زويه! تر څو چې زما لاس او پښې چلېږي، تا به هېڅکله لمر ته ورنه کم، ته بايد خپل درس ووايي.

خو انور تر ډېره پر خپله خبره ټينگ و. ماته يې خوا بدېده. خو زه د هغه لپاره د سختيو تېرول څه، ان تر خپل ژوند هم تېر وم. دی زما د زړه ټوټه او د شېرينو يادگار و. ما کله سختو ته ورکولای شواي؟

بودا غلی شو. ماته يې وکتل او شونډې يې خندنې شوې :

لکه چې غوږونه مې دروخوړل؟

ومې ويل:

نه! دا زما غوښتنه ده چې د خپل ژوند کيسه راته وکې. وروسته مې په خدا زياته کړه:

تر څو چې دې ټوله کيسه نه وي راته ويلې، کله دې پرېږدم.

بودا له خدا شين شو:

زورور سړی يې.

وروسته يې ورو- ورو خوله سره ورټوله شوه. ويې ويل:

ماته هم ښه ده، غم به مې يو څه سپک شي، ځکه ما تر اوسه د خپل ژوند سختې چا ته نه وې ويلې. تا زما خبرو ته غوړ ونيو، مينه دې ورسره وښوده او په اورېدو يې ستړی نه شوې .

په خدا مې وويل:

خو غواړم چې نور څه هم واوړم.

ده وخنډل:

خو اوس د ماښام اذان ته لږ وخت لرو، نورې خبرې به ماخوستن ته پرېږدو.

ما ورسره ومنله او له کوټې نه ووتم.

د ماخوستن ډوډۍ مې له مور سره وخوړه، ځکه هغه يوازې وه. پلار او ورور مې د مېلمنو په کوټه کې له بوډا سره يوه دسترخوان ته پلټۍ وهلې وې. مور مې خبرې کولې. له قېمتۍ نه يې سر ټکاوه، ويل يې چې تر دې خو د طالبانو وخت لا ښه و. دا نوې پيسې خو تورې خاورې دي، هېڅ برکت نه لري. مور مې ډېر وخت د کرزي حکومت ته ډونگېده. بيا ولاړه شوه، چای يې دم کړ او په پتناسه کې يې کېښود. وروسته يې راته وويل چې چای د مېلمنو کوټې ته يوسم. ما هم پتنوس راواخيست، د مېلمنو کوټې ته ورغلم. ورور مې په بخارۍ پوري لرگي پسې کول، خو بوډا او زما پلار د سياست په اړه سره غږېدل. بحث يې تود و، پلار مې پر کرزي خاورې اړولې. ويل يې چې سوږ سړی دی، جدیت نه لري، په حکومت کې يې د کار وړ خلک لږ دي او د خلکو په ژوند کې يې د پام وړ کوم مثبت بدلون نه دی راوستی، خو بوډا بيا د کرزي حکومت غنيمت گاڼه. ستونزې او خاليگاوي يې منلې، خو مجبوریتونه يې هم يادول او پر دې خبره ټينگ ولاړ و، چې که دا ځل گډوډي جوړه شوه، نو دومره وينې به وبهېږي، چې له خلکو نه به تېر وحشت هېر کړي.

د دوی خبرې ډېرې اوږدې شوې. اخر مې بوډا ته سترگه ټينگه کړه. دی موسک شو او د صحراگشت په پلمه له کوټې ووت. پلار مې هم گړۍ ته وکتل، پښې يې ورتولې کړې او له کوچني ورور سره مې يو ځای کور ته روان شو.

ما په چايجوش کې پاتې چای پر بخارۍ کېښود او د بوډا د راتگ په تمه کېناستم.

بوډا ډېر ځنډ ونه کړ. کله چې په دروازه راننوت، په خدا يې وويل:

بل رنگه نه ولاړېدل.

ومې خنډل:

هو! خو ته څنگه؟ پر خپل قول ولاړ یې، که خوب درځي؟

بوډا زما په مقصد وپوهېد او په داسې حال کې چې پر خپل ځای کېناسته، په خدا یې وویل:

نه بچیه! شپې اوږدې دي، خبرې به کوو، خو ته دا راته ووايه چې په کوم ځای کې وم؟

په بېرته مې وویل:

انور دې کار کولو ته نه پرېښود.

بوډا یو سوږ اسوېلی وایست او ویې ویل:

ژوند همداسې پر مخ ته. لاسي رېږی مې د لرگي په یوه غرقه بدله شوه او د لمر له وړانگو نه سیوري ته شوم. بیا مې د کیمپ په بازار کې یو دوکانگي په کرایه ونيو او خوراكي شيان مې په کې واچول. انور به تر غرمې په ښوونځي کې و او مازیگر به یې د کیمپ څو ماشومانو ته انگرېزي ورښوده، ځکه ده څو کاله کورسونه ویلي وو او پر انگرېزي یې ژبه ښه اوبسته.

ژوند ښه و، گوزاره کېده؛ څه پیسې به دوکان راته جوړولې او څه به هم انور له زده کوونکو نه فیس اخیست. دی به د هرې میاشتې په پای کې راته کېناست او گټلې پیسې به یې زما مخې ته کېښودې.

انور زلمی و، خو هېڅ وخت به یې پیسې په جیب کې نه گرځولې. د اړتیا پر وخت به یې ماته خوله جینگه کړه او کله چې به مې تر اړتیا ډېرې پیسې ورته ونيولې، یوازې دومره به یې وراخیستې، چې ضرورت به یې ورته درلود.

دی هېڅوخت بېځایه نه گرځېده. درانه خویونه یې لرل، لږې او په تول پوره خبرې به یې کولې. په کوڅه کې به په ټیټ سر روان و او په گاوندیانو کې یې دروند نوم درلود.

انور په اتلس کلنۍ کې لېسه خلاصه کړه. بیا یې د مهاجرو په یوه پوهنتون کې امتحان ورکړ او په خپل لیاقت ډاکټري ته بريالی شو.

په هغه ورځ ډېر خوشاله ښکارېده، ستر گې یې له اوبښکو ډکې وې. لومړی یې زما لاسونه په ښکلولو لاندې کړل او بیا یې کلکه غېږ راکړه. ده خپل بريالیتوبونه زما د خولو د تویولو له امله گڼل. په هغه شپه یې تر ناوخته زما پر ټټر سر ایښی و. نورې شپې به یې له ما نه خبرې اورېدې، خو په دې شپه د ده خوله ډېره ښورېده. زما ستونزې او کړاوونه یې یادول او د هغو خواريو په اړه غږېده، چې د انور په وینا ما د ده لپاره گاللي وې.

انور په پوهنتون کې هم تکړه و، د درس تر څنگ به یې د پخوا غوندې نورو ته انگرېزي ورښوده. ده به د لارې کرایه او د پوهنتون مصرف په خپله پوره کاوه او پر دې سربېره به یې د خپل لاس په گټلو پیسو کله-کله دوکان ته هم سودا راوړله.

ورځې په اوونيو بدلېدې، اوونۍ په مياشتو او مياشتې هم په کلونو... د انور د زده کړو وروستۍ کال و، چې پوهنتون يې د پاکستان حکومت وټاړه.

دا دکرزي د واکمنۍ لومړۍ دوره وه، د خلکو بيا ليک-لوست ته تمه پيدا شوې وه او د ښوونځيو، لېسو او پوهنتونونو زده کوونکي ډېر شوي وو. انور هم لنډه موده کابل ته راغی او کله چې يې په کابل پوهنتون کې خپل کارونه سم کړل، نو موږ تصميم ونيو چې بايد خپل هېواد ته لاړ شو. هماغسې وشول، موږ درې تنه پېښور ته تللي وو. زه، ميره او انور، خو د راتگ پر مهال د ميرې هډوکي د پېښور په خاورو کې پاتې شول.

کله چې تر شل کلن هجرت وروسته بېرته قره باغ ته لاړو، زموږ د کور پر ځای يوازې د خاورو غونډۍ ولاړه وه. د کلي هديره څو چنده لويه شوې وه او د کورونو په دېوالونو کې د گوليو د لگېدو ځايونه ښکارېدل.

د خاورو غونډۍ مو اواره کړه او د کور پر پخواني ځای مو د پخوا غونډې دوې کوټې او يو دالان جوړ کړ.

انور څه موده وروسته کابل ته لاړ او زه يوازې پاتې شوم. په لومړۍ شپه تر ډېره خوب نه راته، داسې وم لکه کومه ورکه چې مې شوي وي، ځکه انور به تر خوب مخکې تل زما پر ټټر سر لگاوه. په څلېرويشت کلنۍ کې هم همدا خوی ورسره ته. ده به تر ډېره زما پر ټټر سر ايښی و. پېچلي وپښته به يې پاسته راباندې لگېدل او خوند به مې ورنه اخيست. موږ به له يوې او بلې خوا سره غږېدو، خو د پخوا غونډې به مو ډېرې خبرې د شپږينو په اړه وې. انور به يوازې هغه وخت خپلې بسترې ته وروښويد، چې سترگې به يې خوب وردرنې کړې.

خو بيا مې هم زړه ته ډاډ ورکړ، چې انور به په رخصتو کې راځي. اټکل مې سم وخوت. انور په دوهمه جمعه کور ته راغی. د دوو اوونيو خبرې يې ټکي په ټکي راته وکړې او د شنبې په سهار بېرته کابل ته ستون شو.

انور به په مياشت کې يو-دوه ځلې کور ته راته. تر ډېره به راسره ناست و، خبرې به يې راته کولې. د خپلو درسونو په اړه به غږېده، ويل به يې چې د انگرېزۍ ژبې څومره زده کوونکي لري. د ليلې ژوند يې څنگه دی او د کمپيوټر په زده کولو کې يې ذهن څومره ښه کار کوي.

انور چې به هر ځل کور ته راغی، نوې خبرې به يې راته لرلې. ما به غوږ ورته نيولی و او د ده خبرې ښې راباندې لگېدې.

انور د پوهنتون وروستۍ کال هم په برياليتوب پای ته ورساوه او پر نوم يې د ډاکټر کليمه هم ورزياته شوه: ډاکټر انور!

وروسته يې په يوه بهرنۍ موسسه کې کار وموند او ما په لومړي ځل ډالر وليدل.

د ده د راتگ ورځ به د سيمې ډېرو اوسېدونکو ته معلومه وه. له راتگ سره به يې زموږ انگړ له وړو، زړو، تورسرو او سپين سرو ډک شو. چا به توخل، ځينو به خپلو ملاوو ته لاسونه نيولي وو او يو شمېر نورو به بيا له خپلو معدو نه شکايت درلود. انور به په ورين تندي دوی کتل، نسخې به يې ورته ليکلې او ما به په ده وياړ کاوه.

زه نور هغه پخوانی خوار مالک نه وم، چې چا به پور لا نه راکاوه. خلکو اوس د ډاکټر انور پلار بللم او په سيمه کې د عزت په سترگه راته کتل کېدل. زوی هم زما و، پيسې هم زما وې، هېچا يوه روپۍ هم نه رانه غوښته، خو خلکو درناوی راته کاوه او لاس په نامه راته ولاړ وو.

خو زه پوهېدم چې هماغه پخوانی مالک يم، پخوا خو مې لا د خلکو خدمت کاوه؛ کارېزونه مې کيندل، پخڅې مې وهلې او دهقاني مې کوله، خو اوس غوړ برېتونه گرځېدم، دوی ماته نه، بلکې زما شتو او ثروت ته مات وو. ځکه به مې د دوی له کښته- پورته کېدو نه خوند نه اخيست. ما يوازې له خپل زوی سره مينه درلوده، هغه راباندې گران و او د ده مينه له هر راز ککړتيا نه پاکه راته ښکارېده.

زه هم پر ده گران وم، خپل گارگوتي وپښته به يې زما پر ټير ايښودل. کيسې به يې راته کولې او په دفتر کې به يې له خپل پرمختگ نه خبرولم.

بودا غلی شو.

په بېړه مې وويل:

بيا؟

پرته له دې چې راته وگوري، يو سوړ اسوبلی يې وايست او ورو يې وويل:

خو انور يو دم بدل شو. که څه هم دی د پخوا غوندې کور ته راته، خو څېره به يې نيولې غوندې وه. دی خواشینی ښکارېده او زما له ټير نه به يې خپل سر ژر پورته کاوه. نور به يې د پخوا غوندې نه خندل، زما پوښتنو ته به يې لنډ ځوابونه ورکول. د ناروغانو ليدو ته يې زړه نه ښه کاوه او تل به په فکر کې ډوب و.

ده نه خوراک درلود او نه هم خوب. کله چې به ما د خواشینی علت ورنه وپوښت، نو په درواغجنه خندا به يې د خپلې ستړيا او د کارونو د ډېریدو خبره رامنځته کړه. خو زما زړه ته نه لوېده، ځکه انور داسې څوک نه و چې له کاره ستړی شي.

اخر يوه ورځ د ده د خواشینی په راز وپوهېدم. يو ماسپښين کوټې ته ورننوتم. انور کتاب سترگو ته نيولی و. دی دومره په فکر کې ډوب و چې زما په ورتگ هم خبر نه شو. کله چې يې تر څنگ تېرېدم، نو ناڅاپه مې بدن زير شو. انور کتاب ته نه کتل، بلکې ده په کتاب کې ايښي د يوې نجلی عکس ته وچې سترگې نيولې وې. د انور پر اوږه مې

لاس کښنود. ده يو ټکان وخور او په بېړه يې د کتاب پانې سره وروستې. يو نظر يې راته وکتل، رنگ يې ژړ و او غټې سترگې يې تکې سرې ښکارېدې...

ورو مې وويل:

څوک ده؟

دی وارخطا شو، خپلې پښې يې ورتولې کړې، غوښتل يې چې ولاړ شي، خو ما تر لاس ونيو او په خندا مې وويل:
درباندې گرانه ده؟

بغور يې سره شول، سر يې وڅرېد، خو څه يې ونه ويل.

ما زياته کړه:

گوره زويه! مينه گناه نه ده، خو زه ستا پلار يم. بايد پوه شم چې تا څوک خوښه کړې، دا نجلی څوک ده او څنگه دې ورسره وپېژندل؟

په وارخطايې يې وويل:

سويتا نومېږي، په يوه سيمينار کې مې ورسره وپېژندل، دا له منځني طب نه فارغه ده.

په خندا مې وويل:

سويتا! څه عجب نوم دی!

په شرمېدلي غږ يې شونډې و خوځېدې:

ښه نجلی ده، مور او پلار يې درانه خلک دي.

—پلار يې څه کاره دی؟

پلار يې انجنير دی او مور يې هم معلمي کوي. دوی يوازې همدا يوه لور لري.

يوه شېبه غلی وم، بيا مې کتاب ته لاس وروغزواه، خو انور پر کتاب گوتې ټينگې کړې او په شرمېدلي غږ يې وويل:
ابا! لولم يې.

ما وخنډل:

پوهېږم زويه! تر اوسه هم د کتاب په لوستلو بوخت وي!

یوه شېبه یې راته وکتل، پر پراخ تندی یې د خولو څاڅکي پراته وو، شونډې یې یوې خوږې موسکا بدرگه کړې او په بېره له کوتې ووت.

عکس مې راواخیست، یوه نجلۍ وه چې له تور پوړوني نه یې ژړ وېښته راوتلي وو. دې شنې سترگې درلودې او خېره یې تر ډېره انگرېزانو ته ورته وه.

یوه لحظه فکر په مخه کړم. وروسته مې په زړه کې راتېره شوه:

هلک مین دی، راحه زړه یې مه ورماتوه.

بوډا غلی شو، ماته یې وکتل او په خندا یې وویل:

څنگه! ته خو به نه یې مین؟

ما وخنډل:

نه، تر اوسه لا نه.

ده وویل:

ښه ده زویه! خپل درسونه دې وایه، که دې پر چا زړه بایلود، بیا به د دنیا کارونه درنه پاتې وي، ځکه مینه عجب درد لري، یو سوځوونکی درد، داسې یو درد چې انسان د اوسپنې غوندې ویلې کوي. مین نه خپل لري، نه پردی، هېڅوک به هم نه پېژني. دی یوازې خدای ته ژاړي او له هغه نه خپله مینه غواړي.

زه هم مین وم. ما نه د خدایداد ځمکه ومنله او نه هم د ده کلا او پیسې. زما لړمون یوازې د پلار په غچ سپرده، خو یوه خر سهار مې ژوند رابدل کړ. د شپړینو په لیدو مې پر زړه د مینې اوبه تېرې شوې او د غچ په نوم یې څه نه پرېښودل.

اوس انور مین و. بله چاره نه وه او ښه مې دا وگڼل چې د ده خوښې ته غاړه کېږدم.

میاشت لا نه وه وتلې چې د انور له خوا یو لیک راوړسېد. لیکلي یې وو چې د نجلۍ له کورنۍ سره غږېدلی اوله ما نه یې غوښتنه کړې وه چې کابل ته ورشم.

ما هم په دوهمه ورځ د کابل پر لور حرکت وکړ. تر څلور ساعته مزل وروسته په کوټه سنجي کې کښته شوم. انور ته مې له یوه هوټله ټیلیفون وکړ. نیم ساعت لا نه و وتلی چې انور راغی. ده خپروزمه دریشي اغوستې وه. پېچلي وېښته یې پر تندی پراته وو او ږیره یې تر پخوا لنډه ښکارېده. هغه کلکه غېږ راکړه. وروسته له هوټله کښته شوو او په یوه ټکسي کې کېناستو.

پر لاره د خلکو گڼې گونې ته حيران شوم، له موټرو لار نه کېده او د سړکونو پر غاړو نوې ودانۍ مخ پر جوړېدو وې، ځکه ما له عسکري راوړوسته بيا کابل نه و ليدلی. هغه وخت دومره بېر و بار نه و؛ سړکونه تش ښکارېدل او په څو دقيقو کې به دې يوازې يو- دوه موټره تر څنگ تېر شول، خو اوس خلک داسې سره خوځېدل، لکه د سرو بمبرو (غومبسو) ځالي ته چې لرگي ورنږدې کړې.

انور د کابل په تايمني کې د يوه مارکېټ پر سر کوټه کرايه کړې وه. د کوټې يوه دېوال ته يوه توشکه پرته وه، بل کونج يې له کتابونو ډک و او وره ته نږدې څو پيالې، چايجوش، د گاز ډبه او يو کوچنی دېگ ښکارېده.

انور چايجوش پر گاز کېښود. شېبه وروسته مو چای سور کړ او بيا د ده په غوښتنه دباندي ووتو. لومړی يې په يوه مغازه کې يوه نوې کورتي راواغوسته، بيا يې پر يوې سپينې خولۍ پيسې ورکړې. وروسته يې د کابل د حمامونو په ستاينه خوله پرانيسته. ويل يې چې تودې اوبه لري او گرمه هوا يې په بدن کې خيره نه پرېږدي. په پای کې يې راياده کړه چې دواړه به حمام ته لاړ شو. ما ويل چې همدا نن سهار تر اوبو ووتم، خو ده په خندا زما ږيري او وېښتو ته اشاره وکړه چې د لارې دوړو وهلې دي. د انور په ټينگار حمام ته لاړم، خو تر ځان پرېمېنځلو دمخه يې د سلمانۍ پر څوکۍ کېنولم او سړي ته يې وويل چې د سر وېښته او ږيره يې وروړه که.

د سر د وېښتو په کمولو کې ما هم کومه خبره نه درلوده، خو پر ږيره مې زړه نه کېده. خو انور ټينگار کاوه چې مازې د وېښتو سرونه به يې بياتي کړي. اخر راباندې زورور شو او شېبه وروسته مې له سر او ږيرې گډوډ، توراوسپين وېښته توی شول.

که څه هم چې ږيره مې تر موتي وته او لا پر سنت برابره وه، خو بيا مې هم د گناه احساس کاوه. تر هغه وروسته نومره يې حمام ته ورننوتم. حمام تود و، خو له ناپاکۍ او بدبويۍ نه يې تېکه نه کېده.

کله چې له حمامه راووتم، نو د انور په غوښتنه يوه هوټل ته ورننوتو. هلته پر پلاستيکي څوکیو کېناستو. هوټلي راغی او انور د دوو خوراکو کباب فرمايش ورکړ، خو د ډوډۍ د خوړلو پر وخت مې د سوالگرو له لاسه گوله نه تېرېده. په لسو دقيقو کې به تر لسو ډېرې ښځې، ماشومان او سپين ږيري راته درېدلي وي. لومړيو دوو- دريو ته مې څو ماتې روپۍ ونيولې، خو بيا مې تر وس تېره شوه.

ماسپينين قضا انور ته يو ټيليفون راغی. دی تر سلام وروسته يوه شېبه غلی شو، بيا يې يو دم وخنډل او وپې ويل:

هو! راغلی دی، د مازيگر خوا ته درځو.

کله چې يې ټيليفون ته ځواب ورکړ، ماته يې وکتل. په سترگو کې يې د شرم نښې ښکاره شوې. بيا مخامخ راته کېناست، زما پر ځنگنو يې لاسونه کېښودل او په ځړېدلي سر يې وويل:

ابا! ته پوهېږې چې ما د څه لپاره راوغوښتې؟

ما وخنډل:

هو زويه! پوهېرم.

شونډې يې و خوځېدې:

ما په خط کې درته ليکلي وو...

په خبره کې يې ورولوېدم:

چې د سويتا له کورنۍ سره غږېدلې يې.

ده وخنډل. ورو ولاړ شو، د ورسې تر څنگ ودرېد او په داسې حال کې چې لاندې سړک ته يې کتل، ويې ويل:

ځکه مې راوغوښتې چې نجلی ووينې او له مور او پلار سره يې خبرې وکړې .

ولاړ شوم، د انور پر اوږه مې لاس کېښود او ومې ويل:

سمه ده، څه چې ستا خوښه وي، هماغسې به وشي.

مخ يې راواړاوه، سترگې يې له اوبښکو ډکې شوې. لومړی يې زما پر ښي لاس شونډې کېښودې او بيا يې کلکه غږې راکړه.

د تگ په وخت کې يې په خواږه خوله د پټکي د ليرې کولو راته وويل. دليل يې دا و چې هوا توده ده او ما د انور لپاره له هلکتوبه راهيسته په لومړي ځل خولۍ پر سر کېښوده.

انور په لاره کې د نجلی د کورنۍ په اړه خبرې کولې. ويل يې چې لوستي خلک دي، ولور نه اخلي او ان د ښوروا لنډه ډوډۍ هم لا په کاشوغه خوري. ده خبرې کولې، د دوی د ژوند په اړه غږېده او په غيرمستقيمه توگه يې پر غوږ وهلم، چې د ښاري ژوند نزاكتونه کوم دي؟

تر نيم ساعت مزل وروسته په يوه پخه کوڅه کې له ټکسي نه کېښته شوو. انور ويل چې دا نوی ښار دی. دلته کورونه گران دي او د ښار په دې برخه کې يوازې شتمن خلک ژوند کوي. بيا د يوه کور دروازې ته ودرېدو. انور پر زنگ گوته ټينگه کړه او شېبه وروسته يو په ونه ټيټ او ږيره خرپيلي سړي ښه راغلاست راته ووايه. کله چې سړی مخ ته شو، انور زما غوږ ته خوله راټيټه کړه:

انجنير صاحب دی.

مور هم په سپي پسي گامونه واخيستل. کور يو منزله و، خو پاک او ښکلی. په دېوالونو پورې يې ښويه تيرې سرينې وې او د انگړ تر چمن يې سره گلان راتاو وو .

شېبه وروسته يوې پراخې کوټې ته ورننوتو. زه او انور پر پستو کوچونو کېناستو، خو کله چې مې په انجنير پسي سترگې وغړولې، له کوټې وتلې و.

شا و خوا مې وکتل، کوټې ښکلې پردې لرلې او پر مخامخ دېوال د يوې نيمه بر بندې نجلۍ يو لوی تصوير راڅرېده. د انور وارخطا غږ مې واورېد:

ابا! د هندي فلمونو يوه لوبغاړې ده.

دا وخت يوه پخه ښځه کوټې ته راننوته. هغې ننوتې سترگې درلودې، ټيکري يې په غاړه کې پروت و او په سره رنگه تنگ پنجابي کميس کې يې د ټټر راوتلې برخې له ورايه ښکارېدې.

ښځې په خندا وويل:

له ليدو نه مو خوشاله شوم.

ومې ويل:

خدای دې مه خواروه.

هغه مخامخ راته کېناسته. د کميس لمن يې پر خپلو غوښينو ورنو ورکش کړه او په خندا يې وويل:

زه د سويتا جانې مور يم. انور جان ستاسو ډېر صفت راته کړی، په رښتيا هم چې پر هغه گران ياست.

انور ته مې وکتل، خوشاله ښکارېده.

يوه شېبه غلي وو. ښځې د مېز پر سر يوې پرټې مجلې ته لاس وروغزاوه. مجله يې څو ځلې خپل مخ ته وخوځوله او په تريو تندي يې وويل:

دا يې هم حکومت! له غرمې راهيسې برق نه شته، له گرمۍ مړه شوو!

بيا يې ماته وکتل، د تندي گونځې يې اوارې شوې او په خندا يې وويل:

تاسو څنگه؟ برق مو سم دی؟

خوله مې ځواب ته جوړوله، چې انور وار رومي کړ:

موږ برق نه لرو، له جنراتوره کار اخلو.

حيران شوم، د انور له خولې مې په لومړي ځل درواغ واورېدل، ځکه موږ جنراتور نه درلود؛ په کور کې مو لاتين لگاوه.

ښځې وخنډل:

ټلويزيون چالانولای شي؟

انور يو ځل بيا درواغ وويل:

هو! برق يې قوي دی.

ما ورته وکتل، غومبري يې سره شول.

دا وخت انجنير کوټې ته راننوت. هغه د خپلې ښځې تر څنگ کېناست. ماته يې وکتل، موسک شو او پرته له دې چې څه ووايي، د مېز له سره يې يو کتاب ورواخيست او سترگو ته يې ونيو.

ښځه ولاړه شوه او په خندا يې وويل:

بخښنه غواړم.

له دې سره له کوټې ووته، خو لنډه شېبه وروسته بېرته له يوې سرتورسري نرۍ نجلۍ سره کوټې ته راغله. ښځه پر خپل ځای کېناسته او نجلۍ له مېوې نه ډک غوري زمور تر مخ پر اوږده مېز کېښود. وروسته يې يوه خوږه موسکا وکړه او له نړيو شونډو نه يې د **سلام** ټکی راووت.

ښځې وخنډل:

سويتا جانه ده.

نجلۍ د خپلې مور تر څنگ کېناسته او سر يې وڅرېد، خو ښځې مخ ورواړاوه او په خندا يې وويل:

لورکۍ! مېلمنو ته مېوه نه ږدې؟

د هغې په سپينو بغورو کې سرخي وغوړېده، ولاړه شوه او له غوري نه يې يوه- يوه منډه او يو- يو ورنښکی انگور په دوو وړو غابونو کې کېښودل. يو غاب يې انور ته وروښوياوه او بل يې ماته رانږدې کړ، وروسته بېرته د خپلې مور تر څنگ کېناسته.

هغې ته مې وکتل، ښکلې وه او په گرد سپين مخ کې يې اوږدو شنو سترگو يوه نوراني ځلا پاشله، خو لوڅې غاړې او بې لستونو کميس يې خوند رانه کړ.

د انور غږ مې واورېد:

پلاره! مېوه درواخله!

انجنير ته مې وکتل، خو هغه ته مېوه نه وه ايښې او د پخوا غوندې يې کتاب سترگو ته نيولې و، بېرته مې انور ته سترگې ورواړولې، ده ماته کتل.

حيران شوم، انور به ماته تل **ابا؟** ويل. د ده له خولې نه په لومړي ځل د پلار ټکي راته راووت. **پلار؟** هم ښکلې کلیمه ده، خو ماته نابنده ښکاره شوه. دومره خوند مې ورنه وانه خيست، لکه څومره چې د **ابا؟** په ټکي کې پروت و. ځکه انور په لومړي ځل ماته **ابا؟** ويلي و. دې توري ته مې اوښکې تويې کړې وې، خندلي مې وو او د ژوند خواږه يادونه مې په کې پراته وو. خو دا يو کليوال توری و، فکر کوم انور به د **ابا؟** په ويلو شرمېده، ځکه يې پلار...

بوډا وټوخل، بيا يې ټوخي زور ونيو او ولاړ شو. د ورسې پله يې خلاصه کړه، لاړې يې تو کړې او په داسې حال کې چې پله يې بېرته پورې کوله، ويې ويل:

ما ويځنښه!

وروسته يې خپله کيسه پسې وغزوله:

موږ تر ناوخته پورې خبرې وکړې، خو کله چې د کوژدنې موضوع رامنځته شوه، نجلۍ په څرېدلي سر له کوټې نه ووته. که څه هم چې د انجنير د لور د ژوند مسئله وه، خو ده له خبرو سره دومره دلچسپي نه ښوده. کله به يې يوه خبره له خولې نه راووته، چې د ده د ذوق نمايندگي به يې کوله. خو مېرمن يې بيا سور اور وه، ژبه يې بې واره چلېده؛ خبرې يې کولې. د سويتا د راتلونکي ژوند نېکمرغي يې غوښته او له هرې خبرې سره به يې خندل. ماته د کور اصلي واکداره دا ښکاره شوه.

اخر مې د مازيگر لمانځه ته جاينماز وغوراوه، خو دوی لا خبرې کولې، ان انور هم لمونځ ونه کړ.

ماخوستن ناوخته د انجنير له کوره راووتو. تر عمومي سرکه دواړه غلي وو، نه پوهېږم چې انور به څه فکرونه وهل، خو زما پر دې کور زړه ونه لگېد او د کورنۍ غړي بې بند و باره راته ښکاره شول.

کله چې په ټکسي کې کېناستو، انور په خواږه خوله وويل:

ابا! څه په کې وايي؟

هغه ته مې وکتل، د مخامخ راروان موټر ژيړې رڼا يې خېره روښانه کړې وه، ورو مې وويل:

گوره زويه! فکر نه کوي چې موږ او دوی ډېر سره ليرې يو؟

انور يوه شېبه غلی و، بيا يې په مراوي غږ وويل:

ابا! دا سمه ده چې يو څه ازاد خلک دي، خو ښاري ژوند دی، په زړونو کې بيا څه نه لري، هسې جامې يې يو څه...

په خبره کې يې ورولوېدم:

خو ماته يې خوند را نه کړ. کوژده لا درک نه لري، خو نجلی بيا نېغه راسره ناسته وه.

دی غلی و.

ما زياته کړه:

گوره زويه! زما يوه خبره ومنه، پخواني خلک وايي: **◆** کلاله وکه، خپله سياله وکه **◆**. په کلي کې چې دې پر هره

نجلی لاس کېښود، له ما يې وغواړه، خو تر دې تېر شه!

انور ځواب را نه کړ. ما هم نور څه ونه ويل او پاتې لار دواړه غلي وو.

شېبه وروسته له موټره کېښته شوو. پر زينو وختو او کله چې کوټې ته ورننوتو، انور گروپ ولگاوه، جاينماز يې راته

ويړ کړ او په خپله له کوټې نه ووت.

نيت مې وټاړه او پر لمانځه ودرېدم. زهه رکاته وروسته چې مې کله له خدايه د شپرينو اروا ته خوشالي غوښته، انور

کوټې ته راننوت. ده په توليا خپل مخ او لاسونه وچ کړل، جاينماز مې ورته پرېښود او پر لمانځه ودرېد.

تر لمانځه وروسته يې د توشکې سر ته بالښت کېښود او خپل ځانته يې پر غولي کمپله اواره کړه، بيا يې په څرېدلو

شونډو وويل:

گروپ مړ کم؟

کله چې مې د هو په نښه سر ورته وخوځاوه، په کوټه کې تياره شوه.

انور پر خپل ځای پرېوت، خو وروسته راوښويېد. زما پر تېر يې سر کېښود. ما يې په پېچلو وېښتو کې گوتې تېرې

کړې. تر ډېره دواړه غلي وو، خو بيا د انور خواږدي غږ چوپتيا ماته کړه:

ابا!

_هه!

غږ يې ژرغونى شو:

ابا! که مې مور ژوندۍ وای، (نه) به يې نه و راته ويلې؟

زړه مې درد وکړ. د انور سر مې په ټټر پورې ټينگ ونيو. ورو مې وويل:

ښه ده زويه! ښه ده. څه چې ستا خوښه وي، هماغسې به وشي.

بوډا وتوخل او خبرې يې پرې شوې.

ما وويل:

کاکا! نن بيا ډېر توخېرې!

ده وخنډل:

څنگه يې کيې؟ زور انسان، د زور موټر غوندې دی؛ تل به يې پرزې خرابې وي...

په خبره کې يې ورولوېدم:

که سهار ته هوا ښه وه، د ولسوالۍ بازار ته ځم. د کور له سودا سره به تاته د ټوخي دوا هم راوړم.

ده وپوښتل:

منډونه شته؟

ځواب مې ورکړ:

کليو ته نه، خو بازار ته پلونه تللي وو، پر تلو پلونو تگ کولای شم.

دی غلی شو.

ما وويل:

ښه نو د انور خبره دې ومنله؟

شونې يې وخوځېدې:

هو زويه! چاره څه وه؟ مياشت وروسته مې انور ته کوژده وکړه. د کوژدې مراسم ساده وو، ځکه په هماغو ورځو کې

د انور د خسرگنۍ څوک مړه و، خو واده ته يې بيا حيران شوم. که څه هم چې ولور په منځ کې نه و، خو د واده

مصرفونو داسې وځنډلم، چې د ولور دې بلا پرې وگرځي. د سويتا سينگار، گل پوش موټر، د واده د کميس کرايه، فلم اخيستل، ساز، د هوټل مصرف، زېورات او... دې ټولو له اخه _ ټوخه وايستم.

واده ته ډېر خلک راغلي وو، خو ما يو هم نه په کې پېژانده. ما تر واده دمخه انور ته ويلي وو چې که خپلوان نه لرو، يو څو کليوال به راوغواړو، هم به يې گيله نه وي کړې او هم به درانه ورباندې ښکاره شو، خو د ده زړه نه و. ويل يې چې دوی له ښاري ژوند سره بلد نه دي، له يوې خوا به له بېرو ږيرو، خړو لونگيو او اوږدو لمنو سره دلته ځنگه ښکاري؟ او له بلې خوا که د دې خلکو، په تېره بيا د ښځمنو جامې وويني، په ټول ولس کې به لمن پر سر راواړوي.

انور ان په ما هم ږيره لنډه کړه، توره دريشي يې راواغوسته او په لومړي ځل يې نېکتايي راوترله.

ده د ديارلس سوه دوه اتيايم لمريز کال، د ثور پر اتلسمه واده وکړ.

بوډا غلی شو او زه وپوهېدم چې له ده سره په عکس کې ولاړه نجلی د ده نړور ده.

وروسته يې په ټيټ غږ وويل:

انور تر واده دمخه لا په دريمو مکروزيانو کې يو کور کرايه کړی و. کور په دوهم پوړ کې و. درې کوټې، يو تشناب او پخلنځی يې لرل. ده هر هغه څه چمتو کړي وو چې يو ښاري کور اړتيا ورته لري. په کوټو کې ايراني غالی وپړې وې. پخلنځی ته يې رنگارنگ لوبښي اخيستي وو او په هره کوټه کې يې يوه-يوه الماری دېوال ته درولې وه.

له انور سره مې يوه اوونۍ تېره کړه. که څه هم چې دی اوس د ښځې خاوند و، خو بيا به يې هم د پخوا غوندې تر ويدېدو دمخه زما پر ټټر سر لگاوه.

په اتم ماخوستن مې ورته وويل:

زويه! اوس دې کور بسيا شو، سهار ته له خيره درنه ځم.

يو دم يې زما له ټټره سر پورته کړ، نېغ کېناست او ورو يې وويل:

ولې؟

ما وځنډل:

گوره! زه به قره باغ ته لاړ شم، په مياشت-نيمه کې به دې يو ځل ليدو ته راځم.

سترگې يې له اوبښکو ډکې شوې او په گيله من غږ يې وويل:

ابا! دا خبره دې ځنگه پر خوله راغله؟

په خندا مې وويل:

ای لېونیه! څه فکر کوې؟ ایا له تا نه لریټوب ماته اسانه دی؟ خو...

په خبره کې راولوېد:

ابا! ته پوهېږې چې ما ولي د دریو کوټو کور ونیو؟ یوازې ستا لپاره، که نه پر مور دوې کوټې هم ډېرې وې.

ورو مې وويل:

خو زه...

دوهم ځل یې د خبرو وار رانه ونیو:

ته څه مجبوریت لرې، چې له ما نه بېل شې؟ ایا زه دا زغملای شم؟ زړه به مې ټک درپسې وچوي او بل تر اوسه خو مجبوري وه، خو اوس کور لرو، زه دې زوی یم. ستا هوسایي زما هیله ده، غواړم چې د پاچاهانو غوندې ژوند وکړې!

وروسته یو دم غلی شو، داسې لکه فکر چې وهي. بیا یې ورو وويل:

سمه ده، خو یوه خبره به راسره منې!

حیران شوم:

کومه خبره؟

که ځې، نو سویټا به هم درسره بیایې!

په خندا مې وويل:

ټوکې کوې؟

غږ یې ژړغونی شو:

رښتیا وایم، یا به ته دلته پاتې کېږې او یا به سویټا هم درسره ځي!

پر تندي مې ښکل کړ او په خندا مې وويل:

ښه ده زویه! زه به پاتې شم.

په مخ کې یې وینه وغوړېده.

ما زیاته کړه:

خو يو ځل بايد لار شم، لنډ وخت، بېرته راځم .

په خبره کې راولويد:

د څه لپاره؟

ومې ويل:

د کور يو غم به وخورم، لوبښي- کودي به کوم گاونډي ته امانت کېږدم او کور به هم يو چاته وسپارم، چې پام ورباندې وکي.

بوډا غلی شو، ماته يې وکتل او ويې ويل:

د مکروړيانو ژوند هم د قوطۍ ژوند و، تنگ او زړه نيوونکی! ما په لومړي ځل په يوه داسې کور کې واړول چې انگړ يې نه درلود. کوټې يې تياره او ساه نيولې وي. د پخلنځي، تشناب او کوټو ورونه يوه دهلبز ته خلاصېدل، چې دوه گزه اوږد او يو گز سورورجوړ شوی و .

زه به د ورځې له خوا په کور کې يوازې وم، ځکه انور او مېرمن به يې خپلو وظيفو ته تلل. انور په يوه بهرنۍ موسسه کې غټ سپری و او سويتا هم د پخوا غونډې په يوه دولتي روغتون کې کار کاوه. ما به خپل ډېر وخت د کتابونو په لوستلو تېراوه. انور بېلابېل کتابونه لرل چې يوه کوچنۍ الماری ورنه ډکه وه. کتاب زما د يوازېتوب ملگری و. خو کله چې به برق راغی، نو ټلويزيون به مې هم لگاوه. وروسته بيا د ځان په منگ له يو څو سپين ږيرو سره بلد شوم. دوی هم په بلاک کې اوسېدل او زما غونډې بېکاره وو. مور به په ورځ کې يو-دوه ساعته خبرې سره کولې.

نور مې نو د کلي له ژوند سره ورو- ورو فاصله نيوله. د نړور په غوښتنه مې جامې بدلې شوې، خولۍ يې راباندې ليرې کړه او ان په کور کې به مې لا يو ارت پتلون اغوستی و. پر انور د پخوا غونډې گران وم، مينه به يې راسره کوله، هر ماخوستن به يې يوه گړۍ زما پر ټبر سر لگاوه او بيا به خپلې کوټې ته تلو .

زما لويه بوختيا د کتاب لوستل، د ټلويزيون کتل او د ځان په منگ د بلاک له څو سپين ږيرو سره ناسته- ولاړه وه، خو له دې سره به مې د کور سودا هم راوړله. سويتا به هر سهار څو روپۍ له يوه کاغذ سره راته نيولې، په کاغذ کې به د هغو خوراكي شيانو نومونه ليکلي وو، چې د ماخوستن پخلي ته به په کار وو.

ما به هر ماسپښين د کور په عمومي وره کې کونجې (کيلي) تاو کړه. مارکېټ ته به لارم او د لیسټ له مخې به مې له کوره راسره وړې کڅوړه ډکه کړه.

په خپل ژوند خوښ وم، انور مې ليد، له هغه سره مې خندل، خبرې مو کولې او کله- کله به د مازيگر له خوا په گډه د مېوې اخيستلو ته وتلو، خو سويتا بيا دومره نه راسره غږېده. دا چې به له کاره راغله، يا به په پخلنځي کې وه او

يا به يې هم د کور په نورو کارونو ځان بوخت ساته. خو يو کار يې نه هېرېده، دا به هر ماخوستن زما کوټې ته راتله او د راوړې سودا حساب به يې رانه غوښت، ځکه د کور حساب- کتاب له دې سره و، ان په لومړۍ مياشت يې د انور تنخوا زما له گوتو وايسته او په خدا يې وويل چې د پيسو د ساتلو لپاره تر هر ځای بانک ښه دی. ماته دا خبره ځکه سمه ښکاره شوه، چې انور هم څه ونه ويل.

خو يو ماخوستن د سويتا خبره ښه راباندې ونه لگېده، په حساب کې شل افغانۍ کمې وې او کله چې مې ورته وويل: دا پيسې مې يوه روند سوالگر ته ورکړې، تندی يې تريو شو او په خشکه يې را ياده کړه چې سوالگر دې خدای ماږه کړي، بيا داسې بېځايه زړه سوی ونه کړې!

دا د دې لومړی کاور و، خو وروسته يې بيا خشکې ډېرې شوې. سويتا به په مازې خبره کاور کاوه. يوه ورځ به يې په دې ورېوز څرېدلی و، چې سودا دې گرانه راوړې ده، بله ورځ به يې تندی ځکه کوت و، چې د کور ځڼي (کثافات) پر وخت دباندي نه باسې، يا به يې د بلاک له سپين ږيرو سره زما کليوالي خبرې د ځان سپکاوی گانه او يا به يې په کومه بله بانه پر غوږ وهلم.

د هغې ډونگېدا ورځ په ورځ ډېرېده، خو ما دومره سر نه پسې گرځاوه. دا مې وړې خبرې گنلې، نه مې انور ته ويل او نه هم په دې خوښ وم چې خپل زوی خواشینی کړم. ځکه پر هغه سويتا گرانه وه، له هغې سره يې مينه درلوده او ما نه غوښتل چې زما په خاطر د دوی تر منځ کوم خپگان پيدا شي. ان يو څه وخت وروسته مې خپلې جامې هم په خپله مينځلې، ځکه سويتا راياده کړه چې جامې پاکې نه ساتې او زما له وسه نه کېږي چې د دفتر له ستړيا سره- سره ستا خیرې هم پاکې کړم.

د جامو مينځل راته ښه و، دومره سختي يې نه غوښته. وخت راباندې تېرېده او بوخت به يې ساتلم. ما هڅه کوله، چې له سويتا سره کومه خبره وانه روم، ځکه هغه لا نجلۍ وه، د ژوند تجربه يې نه درلوده، نازکه روږدې (عادت) شوې وه او په وجود کې يې د ځوانۍ غرور پروت و، خو يوه ورځ مې اخر حوصله ختمه شوه. بوډا وتوخل او خبرې يې پرې شوې.

په بېرته مې وويل:

ولې؟

پرته له دې چې راته وگوري، شونډې يې وخوځېدې:

سويتا په هغو ورځو کې رخصتي اخيستې وه، کار ته نه تله. يو سهار يې د برق کتابچه راته ونيوله، چې پيسې يې تحويل کړم. مور ته به په دوو مياشتو کې يو ځل د برق بيل راته. په هغه ورځ هم يوې بانکي څانگې ته لاړم، هلته گڼه گونډه وه. د برق کتابچه مې پر نوبت کې کېښوده او د ورځې پر يوولسو بجو وار راوړسېد، خو کله چې بېرته

کور ته راغلم، په دهلیز کې مې د سگرېټ لوگي په سپرمو ننووت. وروسته مې یوه نارینه خندا واورېده، بدن مې زیر شو او په بېرېه مې د کوټې دروازه خلاصه کړه. د سگرېټ په لوگي کې مې پر سویتا او یوه ښایسته ځوان سترگې ولگېدې. دوی څنگ پر څنگ، دومره نږدې سره ناست وو چې ورنونه یې له یو- بل سره لگېدل. دواړو پر غولي یوه اوار لوی کاغذ ته، چې د انسان ککړۍ او هډوکي په کې رسم شوي وو، وچې سترگې نیولې وې. زما په ورتلو یې سرونه هسک کړل. ځوان اوږدې څنې درلودې او له رنګه سپین و .

سویتا وویل:

دی نسیم نومېږي، مور سره همکاران یو.

وروسته یې ځوان ته مخ ورواړاوه، موسکه شوه او ډکې شونډې یې وخوځېدې:

د انور پلار دی. بیا یې په بې پروایۍ راته وکتل او ورو یې وویل:

کېدای شي یو څو دقیقې مو یوازې پرېږدې، کار لرو!؟

د هغې لوڅې غاړې او پر سینو پرتو گڼو ژپرو وینبتو ته مې وکتل، زړه مې جوش وکړ او په خشکه مې وویل:

نه!

دواړو ږ-ږ رډ راته وکتل.

ما زیاته کړه:

څنگه دې له پردې سړي سره یوازې پرېږدم؟

له دې سره د ځوان شونډې وځړېدې، ورو ولاړ شو، خو سویتا تر مټ ونيو. په خشکه یې سترگې راواړولې او چیغه یې کړه!

ووځه بې ادبه!

ځوان موسک شو:

خیر دی، اوس به لاړ شم، بل وخت به بیا سره گورو.

ما لار ورکړه او ځوان له کوټې ووت، د هغه په تلو سره پر سویتا اور ولگېد او چیغه یې کړه:

ته یو احمق او له تمدنه لیرې کلیوال یې...!

هغې ته مې وکتل، داسې راته وایسېده، لکه د بدن ټوله وینه چې یې بغورو ته راختلې وي، سترگو یې تر پخوا ډېره
 ځلا پاشله، یوه وپروونکې ځلا، کت مټ لکه په توره شپه کې د پيشو سترگې. سويتا ښکښلې کولې، ژړل یې او زه یې
 یو بې فرهنگه او له تمدنه لیرې انسان گېلم. خو ما څه ونه ویل، یوازې دومره پوهېدم چې بدن مې رېږدي او وروسته
 خپلې کوتې ته ورننوتم .

ټوله ورځ مې خواشینې تېره کړه، د خولې خوند مې بد و او د ناکراری احساس په مخه کړی وم. کله چې انور مازیگر
 قضا کور ته راغی، د نورو ورځو غوندې یې لومړی زما د کوتې دروازه خلاصه کړه. په وره کې ودرېد، غټې تورې
 سترگې یې وځلېدې او په خندا یې وویل:

پلاره! اجب پاسته ناک مې درته راوړي، ستا پر غاښ برابر دي!

ده رښتیا ویل. په ښي لاس کې یې نیولې پلاستيکي کڅوړه له ناکو ډکه وه. بیا رامخته شو، زما تر څنگ کېناست او
 خپلې ښځې ته یې ورنارې کړې:

سويتا! وه سويتا!

د سويتا غږ مې د لوبڼو له کړپا سره یو ځای واورېد:

څه وايې؟

انور د پخوا غوندې په لوړ غږ وویل:

یو- دوه د مېوې خورۍ کاردونه (چارې) درسره راوړه!

بیا یې ماته وکتل:

پلاره! څېره دې نیولې غوندې ده، جوړ خو یې؟

ورو مې وویل:

هو زویه! جوړ یم.

دا وخت سويتا کوتې ته راغله، په گیلان کې دوه نېغ درېدلي کاردونه یې لاندې پر ځمکه کېښودل او کله چې
 ولاړېده، انور په خندا وویل:

کېنه خوندور ناک دي!

سويتا ژرغونې شوه:

زړه ته مې نه کېږي.

له دې سره په بېرته له کوټې ووتو او په دهلېز کې يې کوکه کړه .

انور په وارخطايۍ راته وکتل او په منډه له کوټې ووت.

زړه مې ولړزېد، فکرونو په مخه کړم او کله چې انور بېرته کوټې ته راننووت، ما يې په لومړي ځل په سترگو کې خشکه وليده. لاسونه يې مروړل او شونډې يې څرېدلې وې.

دی لاندې پر ځمکه راته کېناست، يوه شېبه غلې و، بيا يې سر پورته کړ او په يوه داسې غږ، چې کاوړ په کې گډ و، وې ويل:

پلاره! مياشتې دې تېرې کړې، خو د ښار په ژوند ونه پوهېدې!

زړه مې درد وکړ.

ده وويل:

ښه دې نه دي کړي چې نه پوهېږي، په هر څه کار مه لره!

د زړه درزا مې ډېره شوه او په کاوړ مې وويل:

ښځه دې له يوه پردې سړي سره گونډې ناسته وه، هغه هم په يوه زېرپېراني کې. د سينې چاکونه يې له ورايه ښکارېدل.

سور او سپين واوښت:

اوف پلاره! دا ښار دی، کلی نه دی چې ښځه په ټيکري کې تاو کې او د جوارو غونډې اووه پوښه ورواغونډې. دلته بيل فرهنگ دی او ته بايد ځان ورسره روږدی کې!

خوله مې وازه پاتې شوه، انور په لنډه موده کې څومره لوی بدلون کړی و!

ده وويل:

نسیم د سويتا همکار دی، دی اوس يو طبي کورس تعقيبوي. په درس کې يې يو څه ستونزه درلوده او له سويتا نه يې مرسته غوښته، په دې کې نو څه خبره وه؟

ما وويل:

خو هر رنگه چې وي، هغه پردی سړی دی، دا رنگه راتگ يې ماته خوند رانه کړ.

په خبره کې راولوبد:

خو تا د سويتا سپکاوی کړی، هغه دې د همکار تر مخ په يوه روپۍ کړه، پوهېږې چې هغه څومره خواشینی ده؟

ومي ويل:

گوره زويه! د ژوند درد په خواشینی او خپگان کې نه، بلکې په بدنامۍ او رسوايي کې پروت دی.

په کاور يې خبره راپرې کړه:

څه بدنامي؟ څه رسوايي؟ زه پر هغې باور لرم، د نښې او خاوند تر منځ يوازې باور کافي دی او بس!

له پاسه ورباندې ورتيټ شوم، د ده پر اوږه مې لاس کېښود، ورو مې وويل:

دا سمه ده چې باور ښه دی، خو...

په غوسه يې د خبرو وار رانه واخيست:

پلاره! ستا فکر ډېر زور دی، ته هر څه ته په منفي نظر گورې!

له دې سره په تېزۍ ولاړ شو.

لاس مې د انور له اوږې نه وښويد. داسې راته وايښېده، لکه د ژوند امسا چې رانه ليرې شوې وي. د بدن انډول

مې ونه شو ساتلای او کينه سترگه مې پر هغو چرو ورتيټه شوه، چې په گيلاس کې نېغې ولاړې وې.

بوډا غلی شو. يو سوړ اسوبلی يې وايست او ويې ويل:

په سترگه کې مې يو درد احساس کړ، يو نری او سوځوونکی درد. بيا مې کين بغور تود شو او وروسته په هېڅ هم نه

يم پوهېدلې، خو کله چې پر هوبڼ راغلم، نو په چت کې يوه پکه په تېزۍ سره تاوېده. نېغ کېناستم، ما يوازې خپل

ښي لور ته پراته شيان ليدلای شوی او کله چې مې د کينې سترگې د خلاصېدو هڅه وکړه، يو نری درد ورباندې

راغی. لاس مې وروړ. پر سترگه مې يوه پټۍ تړلې وه. شا و خوا مې وکتل، يوه کوچنۍ کوټه وه او تر څنگ مې پر

مېز ډول-ډول مېوې پرتې وې. له کټ نه ورو ولاړ شوم، لومړی مې د ښي لاس په بند کې د سوزش احساس وکړ او

بيا يو درب شو.

ځمکې ته مې وکتل، د سپروم پر کڅوړه يوه فلزي پايه پرته وه، له رگ نه مې وينه راوتلې وه او د لاس د دوو گوتو تر

منځ مې د سپروم ستن بنده پاتې شوې وه.

یوه شېبه ودرېدم، ناڅاپه مې په فکر کې له انور سره د خبرو د اړولو صحنې راوگرځېدې او کله چې پر چرو ورتیټېدم، بې اختیاره مې خپلې تړلې سترگې ته لاس وروړو .

دا وخت د کوټې دروازه خلاصه شوه، یوې نجلی په بېړه تر مټ ونيولم. هغې سپینه چینه اغوستې وه او پر سر یې یوه داسې تکه سپینه خولۍ پرته وه، لکه له کاغذ نه چې جوړه شوې وي. نجلی ورو پر خپل ځای پرې ایستم. پایه یې ودروله او په احتیاط یې د سیروم ستن زما د لاس د بند په رگ کې ننه ایسته.

هغې ته مې وویل:

سترگې ته مې خیر دی؟

نجلی مړې سترگې راواړولې، په خوله یې څه ونه ویل، خو په سترگو کې یې د نهیلۍ نښې له ورايه ښکارېدې. زړه مې ولړزېد او پوه شوم چې نور په کینه سترگه دید نه شم کولای.

شېبه وروسته نجلی له کوټې ووته او پر ځای یې انور کوټې ته راننوت. د هغه چې کله سترگې راباندې ولگېدې، خوله یې جینګه شوه، زما پر ټټر راپرېوت او په چیغو-چیغو یې وژړل. وروسته مې سویتا تر څنګ ودرېده. په لاس کې یې د گلانو گېډۍ نیولې وه او سترگې یې له اوښکو نه ډکې وې.

لس ورځې مې په روغتون کې تېرې کړې. دا یو شخصي روغتون و، ښه خدمت مې کېده او انور به په ورځ کې دوه ځلې سهار او مازیګر پوښتنې ته راته. په یوولسم ماښام له انور سره کور ته لارم او کله چې مې په اینه کې وکتل، د کینې سترگې پر ځای مې له څلورو خواوو راغلی کوت-کوت (گونځې-گونځې) پوستکی پروت و. یو دم مې د شپړینو خبره په ذهن کې نېغه راولاړه شوه:

اکر به! ستا سترگې مې خوښېږي.

بوډا غلی شو، ماته یې وکتل او ویې ویل:

ما یو ځل بیا د خپل زوی په کور کې واړول، خو دا ځل مې هغه پخوانی خوند په کې ونه لید. انور ورو- ورو فاصله رانه نیوله. نور به د پخوا غوندې کوټې ته نه راته. زما پر ټټر به یې سر نه لگاوه او ان د ماخوستن د ډوډۍ د خوړلو پر وخت به هم زما د پندې سترگې خوا ته کېناسته. تر ډوډۍ وروسته به یې خپله ستریا بانه کړه، ژر به ولاړ شو، خو د شپې تر ناوخته به یې له سویتا سره د خدا غږ زما کوټې ته راته .

زه به تر ډېره وینښوم، د شپړینو او د انور پخواني یادونه به مې تازه کول... کله به مې اوښکې تویولې او کله به هم بې اختیاره خدا راغله.

خو بیا هم ښه و، انور مې لید، هغه ته مې ځان نږدې احساساوه او په زړه کې مې یو ډاډ پروت و.

دا ځل مې په سويتا هېڅ کار نه درلود، د هغې هرې خبرې ته به مې د هو په نښه سر خوځاوه، ان هغه ځوانکې يو ځل بيا هم کور ته راغی او دا ځل مې د سويتا په امر له دوکانه مېوه هم ورته راوړه.

ما کوشش کاوه چې د انور د خوشالی لپاره، سويتا خوابدې نه کړم. خو کله-کله چې يو څوک څه غواړي، هغسې نه کېږي.

يوه شپه له خوبه راپورته شوم، نه پوهېږم چې څو بجې به وې، خو وخت ناوخته راته ښکاره شو. تشناب ته د تلو احساس مې وکړ، ولاړ شوم. د دهلبز گروپ مې ولگاوه. خو کله چې مې د تشناب دروازه خلاصه کړه، سويتا خپل ځان مينځه، زړه مې ولړزېد، په بېړه يې راته وکتل او له خولې نه يې يوه وېروونکې چيغه راووته!

وحشي!

ژر مې دروازه پورې کړه، زوی مې له کوټې راووت، ماته يې وکتل، سترگې يې رډې راوختلې.

په بېړه مې وويل:

پام مې نه و .

ده چيغه کړه:

بس که نور په لحاظ د خداى، ژوند مې مه راخرابوه!

سترگه مې له اوښکو ډکه شوه.

دا وخت سويتا د تشناب په وره کې ودرېده. دې تر ځنگنو پورې په يوه لويه تولى کې ځان تاو کړى و. له ژيرو وېښتو نه يې اوبه څڅېدې او په سترگو کې يې کرکه پرته وه... په کاوړ يې وويل:

انسانيت دې نه دى زده؟

په خوله کې مې لاره وچه شوه، هغې ته مې سترگه ورواړوله:

ما وبخښه! خبر نه وم چې ته به په تشناب کې يې .

انور چيغه کړه:

که څوک وي او که نه، ته بايد د نزاکت له مخې ور وټکوې!

سويتا خپل خاوند ته وکتل، شونډې يې وڅوڅېدې:

نوره نو له دې ژونده سترې شوې يم، ته يو انتخاب لري، يا زه او يا هم خپل پلار!

زړه مې ولړزېد.

سويتا د خپلې کوتې وره ته لاس وروغزاوه، خو يو دم ودرېده، انور ته يې مخ ورواړاوه او په تريو تندي يې وويل:

قسم خورم چې زه به له خپلې خبرې نه وانه وړم.

له دې سره يې د کوتې له وره درب وايست.

چوپه چوپتيا شوه، انور ته مې وکتل، سر يې خړېدلی و، خو وروسته يې مړې سترگې راواړولې، په خوله يې څه ونه ويل، خو په اوښکو کې يې له ما نه د خپلې مينې خيرات غوښت.

ورمخته شوم، د هغه پر اوږه مې لاس کېښود، ورو مې وويل:

ښه ده بچيه! څه چې ته غواړې، هماغسې به وشي.

بوډا غلی شو، ماته يې وکتل. په سترگه کې يې اوښکې رغړېدې، خو پر شونډو يې يوه ترخه موسکا پرته وه.

په بېره مې وويل:

بيا څه وشول؟

بوډا خپله پزه پورته کش کړه او شونډې يې وخوځېدې:

سهار وختي مې په بکس کې خپلې جامې اچولې، چې انور مې تر څنگ کېناست. يوه شېبه غلی و، وروسته يې يو پاکټ مخې ته راته کېښود او په خواره خوله يې وويل:

په دې کې يو څه پيسې دي، سويتا درته راکړي.

هغه ته مې وکتل، له پرسېدلو سترگو نه يې وپوهېدم چې ده هم زما غوندې شپه په وينه تېره کړې ده. ورو مې وويل:

نه بچيه! ما په ژوند کې خيرات نه دی اخيستی، زور به يم، خو تر اوسه مې لا په متو کې د کار کولو سپکه پاتې ده.

رنگ يې تک سور واوښت، رامخته شو، زما پر اوږه يې تندي ولگاوه او په ژړا کې يې وويل:

زړه مې مه راماتوه! زه مجبور يم، له سويتا پرته ژوند نه شم کولای.

ورو مې وويل:

زه څنگه له تا پرته ژوند کولای شم؟

سر یې هسک کړ .

ما وویل:

یوه خبره مې منې؟

په حیرانۍ یې راته وکتل:

څه خبره؟

اوبنکې مې له واکه ووتې:

په میاشت کې یوازې یو ځل قره باغ ته راته راځه، بس. نور هېڅ هم نه درنه غواړم، دا د یوه پلار غوښتنه ده.

بېرته یې سر وځړېد.

ما وخنډل:

پوهېږم بچیه! نه شې کولای.

شونډې یې وڅوځېدې:

سویتا به چاته پرېږدم؟

ورو ولاړ شوم، د مېز پر سر د انور د واده یو عکس پروت و، هغه مې راواخیست او په بکس کې مې واچاوه.

انور یوه شپبه غلی و، داسې لکه فکر چې وهي، بیا یې یو دم راته وکتل:

پلاره! کېدای شي یو څه وخت معطله شې؟

حیران شوم:

ولې؟

ویې ویل:

مخکې له مخکې څه نه شم درته ویلای.

خندا راغله :

نه زويه! نور مې نو دلته پاتې کېدل ښه نه دي.

په خبره کې راولوبد:

يوازې دوې ورځې.

ما ورته وکتل:

ده وويل:

نه غواړې چې هره ورځ سره ووينو؟

سترگه مې له اوبښكو ډکه شوه.

شونډې يې وخوځېدې:

خدای مهربانه دی، گوندې زما فکر يوه نتيجه ورکي.

بوډا غلی شو، ماته يې وکتل او ويې ويل:

انور په دوهمه ورځ يو ادرس راکړ، ما هم ځای په اسانۍ وموند او په هماغه ورځ د يوې دوې پوريزې ودانۍ په دروازه کې څوکيدار شوم. دا يوه خيريه موسسه وه، په لسگونو کارکوونکي يې لرل او د کابل په وزير اکبرخان مېنه کې يې موقعيت درلود.

زه به د ورځې له خوا په يوه لرگينه غره کې ناست وم او يوازې به د موټرو د راوتو او ننوتو پر وخت د لويې دروازې خلاصېدو ته ورولاړېدم.

ښه و. يو څه خوشاله وم، انور به په اوونۍ کې يو-دوه ځلې د مازيگر له خوا زما ليدو ته راته. دا وخت به ټول کارکوونکي تللي وو، يوازې زه او زما په منگ يو بل څوکيدار به پاتې وو. انور به يو ساعت راسره کېناست. د ده له ليدو نه به مې خوند اخيست او د بيا راتگ ورځې به مې شمېرلې.

کار مې هم بد نه و، د موسسې کارکوونکو به بابه مالک بللم او سهار چې به مې هر يوه ته دروازه خلاصوله، لومړی به موسک شو او بيا به يې د مننې ټکی له خولې راته راووت. که څه هم چې زه ساده څوکيدار وم، خو دوی به زما د سپينو څلو لحاظ کاوه او په احترام به راسره غږېدل. زه به د مازيگر تر څلورو بجو پورې په غره کې ناست وم او کله چې به د دفتر کارکوونکي رخصت شول، ما به هم د انگړ دروازه وتړله. لومړی به مې د ماخوستن لپاره دېگ وکړ، بيا به د انگړ په چمن کې کېناستم او د رنگارنگ گلانو له ليدو نه به مې خوند اخيست.

ملگری به مې ټوله ورځ ویده و، خو شپه به یې د تعمیر د ساتلو لپاره په وینه تېروله. دی دومره ډېر نه غږېده. کم غمه سړی و او د چیلیم له څکولو سره یې جوړه وه. مور به یوازې د ماخوستن د ډوډۍ پر وخت یو ځای سره ناست وو. بیا به ده د کوټې په کوچ کې ولاړ ډانگی ورواخیست او دباندي به ووت. ما به تر ناوخته ټلويزيون ته کتل. وروسته به مې د ماخوستن لمونځ وکړ. پر خپل ځای به پرېوتم او تر هغو به مې فکرونه وهل، چې خوب به وړی وم. سهار به د ملایانو له اذانونو سره راپورته شوم او تر څو چې به د دفتر کارکوونکي راتلل، ما به د حویلی د منځ سړکونه پرمینځلي وو.

وخت همداسې تېرېده. که څه هم چې انور به وروسته په ځنډ سره راته، خو بیا هم خوشاله وم، دی به مې لیده. یو ساعت به سره غږېدو او د ده تر بیا راتگه پورې به مې د خولې خوند ښه و .

یو مازیگر د انگر لویه دروازه وټکېده. دا د ژمي وروستی میاشت وه، دباندي سوږ باد چلېده او کله چې مې دروازه خلاصه کړه، انور مې ولید. دی خوشاله ښکارېده، زیره یې پاکه خړپیلې وه او کله چې یې راته وخنډل، له کلونو وروسته مې یې یو ځل بیا د خولې کونجانو ته نږدې، تریغورو لاندې ژور ځایونه ولیدل. وار له واره یې په خندا وویل:

پلاره! خدای دې لمسی درلوی کړي.

په زړه کې مې خوشالی منډه واخیسته:

څه وخت؟ څه وخت پیدا شو؟

_نن یې شلمه ده.

په سترگه کې مې اوبسکې راټولې شوې:

شل ورځې او زه خبر نه وم!

دی تلولی غوندې شو:

پلاره! ما وبخښه! کارونه ډېر دي. باور وکه، دومره وخت مې ونه موند چې زېري ته درته راشم.

په خوشالی مې وویل:

نوم دې څه ورباندې کېښود؟

شونډې یې وخوځېدې:

رامین، دا نوم سویتا خوښ کړی و .

په زړه کې مې د ماشوم د لیدو هیله راوټوکېده او د خواست په ژبه مې وویل:

کېدای شي چې خپل لمسی ووينم؟

انور يوه شېبه غلی و، بیا يې راته وکتل:

ولې نه! دوهم ځل چې راتلم نو رامین جان به هم راسره راوړم!؟

ما کوټې ته د تلو ست ورته وکړ، خو ده راباده کړه چې بېگانه ته يې خوانې او خسر مېلمانې دي، باید یو څه سودا کور ته یوسي، ناوخته کېږي.

انور لاړ او ما د خپل لمسي د لیدو په تمه ورځې شمېرلې. میاشت تېره شوه، خو د انور درک ونه لگېد. اخر بې صبره شوم، د موسسې یوه کارکوونکي ته مې د انور د موبایل نومره ورکړه او کله چې ټیلیفون رخ شو، انور ژمنه راسره وکړه چې راتلونکې جمعه به پر خپل قول درېږي.

زه هم د پنجشنبې په ماسپښین ښار ته لاړم او د خپل لمسي لپاره مې یوه دریشي، پیک لرونکې خولۍ او ښایستوکي بوټان واخیستل .

په ټاکلې ورځ لا ماسپښین د دروازې مخې ته ناست وم، څه کم دوه ساعته مې انتظار وایست. اخر ماسپښین قضا د غرږې تر مخ یو ټکسي ودرېد. انور له موټره راکښته شو. ده په غېږ کې یو ماشوم نیولی و چې په کمپله کې تاو و. په بېړه ور ولاړ شوم. انور لاس راکړ، ماشوم ته مې وکتل. سره بغور يې لرل او شنې بخونه سترگې يې ځلېدې. هغه مې په احتیاط د انور له غېږې راواخیست، پر تندي مې ښکل کړ او کله چې مې د دروازې خوا ته مخ واړاوه، انور په بېړه وویل:

پلاره ناوخته کېږي.

په حیرانۍ مې ورته وکتل.

ده وخنډل:

هوا سره ده او له موټروان سره مې هم د دواړو خواوو ویل کړي دي.

دا وخت مې د موبایل زنگ واوږد.

انور جېب ته لاس کړ او کله چې يې ټیلیفون غوږ ته ونيو، د سویتا غږ مې په اسانۍ سره وپېژاند. هغې د خپل زوی پوښتنه وکړه او وروسته يې په خواشینی غږ وویل: رامین جان مې یادېږي، ژر يې راوله!

ژړا راغله. له هغې نه یوازې یو ساعت خپل دوه میاشتنی زوی لرې شوی و او دومره یې یادېده، خو له ما نه یې داسې یو څوک بېل کړ، چې پوره اته ویشت کاله مې د زړه په وینو رالوی کړی و .

د انور په غږ مې فکر سره راټول شو:

پلاره! ستا په اجازه.

له دې سره یې ماشوم زما له غېږې ورواخیست، هغه یې ښکل کړ او په خندا یې وویل:

پوهېږې پلاره! د ده ساه ډېره خوند راكوي، دا مې اوس عادت گرځېدلې، هر ماخوستن مې تر هغو د رامین جان خولې ته خپل بغور نیولی وي، چې سترگې مې سره ورشي. دی ویده وي، خو ساه یې توده- توده راباندې لگېږي، تاته به نه وي معلومه، دا یو بېل خوند لري.

ورو مې وویل:

نه بچیه! ماته به نو له کومه معلومه وي!

بوډا غلی شو، ماته یې وکتل. په سترگه کې یې اوبښکې راټولې وې او پر شونډو یې یوه ترخه موسکا پرته وه. وروسته یې خپل بالاپوښ ته لاس وروغزاوه. هغه یې پر خپلو ځنگنو کېښود، سر یې وڅرېد او ورو یې وویل:

انور دومره په بېړه په ټکسي کې کېناست، چې د رامین لپاره زما راوړی سوغات په کوټه کې پاتې شو، خو دا ځل یې په راتگ کې دومره ځنډ ونه کړ، دوې اوونۍ لا نه وې وتلې، چې بیا زما لیدو ته راغی. دا د جمعې ورځ وه، زما ملگری کور ته تللی و او زه په موسسه کې یوازې وم. انور دا ځل کلکه غېږ راكړه. بیا مې د ده په غوښتنه په چمن کې یو پلاستيکي فرش وپر کړ او دواړه کېناستو. دی خواشینی ښکارېده، وروسته یې له ورسره راوړې پلاستيکي کڅوړې نه څو پتلونونه، د دریشۍ کمیښونه او د جامو د گنډلو لپاره دوې رنگه ټوټې راوايستلې. زما تر مخ یې کېښودل او کله چې یې زما حیرانتیا ته وکتل، په خندا یې وویل چې هسې، زړه یې وغوښتل چې دا شیان راته واخلي.

انور په هغه ورځ تر ډېره راسره ناست و، بیا یې د پخوا غوندې زما پر ټبر سر ولگاوه او تر ډېر وخت وروسته یې یو ځل بیا د **؟** **؟** **؟** **؟** په نوم یاد کړم. بیا د خپلې مور په اړه وغږېد. د مهاجرت کیسې یې راواخیستې او د خپلې انا یادونه یې تازه کړل... دی تر ډېره غږېده، خو تر پایه یې ماته کتل. کله- کله به یې په غټو تورو سترگو کې اوبښکې راټولې شوې او بیا به یې زما ښی لاس په خپلو گوتو کې ټینگ کړ. انور عجیبه غوندې و. یوه شېبه یې هم زما نه سترگې نه اړولې او په مینه یې راته کتل. خو ماته داسې وایسېده، لکه کومه مهمه خبره چې رانه پټوي او یا یې پر خوله نه شي راته راوړلای. په خپلو خبرو کې یې څو ځلې له ما نه بخښنه وغوښته. ده تر ډېره خبرې وکړې. د خدای په امانۍ پر وخت یې تر ډېره په غېږ کې نیولی وم او کله چې رانه روان شو، څو ځلې یې شاته مخ راواړاوه.

بوډا غلی شو، د خپل بالاپوښ جیب ته یې لاس کړ، خو فکر کوم دا ځل یوازې د گولپو پاکټ په گوتو ورغلی و. ده یوه گولی خولې ته واچوله، د چایو غورپ یې ورپسې وکړ، ماته یې وکتل او ورو یې وویل:

دا د سردردی لپاره دي، ځکه زه سردردی لرم او ډاکټر راته ویل چې دا تکلیف د ډېرې خواشینۍ له لاسه درته پیدا شوی دی.

په خبره کې یې ورولوبدم:

ښه نو د انور د خوابدون په راز ونه پوهېدې؟

—ای زویه! څه درته ووايم؟ انور دا ځل ډېر ځنډ وکړ، خو چې درک یې معلوم نه شو، تشویش راولوبد. څو ځلې مې زنگ ورته ووايه، خو ټیلیفون یې ځواب رانه کړ. اخر مې اندېښنه ډېره شوه. زړه مې طاقت ونشو کړای او یو مازیگر مې مکروریانو ته مخه کړه. کله چې د انور کور ته ورسېدم، د دروازې پر زنگ مې گوته ټینګه کړه. یو غنم رنگه نری هلکی راووت. فکر مې وکړ چې دی به د سویتا کوم خپل وي، ځکه مې د انور د رابللو ورته وویل، خو د ده په څېره کې د حیرانتیا نښې ښکاره شوې او وچ ځواب یې راکړ چې د انور په نوم څوک نه پېژني.

زړه مې له وېرې ډک شو. د مخامخ گاونډي ور مې وروټکاوه. دروازه خلاصه شوه. د گاونډي ښځې په حیرانۍ راته وکتل. دا وارخطا غونډې شوه، شونډې یې وخوځېدې:

دومره ژر؟

حیران شوم.

ښځې هماغسې په حیرانتیا وویل:

څه وخت راغلي؟

حیراني مې دوه چنده شوه:

زه خو چېرته نه وم تلې؟

دا ځل یې خوله هم وازه شوه.

ما وویل:

انور چېرته دی؟

سترگې یې رډې راوختلې.

زه وارخطا شوم.

په ماته گوډه ژبه يې وويل:

نو ته! ته يې نه يې ورسره بېولي؟

دا ځل مې په يو څه کاور خپله خبره تکرار کړه او ومې ويل: چې انور چېرته دی؟

دا تلولي غوندي شوه:

کاناډا، کاناډا ته تللی!

پښې مې ورپرېدې، همالته ځای پر ځای کېناستم. د ښځې وارخطا چيغه مې واورېده:

د حميد پلاره! وه د حميد پلاره...!

شېبه وروسته يې خاوند راغی، په بېره يې تر مټ ونيولم، کوتې ته يې بوتلم او پر کوچ يې کېنولم.

هغه ته مې وکتل، خواشینی ښکارېده. بيا يې مېرمن راغله، يو گيلاس يې راته ونيو او کله چې مې له اوبو نه غورپ وکړ، د ليمو خوند په کې گډ و.

زه تر ډېره هلته کېناستم. سر مې درد کاوه او پر زړه مې سستي راتله. د گاونډي له خبرو وپوهېدم چې انور له خپلې کډې سره درې مياشتې مخکې د کاناډا مرکز (ټورنټو) ته تللی و. ده گاونډيانو ته دا هم ويلي وو چې د پلار وېزه يې هم راغلې ده او اوس د يو څو ورځو لپاره قره باغ ته ځي او وروسته بيا د پاکستان له لارې په گډه کاناډا ته روانېږي.

بوډا غلی شو، يو سوړ اسوېلی يې وايست او ورو يې وويل:

ده په څومره سادگۍ پرېښودم.

وروسته يې مخ راواړاوه، شونډې يې يوې کمرنگې موسکا بدرگه کړې او په غريو کې يې وويل:

کله چې مې په شېرينو پورې زړه وتاړه، هغه مرگ رانه واخيسته او کله چې مې په انور پورې زړه وتاړه، دی يوې پردۍ ښځې رانه پردی کړ.

په بېره مې وويل:

د ده ادرس، د ټيليفون نومره، داسې څه نه لرې چې کوم تماس ورسره ونيسي؟

سر يې وڅرېد:

ای زویه! څه درته ووايم؟ په سبا يې د خپلې موسسې رئيس ته ورغلم. زه ډاډه وم چې هغه به د انور کوم ادرس ولري، ځکه زه د خپل زوی په سفارش هلته مقرر شوی وم. کله چې مې خپل رئيس ته وويل چې زه د انور پلار يم او د هغه کوم ادرس او يا هم د ټيليفون نومره مې په کار ده، خوله يې وازه پاتې شوه. تر ډېره يې باور نه راته چې ډاکټر انور دې د يوه خوار څوکيدار زوی وي او اخر يې هغه وخت زما خبره زړه ته ولوېده، چې له انور او سويتا سره اخيستی عکس مې له جيبه ورته راوايست .

دی يوه شېبه غلی و، بيا يې ډاډ راکړ چې د انور د ادرس په پيدا کولو کې به هڅه وکړي، خو غټ خلک په پردو غمونو پسې دومره سر نه گرځوي. ده به نن- سبا راته کول او ما به هم نه پرېښود، په ورځ کې به مې څو ځله پوښتنه ورنه کوله او کله چې مې يو سهار په ادرس پسې د رئيس د دفتر دروازه خلاصه کړه، دی له څو خارجيانو سره ناست و. په هماغه ساعت يې په تريو تندې او يوه اشاره له دفتره ووتم، خو وروسته يې د دفتر اداري مشر ته ويلي وو چې بابه مالک په دفترې نزاکت نه پوهېږي، سر له ننه ځواب دی.

ماته دا کومه مهمه خبره نه وه، نه خواشینی شوم او نه هم د خوابدون کوم احساس راته پيدا شو. ما تر اوسه په کابل کې د يوه چا لپاره ژوند کاوه او اوس چې هغه نه و، کابل راته سور اور ښکارېده. ځکه مې په بې پروايۍ بکس راواخيست او د قره باغ پر لور مې مخه کړه.

هلته مې پر کوټو يو څه لاس تېر کړ. خپل امانت اينی د کور سامان يې مات- گوډ راوسپارل او بېرته مې د کلي ژوند پيل کړ. په څو مياشتو کې مې جېب تش شو. بېرته هماغه خوار مالک شوم او کله چې په مزدورۍ پسې ووتم، نو دوه پرله پسې ورځې مې کار ونه موند. خلک نه وو گرم، ځکه زما په متيو کې هغه پخوانی زور نه و پاتې. نه مې بېلونه پورته کولای شوی او نه مې هم په خپل بدن کې د کارېزونو د پاکولو سيکه لیده. زه اوس بوډا وم. په زيره او سر کې مې تور وېښته نه ښکارېدل او د غمونو له لاسه دومره زهير شوی وم، چې پر لاره هم سم نه شوم تلای .

څه موده مې په قره باغ کې تېره کړه، خو هلته مې طاقت ونه شو کړای. لوړې، نېستۍ او پخوانيو يادونو ځورولم. ډېر وخت به مې گېډه تشه وه. ما نه کار کولای شوی او نه مې هم دا منله چې په خپل قوم کې چاته لاس اوږد کړم. ځکه مې قره باغ هم پرېښود.

اوس دا دی په جوماتونو گرځم. کله يو ځای کله بل ځای... څوک لېونی راته وايي، څوک مې سوالگر بولي او ځينې هم ملنډې راباندې وهي...

اه انوره! زه دې څومره په بېوسۍ کې پرېښووم!

بوډا غلی شو.

ما وويل:

کاکا! نو چې دی ستا په کیسه کې نه شو، تا ولې په زړه کې خای ورکړی؟

یو دم یې راته وکتل، وروځې یې سره ورغلې، سپرې یې کښته پورته شوې. لاندېنۍ شونډه یې وڅرېده او په زوره یې وژړل:

څه وکم؟ هر رنگه چې وي، هغه مې زوی دی، کله مې هېرېږي؟

بوډا داسې ژړل، لکه له کوم ماشوم نه چې د هغه مور ورکه شوې وي. اوبښکو یې پر ښي سپرې غومبري منډې وهلې... دا ځل یې نه مخ رانه واراوه او نه یې هم سترگې ته لاس ونيو. بې اختیاره یې ژړل او د ده په لیدو زما سترگې هم ډکې-ډکې کېدې.

بوډا ښه شېبه وژړل. وروسته یې پر خپله پزه لستونۍ تېر کړ او چې څه شېبه نوره هم ووته، د خپل بالاپونښ له جیب نه یې عکس راوايست. عکس ته یې وکتل. دی تر ډېره ورته ځیر و او هماغسې یې له ځان سره وویل:

اه انوره زویه! زه څومره یوازې يم، ډېر یوازې، زه اوس هېڅوک نه لرم؛ څوک نه شته چې زما پر تېر سر ولگوي، خبرې مې واوري او ابا راته ووايي. ای زویه! ستا خبرې مې یادېږي، زه اوس چاته د شپړینو کیسې وکړم؟ د چا په هیله ژوند ته په مینه وگورم؟ زه اوس ډېر بېوسه يم، ډېر بېوسه. دومره بېوسه چې ان مرگ هم مخ رانه اړولی دی.

بوډا غلی شو، خو پرته له دې چې سر پورته کړي، یو دم یې په لوړ غږ وخنډل. دا خندا دومره ناڅاپي او غیرطبیعي وه چې بدن مې زیږ شو. ده هماغسې په خندا کې چیغه کړه:

ای شپړینو! راشه او خپل اکرب ته وگوره! ستا اکرب اوس هېڅوک نه لري. دی ډېر بېوسه دی، دومره بېوسه چې نور نو د غمونو هم خوا ورته بدېږي...

بیا یې یو دم وژړل:

ته چېرته یې؟ یو ځل خو اکرب راته ووايه، یوازې یو ځل...

بوډا ژړل... کله به یې انور ته ورچیغه کړه او کله به یې شپړینو ته د خپل زوی له لاسه گیلې کولې، داسې لکه هغه چې مخامخ ورته ناسته وي او د ده خبرې اوري، خو زه وپوهېدم چې بوډا تر عصبي فشار لاندې و. خدای شته چې زما هم اوبښکې له واکه ووتې. ورنږدې شوم او بې اختیاره مې غېږ ترې تاو کړه. ده هم زما پر اوږه سر کېښود او په چیغو-چیغو یې وژړل... بوډا اوبښکې تویولې او ما یې په لاس کې نیولې عکس ته کتل چې له ده سره یې نږور او زوی هم ولاړ وو. انور په عکس کې خندل او ماته داسې وایسېده، لکه د خپل پلار په بېوسۍ پورې چې خاندې.

بوډا تر ډېره زما پر اوږه خپل تندي لگولی و او کله چې یې زړه تش شو، په رېږدېدلو لېنگو دبانډې ووت.

ما هم پرستن سمه کړه. د څښلو اوبه مې ورته کېښودې او په بخاری مې لرگي پسې کړل. کله چې بېرته راغی، پرته له دې چې راته وگوري، پر خپل ځای کېناست او سر یې وڅرېد.

ورو مې وویل:

کاکا! ته مه خپه کېږه! د غونډۍ کلي ته له کاناډا نه یو څوک راغلی دی. چې لږ لار پیدا شي، زه به یې احوال درته راوړم، کېدای شي انور وپېژني.

ناڅاپه یې سر پورته کړ. پر څرو شونډو یې یوه موسکا وغزېده او په بېرته یې وویل:

چېرته؟

— یو کلی دی، هلته دوې میاشتې مخکې یو چا له کاناډا نه د خپل پلار جنازه راوړه. دومره خبر یم چې تر اوسه لا بېرته نه دی تللی. شاید ستا زوی وپېژني، ځکه دی هم په **؟** تورتو **؟** کې اوسېږي.

سترگه یې وځلېده:

دا کلی کومې خواته دی؟

— شمال لور ته، تر غونډیو ورهاخوا.

په خوشالی یې وویل:

سهار ته درنه ځم.

ما وخنډل:

په دې واوړه کې تگ دومره اسانه هم نه دی، دوه-دوه نیم ساعته مزل غواړي. ما درته وویل چې لږ مند پیدا شي، زه به یې په خپله احوال درته راوړم.

— نه زویه! کله پاتې کېدای شم.

ورو مې وویل:

گوره کاکا! خپل ځان په لېوانو مه خوره، سږ کال واوړه ډېره ده. په خوراک پسې د غره ټول ځناور دښتو او غونډیو ته راکښته شوي دي؛ پرون هم ښکاریانو د لېوانو پلونه لیدلي وو.

بوډا څه ونه ویل.

ما د اوداسه لپاره بدنۍ ورته ډکه کړه، جاینماز مې ورته کېښود او کله چې د مېلمنو له کوټې وتم، مخ مې ورواړاوه:

دوې ورځې لا نور هم صبر وکړه، زه به د کلي څو ځوانان راسره ملگري کړم. خدای مهربان دی، گوندې هغه سړی د انور په اړه څه معلومات ولري.

دا مې وویل او له کوتې ووتم.

سهار وختي چې کله د لمانځه په نیت جومات ته تلم، دباندي دومره لږه وه چې د انگړ دېوالونه لا هم نه ښکارېدل. خو کله چې د انگړ دروازې ته ورسېدم، بدن مې زېر شو. د مېلمنو د کوتې له خوا پلونه راغلي او له دروازې وتلي وو. په بېرې مې کوتې ته ورمندې کړه. ور خلاص و او په کوټه کې هېڅوک نه ښکارېدل. تشناب مې وکوت، هلته هم څوک نه و.

له انگړ نه ووتم. په پلونو پسې گړندی روان شوم... د پلونو تر څنگ، په واوره کې د لکړې د لگېدو ځایونه هم ښکارېدل.

له کلي ووتم. پلونه شمال لور ته د غونډیو خوا ته غزېدلي وو. نور هم گړندی شوم. یو ځای مې په واوره کې د انسان د لوېدو نښه ولیده، بیا د غونډیو خوا ته کاره واړه پلونه تللي وو.

ښه شېبه مې مزل وکړ. څو ځله ولوېدم، له خولې نه مې تاوونه پورته کېدل، خو ټټر مې په خولو لوند و. نه پوهېدم چې بوډا به څه وخت له کوره وتلی و. دا هم نه راته معلومېده چې دی به څومره تر ما مخکې روان و، ځکه هوا خړه وه. هېڅ هم نه ښکارېدل. څو ځله مې په چيغه د بوډا نوم واخيست: (کاکا مالکه! ای کاکا مالکه!...) خو په چوپه چوپتیا کې مې هېڅ کوم غږ وانه وړېد. هماغسې گړندی روان وم... ځای-ځای به مې پښه تر ځنگانه پورې په واوره کې ننوته، خو کله چې د لومړۍ غونډۍ پيڅکې ته ورسېدم، پښې مې ولرژېدې او ځای پر ځای ودرېدم.

د غونډۍ په لمن کې له ختیځ لوري نه د یوې ډلې لېوانو پلونه راغلي وو، د بوډا پر پلونو تېر شوي وو، خو پلونه بېرته لنډ راگرځېدلي وو او د بوډا له پلونو سره جوخت شمال لور ته ختلي وو.

یوه شېبه ولاړ وم، په سترگو کې مې اوبښکې را ټولې شوې. ما هېڅ هم نه شو کولای، ان د اخل مې له وېرې چيغو ته هم خوله نه شواي جوړولای او کله چې مې د یوه لېوه د انگولا نرۍ کوکه په غوږو ننوته، بې اختیاره مې د کلي خوا ته ورمېر کور شو. کورونه نه ښکارېدل. په زړه کې مې وېره را ټوله شوه او پر خپل راغلي کین پله مې خپله نښې پښه کېښوده.